

Evangelhia după Matei

1 Isus Cristos este un descendent al lui David, care la rândul său a fost un descendent al lui Avraam. Iată o listă a strămoșilor lui Isus Cristos:

²Avraam a fost tatăl lui Isaac, Isaac a fost tatăl lui Iacov, Iacov a fost tatăl lui Iuda și al fraților acestuia, ³Iuda a fost tatăl lui Fares și al lui Zara (mama lor a fost Tamar), Fares a fost tatăl lui Esrom, Esrom a fost tatăl lui Aram, ⁴Aram a fost tatăl lui Aminadab, Aminadab a fost tatăl lui Naason, Naason a fost tatăl lui Salmon, ⁵Salmon a fost tatăl lui Boaz (mama lui a fost Rahav), Boaz a fost tatăl lui Obed (mama lui a fost Rut), Obed a fost tatăl lui Iese, ⁶iar Iese a fost tatăl regelui David.

David a fost tatăl lui Solomon (mama acestuia fusese înainte soția lui Urie), ⁷Solomon a fost tatăl lui Roboam, Roboam a fost tatăl lui Abia, Abia a fost tatăl lui Asaf, ⁸Asaf a fost tatăl lui Iosafat, Iosafat a fost tatăl lui Ioram, Ioram a fost tatăl lui Ozia, ⁹Ozia a fost tatăl lui Iotam, Iotam a fost tatăl lui Ahaz, Ahaz a fost tatăl lui Ezechia, ¹⁰Ezechia a fost tatăl lui Manase, Manase a fost tatăl lui Amos, Amos a fost tatăl lui Iosia, ¹¹Iosia a fost tatăl lui Iehonia și al fraților acestuia (născuți în timpul exilului babilonian).

¹²După exilul babilonian: Iehonia a fost tatăl lui Salatiel, Salatiel a fost tatăl lui Zorobabel, ¹³Zorobabel a fost tatăl lui Abiud, Abiud a fost tatăl lui Eliachim, Eliachim a fost tatăl lui Azor, ¹⁴Azor a fost tatăl lui Sadoc, Sadoc a fost tatăl lui Achim, Achim a fost tatăl lui Eliud, ¹⁵Eliud a fost tatăl lui Eleazar, Eleazar a fost tatăl lui Matan, Matan a fost tatăl lui Iacov, ¹⁶Iacov a fost tatăl lui Iosif, care a fost soțul Mariei, mama lui Isus, cel care este numit Cristos*.

¹⁷Deci de la Avraam la David sunt paisprezece generații, de la David la exilul babilonian sunt de asemenea paisprezece generații, iar de la exilul babilonian la Cristos sunt tot paisprezece generații.

¹⁸Iată cum au decurs evenimentele în legătură cu nașterea lui Isus Cristos. Maria, mama Lui, era logodită cu Iosif, dar înainte ca ei să se căsătorească și să locuiască împreună, ea a rămas însărcinată prin Duhul Sfânt. ¹⁹Iosif, bărbatul cu care era logodită, era un om drept. El și-a propus să rupă logodna, dar în secret, pentru că nu vroia să o facă de rușine în public. ²⁰În perioada când el era preocupat de aceste lucruri și se gândea la ele, i s-a arătat într-un vis îngerul Domnului,

* Mesia (ebr.); lit.: „Unsul”

care i-a spus: „Iosif, descendent al lui David, nu te teme să o accepți pe Maria ca soție, întrucât Copilul pe care-L poartă ca este de la Duhul Sfânt. ²¹Ea va naște un Fiu, căruia îi vei pune numele ISUS, pentru că El își va salva poporul de păcatele lui.” ²²Toate acestea s-au întâmplat ca să se împlinească ceea ce a spus Domnul prin profetul care zice:

²³*„Iată, fecioara va rămâne însărcinată, va naște un Fiu și îl vor numi Emanuel,*

care tradus înseamnă *Dumnezeu este cu noi*. ²⁴Când Iosif s-a trezit din somn, a făcut așa cum i-a spus îngerul Domnului. El a acceptat ca Maria să-i fie soție, ²⁵dar nu a avut relații intime cu ea până când a născut. Ea a născut un băiat, iar Iosif l-a pus numele ISUS.

2 Isus S-a născut în Betleem, un orașel din Iudeea, în timpul domniei lui Irod. Curând după aceea, la Ierusalim au venit niște magi din Răsărit ²și au întrebat: „Unde este Regele care li s-a născut de curând iudeilor? Noi l-am văzut steaua în Răsărit și am venit să ne închinăm Lui.” ³Regele Irod s-a tulburat auzind cuvintele lor - și împreună cu el s-a tulburat întregul Ierusalim. ⁴El i-a adunat pe toți conducătorii preoților și pe toți învățătorii poporului și i-a întrebat unde urma să Se nască Cristos. ⁵Ei i-au răspuns: „În orașelul Betleem din Iudeea, pentru că profetul a scris astfel:

⁶*„Și tu, Betleem, pământ al lui Iuda, nu ești în nici un caz cel mai mic dintre locurile importante din Iuda, pentru că din tine va ieși un Conducător care va îndruma și va ajuta poporul Meu, Israel.*

⁷Așa că Irod i-a chemat pe magii de la Răsărit la o întâlnire secretă și apoi,

aflând de la ei timpul exact când apăruse steaua, ⁸i-a trimis la Betleem, spunându-le: „Duceți-vă și cercetați cu atenție, încercând să aflați totul despre Copil, iar când îl veți găsi anunțați-mă, ca să merg și eu să mă închin Lui.” ⁹După ce au stat de vorbă cu regele, magii au plecat, iar steaua pe care o văzuseră în Răsărit a mers înaintea lor până când a ajuns și s-a oprit deasupra locului unde era Copilul. ¹⁰Ei s-au bucurat nespuse de mult la vederea stelei. ¹¹Când au ajuns, au intrat în casă și L-au văzut pe Copil cu Maria, mama Lui. S-au închinat înaintea Lui, prosternându-se, au deschis casetele cu comori și L-au oferit daruri: aur, tămâie și smirnă. ¹²Când s-au întors în țara lor, au mers pe alt drum, pentru că primiseră într-un vis de la Dumnezeu mesajul de a nu se mai întoarce pe la Irod.

¹³După ce au plecat ei, lui Iosif i s-a arătat într-un vis un înger al Domnului, care i-a spus: „Scoală-te, ia Copilul și pe mama Lui și fugi în Egipt. Să rămâi acolo până când îți voi spune eu, pentru că Irod va căuta Copilul, ca să-L omoare.” ¹⁴Iosif s-a sculat, a luat Copilul și pe mama Lui și a plecat în timpul nopții în Egipt. ¹⁵Unde a rămas până la moartea lui Irod, ca să se împlinească ceea ce a spus Domnul prin profetul care zice: *L-am chemat pe Fiul Meu din Egipt.*

¹⁶Irod s-a înfuriat foarte tare când și-a dat seama că a fost înșelat de magi și a dat ordin să fie uciși toți băieții din Betleem și din toată regiunea din jur, de la vârsta de doi ani în jos (în confuzitate cu timpul când aflase de la magi că se arătase steaua). ¹⁷Atunci s-a împlinit ceea ce a spus Domnul prin profetul Ieremia:

¹⁸*„În Ruma s-a auzit un strigăt, plâns și bocet mult:*

Rahela își plânge copiii și nu vrea să fie mângăiată, pentru că ei nu mai trăiesc.

¹⁹După ce a murit Irod, un înger al Domnului i s-a arătat în vis lui Iosif, în Egipt, ²⁰și i-a spus: „Scoală-te, ia Copilul și pe mama Lui și du-te în Israel, pentru că cei care vroiau să omoare Copilul au murit.” ²¹Iosif s-a sculat, a luat Copilul și pe mama Lui și au venit în Israel. ²²În Iudeea domnea acum Arhelau, fiul lui Irod. Când Iosif a auzit acest lucru, s-a temut să se ducă acolo și, primind în vis un mesaj de la Dumnezeu, a plecat în ținuturile Galileei. ²³Și s-a stabilit acolo, într-un orașel numit Nazaret. Astfel s-a împlinit profeția care spune că El va fi numit nazarinean.

3 În acele zile, Ioan Botezătorul a venit în deșertul Iudeei și a început să predice. ²El spunea: „Pocățiți-vă, pentru că Împărăția cerurilor” este aproape!” ³El este cel despre care profetul Isaia zice astfel:

O voce care strigă în deșert:

„Pregătește-ți Domnului calea, faceți cărări drepte pentru El!”

⁴Ioan purta o îmbrăcăminte făcută din păr de cămilă, iar în jurul mijlocului avea o cingătoare de piele. Se hrănea cu făcuse și cu miere sălbatică.

⁵Locuitorii Ierusalimului și toți locuitorii din Iudeea și din regiunile de pe ambele maluri ale Iordanului au venit la el. ⁶Își mărturiseau păcatele și erau botezați de el în râul Iordan.

⁷Schimbarea felului de viață ca rezultat al unei schimbări complete de gândire și atitudine cu privire la păcat și îndreptățire.

⁸Sau: „domnia lui Dumnezeu”

⁹Dar Ioan, văzând că veneau să fie botezați și mulți dintre farisei și dintre saducheii, le-a spus: „Pui de vipere, cine v-a arătat cum să evitați pedeapsa pe care urmează s-o trimită Dumnezeu?” ¹⁰Faceți fapte care să dovedească pocăința voastră! ¹¹Nu vă lăudați cu faptul că sunteți descendenți ai lui Avraam, pentru că Dumnezeu poate să ridice descendenți ai lui Avraam chiar și din aceste pietre! ¹²Toporul este pus deja la rădăcina copacilor, iar orice pom care nu dă fructe bune va fi tăiat și aruncat în foc. ¹³Eu vă botez cu apă pentru pocăință, dar Cel care vine după mine este mai puternic decât mine (eu nu sunt vrednic nici măcar să-L duc încălțăminte) și El vă va boteza cu Duhul Sfânt și cu foc. ¹⁴El este Cel care are în mână lopata de treierat, deci El va curăți grâul de pleavă, și-l va aduna în hambar, iar pleava o va arde într-un foc ce nu se stinge niciodată.”

¹⁵Atunci Isus a venit din Galileea la Iordan ca să fie botezat de Ioan, ¹⁶înșă Ioan a încercat să-L împiedice, spunând: „Eu am nevoie să fiu botezat de Tine, cum se face deci că Tu ai venit să fi botezat de mine?” ¹⁷Isus i-a răspuns: „Lasă să fie așa, pentru că se cuvine ca noi să împlinim tot ce cere Dumnezeu.” ¹⁸Și Ioan a acceptat. ¹⁹Când Isus a ieșit din apă, după ce a fost botezat, cerurile i s-au deschis și L-a văzut pe Duhul lui Dumnezeu coborând ca un porumbel și venind peste El, ²⁰iar o voce din cer a spus: „Acesta este Fiul Meu pe care-L iubesc și de care Îmi place!”

4 După aceea, Duhul L-a dus pe Isus în deșert, ca să fie ispitit de Diavolul. ²Isus a postit patruzeci de

zile și patruzeci de nopți și apoi a flămânzit. ³Atunci Ispitorul s-a apropiat de El și l-a zis: „Dacă ești Fiul lui Dumnezeu, poruncește ca aceste pietre să devină pâini!” ⁴Însă Isus i-a răspuns: „Este scris:

Omul nu va trăi numai cu pâine, ci și cu orice cuvânt rostit de Dumnezeu.”

⁵Atunci Diavolul L-a dus în cetatea sfântă, L-a așezat pe streșina Templului și l-a zis: „Dacă ești într-adevăr Fiul lui Dumnezeu, sari jos, pentru că este scris:

El va porunci îngerilor Săi să Te ia pe mâini, ca nu cumva să Te rănești la picior lovindu-Te de vreo piatră!”

⁷Isus i-a răspuns: „Este scris, de asemenea: *Să nu-L ispitești pe Domnul, Dumnezeul tău!*” ⁸Diavolul L-a dus atunci pe un munte foarte înalt de unde L-a arătat toate împărățiile lumii și măreția lor. ⁹Apoi l-a zis: „Pe acestea toate Ți le voi da Ție, dacă Te vei prosterna și mi Te vei închina.”

¹⁰Atunci Isus i-a spus: „Pleacă, Satan, pentru că este scris:

Domnului, Dumnezeului tău să Te închini și numai Lui să-L slujești!”

¹¹Atunci Diavolul a plecat de la El. Au venit la El niște înger și au început să-L slujească.

¹²Când Isus a auzit că Ioan a fost închis, S-a dus în Galileea. ¹³S-a mutat din Nazaret și S-a stabilit în Capernaum, un oraș de lângă mare, din regiunile care țin de Zabulon și Neftali. ¹⁴A făcut aceasta ca să se împlinească ceea ce a spus Dumnezeu prin profetul Isaia:

¹⁵*Pământ al lui Zabulon și pământ al lui Neftali, drum către mare de dincolo de Iordan, Galileea națiunilor!*

¹⁶*Poporul care este în întinerie a văzut o lumină mare, iar peste cei care sunt în țara umbrei morții a răsărit lumina.*

¹⁷De atunci Isus a început să predice: „Pocăiți-vă, pentru că împărăția cerurilor este aproape!”

¹⁸În timp ce mergea pe malul Mării Galileii, a văzut doi frați: pe Simon, numit și Petru, și pe Andrei, fratele lui mai tânăr. Ei erau pescari și tocmai aruncau un năvod în mare. ¹⁹Isus le-a zis: „Haideți după Mine! Vă voi face pescari de oameni.” ²⁰Cei doi și-au părăsit imediat năvoadele și L-au urmat. ²¹Mergând mai departe, a văzut alți doi frați: pe Iacov și pe Ioan, fratele lui mai tânăr, fiii lui Zebedei. Ei se aflau într-o barcă împreună cu Zebedei, tatăl lor și își reparau mrețele. Isus i-a chemat, ²²iar ei au lăsat imediat barca și pe tatăl lor și L-au urmat.

²³Isus călătorea prin toată Galileea și oriunde ajungea dădea învățătură în sinagogi, predica Evanghelia despre Împărăție și vindeca orice fel de boală sau slăbiciune. ²⁴Vestea despre El s-a răspândit în toată Siria. Oamenii îi aduceau la El pe toți cei care sufereau de diferite boli sau dureri, pe cei demonizați, pe cei epileptici și pe cei paralizați, iar El îi vindeca pe toți. ²⁵Îi urmau mulțimi mari, din Galileea, din Decapole, din Ierusalim, din Iudeea și de dincolo de Iordan.

SCând a văzut Isus mulțimile, a surcat pe munte și S-a așezat jos, iar ucenicii Lui au venit lângă El. ²El a început să-i învețe. Iată ce le-a spus:

³„Fericiți sunt cei care recunosc că au nevoie de Dumnezeu, pentru că Împărăția cerurilor este a lor!

⁴ Fericiți sunt cei întristați, pentru că Dumnezeu îi va mângâia!

⁵ Fericiți sunt cei blânzi, pentru că al lor va fi pământul!

⁶ Fericiți sunt cei flămânzi și însetați după dreptate, pentru că pe aceștia Dumnezeu îi va sătura!

⁷ Fericiți sunt cei care au îndurare față de alții, pentru că Dumnezeu va fi îndurător cu ei!

⁸ Fericiți sunt cei care au o inimă curată, pentru că ei îl vor vedea pe Dumnezeu!

⁹ Fericiți sunt cei împăciuitori, pentru că Dumnezeu îi va numi copiii Săi!

¹⁰ Fericiți sunt cei persecutați din cauza dreptății, pentru că Împărăția cerurilor este a lor!

¹¹ Fericiți sunteți voi, când din cauza Mea oamenii vă insultă, vă persecută, vă vorbesc de rău și spun minciuni despre voi! ¹² Bucurați-vă deosebit de mult, pentru că răsplata voastră din ceruri este mare - tot așa i-au persecutat și pe profeții dinaintea voastră.

¹³ Voi sunteți pentru oameni ca sarea. Dar dacă sarea își pierde gustul, cum poate să redevină sărată?! Nu mai este bună de nimic, decât să fie aruncată afară și călcată în picioare de către oameni. ¹⁴ De asemenea, voi sunteți pentru oameni ca lumina. Nu se poate ca o cetate așezată pe un munte să nu fie văzută! ¹⁵ Și nimeni nu aprinde o lampă ca să o pună apoi sub un vas, ci o pune pe un suport de unde poate să răspândească lumină pentru toți cei din casă. ¹⁶ La fel să fiți și voi: ca o lumină pentru oameni, așa încât ei să vadă faptele voastre bune și să-L

laude pe Tatăl vostru care este în ceruri.

¹⁷ Să nu credeți că am venit să dau la o parte Legea sau Profeții! Nu, ci am venit ca să arăt adevărul lor sens.

¹⁸ Pentru că, într-adevăr, câtă vreme vor exista cerul și pământul, nici măcar o literă sau o parte a vreunei litere din Lege nu va fi înlăturată. Tot ceea ce este scris în Lege se va întâmpla întocmai. ¹⁹ Așadar, cel care încalcă fie și una din cele mai mici porunci dintre acestea și îi învață și pe alții să facă la fel va avea cea mai neînsemnată poziție în Împărăția cerurilor. În schimb, cel care le împlinește și îi învață și pe alții tot așa, va avea o poziție înaltă în Împărăția cerurilor. ²⁰ Așadar, vă spun că dacă dreptatea voastră nu o întrece pe cea a fariseilor și a învățătorilor Legii, nu veți intra în Împărăția cerurilor.

²¹ Voi ați auzit că în trecut li s-a spus oamenilor: *Să nu ucizi!* Orice om care comite o crimă este vinovat și va fi chemat înaintea unui tribunal. ²² Dar Eu vă spun că oricine se enfurie pe aproapele lui este vinovat și va răspunde înaintea unui tribunal; oricine va spune aproapelui său «Prostule!» va răspunde înaintea Sinedriului, iar cel care-i va zice: «Nesăbuitule!» merită să fie aruncat în focul iadului. ²³ Așadar, dacă atunci când ți-ai adus jertfa la altar îți amintești că aproapele tău are ceva împotriva ta, ²⁴ lasă-ți jertfa acolo, înaintea altarului, și du-te mai întâi să te împaci cu el. Abia după aceea vino să-ți aduci jertfa. ²⁵ Străduiește-te să te împaci cât mai repede cu cel care te acuză, cât mai este timp, înainte ca el să te dea pe mâna judecătorului, pentru că apoi tribunalul te va condamna la

închisoare ²⁶și, îți spun adevărul, nu vei ieși de acolo până când nu vei plăti ultimul ban pe care-l datorezi.

²⁷Ați auzit că s-a spus: *Să nu comiți adulter!* ²⁸Dar Eu vă spun că oricine privește o femeie dorind-o a comis deja adulter cu ea în inima lui. ²⁹Dacă ochiul tău drept te împinge să păcătuiești, scoate-l afară și aruncă-l, pentru că este mai bine pentru tine să pierzi una dintre părțile trupului tău, decât să-ți fie aruncat în iad tot trupul. ³⁰De asemenea, dacă mâna ta dreaptă te împinge să păcătuiești, taie-o și arunc-o. Repet: este mai bine pentru tine să pierzi doar una dintre părțile trupului tău, decât să-ți meargă în iad tot trupul.

³¹S-a spus: *Cel care divorțează de soția lui trebuie să-i dea un certificat de divorț.* ³²Dar Eu vă spun că oricine divorțează de soția lui (în afară de cazul când este vorba de adulter) o împinge să comită adulter, iar cel care se căsătorește cu o femeie divorțată comite și el adulter.

³³De asemenea, ați auzit că în trecut li s-a spus oamenilor: *Să nu-ți calei jurămintele făcute și să nu juri străimb.* Dacă ai promis Domnului că vei face ceva, fă ceea ce ai promis. ³⁴Dar Eu vă spun să nu jurați deloc. Să nu juri nici pe cer, pentru că este tronul lui Dumnezeu, ³⁵nici pe pământ, pentru că este sub controlul lui Dumnezeu, nici pe Ierusalim, pentru că este cetatea marelui Rege. ³⁶Și nici măcar pe capul tău să nu juri, pentru că tu nu poți face nici măcar un fir de păr alb sau negru. ³⁷Tot ce trebuie să spunei este «da» sau «nu». Orice cuvânt în plus vine de la Cel rău.

³⁸Ați auzit că s-a spus: *Ochi pentru ochi și dinte pentru dinte.* ³⁹Dar Eu vă spun să nu vă împotriviți celui care vă face rău. Celui care te lovește peste un obraz, întoarce-i-l și pe celălalt. ⁴⁰Celui care vrea să te dea în judecată ca să-ți ia cămașa, lasă-i și haina, ⁴¹iar dacă cineva te obligă să duci o povară pe o distanță de un kilometru, tu să i-o duci doi kilometri. ⁴²Celui care-ți cere, dă-i, iar pe cel care vrea să se împrumute de la tine să nu-l refuzi.

⁴³Ați auzit că s-a spus: *Iubește-l pe aproapele tău și urăște-l pe dușmanul tău.* ⁴⁴Dar Eu vă spun să vă iubiți dușmanii și să vă rugați pentru cei care vă persecută. ⁴⁵Și astfel veți fi fii ai Tatălui vostru din ceruri, pentru că soarele Lui răsare și peste cei răi, și peste cei buni și El trimite ploaie și peste cei drepți, și peste cei nedrepți. ⁴⁶Pentru că ce răsplată vreți să aveți dacă îi iubiți pe cei care vă iubesc? Oare nu fac tot așa și colecții de impozite?

⁴⁷Și dacă vă salutați doar prietenii, ce lucru extraordinar faceți? Oare păgânii nu fac la fel? Fiți deci desăvârșiți, așa cum și Tatăl vostru din ceruri este desăvârșit!

6 Aveți grijă să nu vă îndepliniți îndatoririle religioase înaintea oamenilor ca să fiți văzuți de ei, pentru că dacă faceți așa nu veți mai primi nici o răsplată de la Tatăl vostru din ceruri! ²Deci nu suna din trâmbiță înaintea ta atunci când faci acte de caritate! Ipocriții fac așa în sinagogile lor și pe străzi, ca să atragă atenția oamenilor și

* Iudeii care cumpăraseră de la autoritățile romane dreptul de a colecta impozitele de la conaționalii lor erau considerați trădători, deci termenul „colecții de impozite” are o conotație deosebit de negativă.

să primească laude. Însă vă spun că, într-adevăr, aceasta este toată răsplata pe care o vor primi vreodată! ³Dar tu, atunci când faci acte de caritate, fă-le în așa fel încât nimeni altul să nu știe despre ele, ⁴adică în secret, iar Tatăl tău, care vede și ceea ce faci în secret, te va răsplăti.

⁵Și să nu fiți ca ipocriții nici atunci când vă rugați! Lor le place să se roage stând în picioare în sinagogi și la colțurile străzilor, pentru ca astfel să fie văzuți de oameni. Însă, vă spun adevărul, aceasta este toată răsplata pe care o vor primi vreodată! ⁶Dar când tu te rogi, retrage-te singur într-o cameră, încuie ușa după tine și roagă-te astfel Tatălui tău care este nevăzut, iar Tatăl tău, care vede ceea ce faci în secret, te va răsplăti. ⁷Când vă rugați, să nu bolborosiți o grămadă de cuvinte, așa cum fac păgânii, care cred că dacă spun multe cuvinte vor fi ascultați. ⁸Voi să nu fiți ca ei, pentru că Tatăl vostru știe de ce aveți nevoie încă înainte ca voi să-l cereți. ⁹Tată, așadar, cum să vă rugați:

Tatăl nostru care ești în ceruri,
sfințească-se Numele Tău,
vie împărăția Ta
facă-se voia Ta,
pe pământ ca și în cer.

¹¹Pâinea noastră cea de toate zilele dă-ne-o nouă astăzi!

¹²Și ne iartă păcatele noastre, așa cum le iertăm și noi pe ale celor care greșesc față de noi!

¹³Condu-ne, nu în ispită, ci salvează-ne de Cel rău!
Că a Ta este împărăția
și puterea și gloria, în veci. Amin.

¹⁴Dacă voi le iertați oamenilor greșelile, vi le va ierta și vouă Tatăl vostru cel ceresc, ¹⁵dar dacă voi nu iertați greșelile altora, nici Tatăl vostru nu va ierta greșelile voastre.

¹⁶De asemenea, când postiți, să nu vă luați niște fețe posomorâte, ca ipocriții, care își urăsc fețele pentru ca astfel să arate oamenilor că postesc. Vă spun adevărul: aceasta va fi toată răsplata lor! ¹⁷Tu însă, când postești, să ai o înfățișare plăcută, ¹⁸astfel încât oamenii să nu-și dea seama că postești, ci doar Tatăl tău, care este nevăzut, dar care vede în secret. Și El te va răsplăti.

¹⁹Nu vă adunați comori pe pământ, unde le pot distruge moliile și rugina și unde hoții le pot sparge și fura, ²⁰ci adunați-vă comori în ceruri, unde nu există pericolul să fie distruse de moliile sau de rugină și nici să fie sparte sau furate de hoși. ²¹Tine seama de faptul că acolo unde-ți este comoara, acolo îți este și inima.

²²Ochiul tău este ca o sursă de lumină pentru trup. Dacă ochiul tău este sănătos, tot trupul tău va fi plin de lumină, ²³dar dacă ochiul tău este rău, tot trupul tău va fi plin de întuneric. Așadar, dacă lumina care este în tine este întuneric, ce întuneric trebuie să fie acesta!

²⁴Nimeni nu poate fi în același timp sclavul a doi stăpâni: fie că pe unul îl va urî, iar pe celălalt îl va iubi, fie că va fi loial unuia, iar pe celălalt îl va disprețui. Nu puteți fi și sclavii lui Dumnezeu, și sclavii bogățiilor.

²⁵Și tocmai de aceea vă spun să nu vă îngrijorați cu privire la mâncare sau cu privire la îmbrăcăminte. Oare nu este viața mai importantă decât mâncarea, iar trupul mai important decât îmbrăcăminte? ²⁶Când îți vă la pasările cerului: ele nici nu seamănă, nici nu seceră, nici nu adună în ham,

bare! Tatăl vostru ceresc este Cel care le hrănește! Și oare nu sunteți voi mult mai de valoare decât ele? ²⁷Mai mult, pe care dintre voi îl ajută îngrijorarea să adauge măcar o clipă vieții sale? ²⁸Iar pentru îmbrăcăminte de ce vă îngrijorați? Gândiți-vă cum cresc florile de pe câmp: nici nu trudesc din greu, nici nu torc - ²⁹și vreau să vă spun că nici măcar Solomon, în toată gloria lui, n-a fost îmbrăcat așa de frumos ca vreuna dintre ele! ³⁰Iar dacă Dumnezeu îmbracă astfel iarba de pe câmp, care astăzi este, dar mâine va fi aruncată în cuptor și nu va mai fi, oare nu o va face cu mult mai mult pentru voi, o, oameni cu puțină credință?! ³¹Așadar, nu vă îngrijorați și nu vă mai întrebați: «Ce vom mânca?» sau «Ce vom bea?» sau «Cu ce ne vom îmbrăca?», ³²pentru că după toate aceste lucruri numai păgânii aleargă! Însă Tatăl vostru cel ceresc știe că aveți nevoie de toate acestea, ³³așa că pe voi să vă preocupe în primul rând Împărăția lui Dumnezeu și dreptatea Lui, iar toate aceste lucruri le veți primi de la El. ³⁴Așadar, nu vă îngrijorați cu privire la ziua de mâine, pentru că este cine să se îngrijească de ea. Fiecare zi are necazurile ei - și atât îi este de ajuns.

7 Nu judecați, pentru ca nici Dumnezeu să nu vă judece, ²fiindcă așa cum îi judecați voi pe alții, așa vă va judeca și Dumnezeu pe voi - El Se va purta cu voi așa cum vă purtați și voi cu alții. ³Cum se face că piul din ochiul celui de lângă tine îl vezi, dar bărna din ochiul tău n-o observi?! ⁴Sau cum poți să-i spui celui de lângă tine: «Lasă-mă să-ți scot piul din ochi!», când în propriul tău ochi este o bârnă?! ⁵Inocritule!

Scoate-ți mai întâi tu bărna din ochi, pentru că abia apoi vei putea vedea clar să scoți piul din ochiul celui de lângă tine! ⁶Nu dați lucrurile sfinte câinilor, pentru că se vor întoarce împotriva voastră și vă vor ataca, și nici nu vă aruncați perlele la porci, pentru că le vor călca în picioare.

⁷Cereți - și vi se va da; căutați - și veți găsi; bateți - și vi se va deschide, ⁸pentru că cel care cere primește, cel care caută găsește, iar celui care bate i se va deschide ușa. ⁹Oare există printre voi vreun om care să-i dea fiului său o piatră atunci când acesta îi cere pâine? ¹⁰Sau care să-i dea un șarpe atunci când copilul i-a cerut un pește? ¹¹Așadar, dacă voi, care sunteți răi, știți să le dați lucruri bune copiilor voștri, cu cât mai mult va ști Tatăl vostru din ceruri să dea lucruri bune celor care-L cer! ¹²Purtați-vă deci cu oamenii așa cum ați dori să se poarte și ei cu voi! Aceasta vor să spună Legea și Profetii.

¹³Intrați pe poarta cea îngustă! Poarta cea largă și calea cea lată duc la picire - și sunt mulți cei care merg pe acolo, ¹⁴pe când poarta care duce la viață este îngustă și pe calea aceasta este greu de călătorit - și sunt puțini cei care o găsesc.

¹⁵Feriți-vă de profeții falși! Aceștia vin la voi arătând pe dinafară ca niște oi, dar de fapt ei sunt ca niște lupi care vin să distrugă. ¹⁶Îi puteți recunoaște după ceea ce fac, întocmai cum recunoașteți un pom după fructe. Oare tufșurile de mărăcini dau struguri? Sau rodesc ciulinii smochine? ¹⁷Orice pom bun rodeste fructe bune, iar orice pom rău dă fructe rele. ¹⁸Nici un pom bun nu

poate da fructe rele și nici un pom rău nu poate da fructe bune. ¹⁹Orice pom care nu dă fructe bune va fi tăiat și pus pe foc. ²⁰Așadar, îi veți recunoaște după «fructele» lor.

²¹Nu oricine-Mi spune «Doamne, Doamne» va intra în Împărăția cerurilor, ci doar aceia care îndeplinesc voia Tatălui Meu din ceruri. ²²În ziua judecării vor fi mulți care-Mi vor spune: «Doamne, n-am profetit noi pe baza Numelui Tău? N-am scos noi demoni pe baza Numelui Tău? N-am făcut noi multe minuni pe baza Numelui Tău?» ²³Însă Eu voi depune mărturie cu privire la ei și le voi spune: «Niciodată nu v-am cunoscut. Plecați de la Mine, nelegiuitorilor!»

²⁴Așadar, oricine aude aceste cuvinte ale Mele și ascultă de ele poate fi asemănat cu un om înțelept, care și-a construit casa punându-i temelii pe stâncă. ²⁵Când a venit ploaia și când șuvoaiele de apă și vânturile au lovit casa, ea nu s-a prăbușit, pentru că avea temelii pusă pe stâncă. ²⁶Dar pe cel care aude aceste cuvinte, însă nu ține seama de ele, îl voi asemăna cu un om nesăbuit, care și-a construit casa pe nisip. ²⁷Când a venit ploaia și când șuvoaiele de apă și vânturile au lovit casa, ea s-a prăbușit - și prăbușirea ei a fost groaznică.

²⁸Mulțimile au rămas uimite de învățătura și de cuvintele pe care le spusese Isus, ²⁹pentru că El îi învăța ca Unul care avea autoritate, nu ca învățătorii lor.

8 Apoi Isus a coborât de pe munte, iar mulțimile L-au urmat. ²A venit la El un leproș, care s-a prosternat înaintea Lui și L-a rugat: «Doamne,

dacă vrei, mă poți curăța!» ³Isus l-a atins și i-a spus: «Vreau. Fii curățit!» Și lepra a dispărut imediat. ⁴Isus i-a spus: «Să nu vorbești cu nimeni despre aceasta, ci du-te la preot ca să te examineze, iar apoi, pentru a oferi o dovadă că ai fost vindecat, adu jertfa pe care a poruncit-o Moise.»

⁵Când Isus a intrat în Capernaum, a venit la El un centurion, care l-a spus: «Doamne, sclavul meu zace paralizat acasă și suferă îngrozitor.» ⁷Isus i-a răspuns: «Voi veni și-l voi vindeca.» ⁸Dar centurionul a adăugat: «Doamne, nu merit să vii la mine acasă! Este suficient ca Tu să spui un cuvânt - și sclavul meu se va face bine. ⁹Știu lucrul acesta pentru că și eu sunt un om sub autoritate și, la rândul meu, am autoritate asupra soldaților din subordinea mea, iar când spun unuia: «Du-te!», el se duce, sau când spun altuia: «Vino!», el vine. De asemenea, când spun sclavului meu: «Fă cutare lucru!», el îl face.» ¹⁰Isus S-a mirat când l-a auzit și a zis celor care erau cu El: «Vă spun, într-adevăr, că nici chiar în Israel n-am găsit pe nimeni care să aibă o asemenea credință! ¹¹Să știți că vor veni mulți oameni din toată lumea și vor sta la masă cu Avraam, Isaac și Iacov în Împărăția cerurilor, ¹²în timp ce mulți care ar fi trebuit să facă parte din Împărăție vor fi aruncați afară, unde este întineric și unde vor plânge și vor scârșni din dinți.» ¹³Apoi Isus i S-a adresat centurionului: «Poți pleca. Va fi așa cum ai crezut tu.» Și slujitorul acestuia s-a făcut bine chiar atunci.

¹⁴Isus a mers acasă la Petru și, în timp ce era acolo, a văzut că soacra acestuia zăcea la pat, având febră.

¹⁵Atunci Isus i-a atins mâna și ea s-a

* Probabil friguri

făcut bine, s-a ridicat din pat și l-a pus masa. ¹⁶Când s-a făcut seară, la Isus au fost aduși mulți demonizați, iar la cuvântul Lui duhurile au ieșit din ei. A vindecat, de asemenea, și mulți bolnavi. ¹⁷În felul acesta s-a împlinit profeția lui Isaia:

El a luat neputințele noastre și a purtat bolile noastre.

¹⁸Când a văzut Isus mulțimea din jurul Lui, le-a poruncit ucenicilor să se pregătească, pentru că urmau să treacă de cealaltă parte a mării. ¹⁹Atunci a venit la El un învățător al Legii și l-a spus: „Învățătorule, eu Te voi urma oriunde vei merge!” ²⁰Isus i-a răspuns: „Vulpile au vizuini, păsările au cuiburi, dar Fiul Omului* nu are un cămin al Său, un loc unde să-și plece capul și să Se odihnească.” ²¹Un altul dintre ucenicii Săi l-a zis: „Doamne, lasă-mă să aștept până când moare tatăl meu!” ²²Isus i-a răspuns: „Lasă altora grija aceasta și urmează-Mă!”²³

²³Apoi Isus S-a suit în barcă, iar ucenicii Săi L-au urmat. ²⁴În timp ce erau pe mare, s-a stărnit deodată o furtună puternică, așa încât valurile acopereau barca. Isus dormea. ²⁵Ucenicii au venit la El și L-au trezit: „Doamne, salvează-ne! Pierim!” ²⁶Însă Isus le-a zis: „O, oameni cu credință puțină! De ce sunteți așa de înspăimântați?” Apoi S-a sculat, a poruncit vânturilor și mării iar furtuna s-a potolit și s-a făcut liniște. ²⁷Toți s-au mirat. Se întrebau: „Ce fel de om este Acesta, de-L ascultă până și vânturile și marea?”²⁸

²⁸Când a ajuns de cealaltă parte a

* Un titlu cu implicații mesianice, folosit de Isus cu privire la Sine.

²⁹În felul acesta s-a împlinit profeția lui Isaia:

mării, în ținutul Gadarei, a întâlnit doi demonizați. Aceștia locuiau în peșterile folosite ca morminte și erau foarte periculoși, încât nimeni nu putea să treacă pe drumul acela. ²⁹Ei au început să strige: „Ce vrei de la noi, Tu, Fiul lui Dumnezeu? Ai venit ca să ne chinuiești înainte de vremea cuceririi?” ³⁰Ceva mai departe păștea o turmă mare de porci, ³¹iar demonii L-au rugat: „Dacă ne scoți afară, trimite-ne în turma de porci!” ³²Isus le-a zis: „Duceți-vă.” Atunci demonii au ieșit afară și au intrat în turma de porci - și deodată toată turma s-a repezit în jos pe coasta răpoasă a dealului, până în mare, și s-a înecat. ³³Păzitorii porcilor au fugit în cetate și au spus totul, inclusiv ceea ce s-a întâmplat cu cei demonizați. ³⁴Toată cetatea a ieșit ca să-L întâlnească pe Isus. Când L-au văzut, L-au rugat să plece din regiunea lor.

⁹Atunci Isus S-a suit în barcă, a traversat din nou marea și S-a dus în cetatea Lui. ²Acolo, niște oameni au adus la El un paralytic întins pe o targă, iar Isus, când a văzut credința lor, a zis paralyticului: „Curaj, dragul meu! Păcatele tale sunt iertate!” ³La aceste cuvinte, niște învățători ai Legii care se aflau acolo au zis în ei înșiși: „Acest om îl insultă pe Dumnezeu!” ⁴Isus însă știa ce gândesc ei, așa că le-a răspuns: „De ce gândiți lucruri așa de rele în inimile voastre? ⁵Ce este mai ușor de zis: «Păcatele îți sunt iertate!» sau «Ridică-te și umblă!»? ⁶Dar ca să vezi că Fiul Omului are pe pământ autoritatea de a ierta păcatele - și Isus S-a adresat paralyticului: Ridică-te, ia-ți patul și du-te acasă!” ⁷Și paralyticul s-a ridicat și s-a dus acasă. ⁸Mulțimile s-au umplut de teamă când au văzut lucrul acesta și

L-au lăudat pe Dumnezeu, Cel care a dat oamenilor o astfel de autoritate.

⁹După ce a plecat de acolo, Isus a văzut un om, numit Matei, care stătea la masa unde se adunau impozitele. Isus i-a zis: „Urmează-Mă!”, iar el s-a ridicat și L-a urmat. ¹⁰În timp ce stătea la masă, în casa lui Matei, se aflau acolo, luând masa împreună cu El și cu ucenicii Lui, și mulți colecitori de impozite și păcătoși.

¹¹Când au văzut fariseii* lucrul acesta, i-au întrebat pe ucenicii lui Isus: „De ce stă învățătorul vostru la masă cu colecitorii de impozite și cu păcătoși?” ¹²Însă Isus i-a auzit și a zis: „Nu oamenii sănătoși au nevoie de medic, ci oamenii bolnavi. ¹³Ar trebui să învățați ce înseamnă: *Nu vă cer să aduceți jertfe, ci să aveți îndurare unii față de alții.* Eu n-am venit pentru cei care se cred dreți, ci pentru cei păcătoși.”

¹⁴Au venit apoi la El ucenicii lui Ioan și L-au întrebat: „De ce noi și fariseii postim des, iar ucenicii Tăi nu postesc deloc?” ¹⁵Isus le-a răspuns: „Nu este posibil ca prietenii mirelui să plângă atâtă vreme cât mirele este cu ei, nu-i așa? Vor veni însă zilele când mirele le va fi luat: atunci vor posti.”

¹⁶El a explicat spunând: „Nimeni nu

* Un termen care în asemenea contexte se referă probabil la persoanele care erau considerate nereligioase pentru că nu aveau nici o preocupare cu privire la respectarea detaliilor Legii. Astfel de oameni erau tratați de obicei ca proserși din punct de vedere social.

¹⁷Fariseii erau un grup religios și politic important din vremea Domniei lui Isus și a apostolilor, fiind caracterizați prin strictețe și zel față de legile Vechiului Testament și, de asemenea, față de alte numeroase tradiții.

pune un petec de pânză nouă (care nu a fost băgată la apă) la o haină veche, pentru că în astfel de petec va face ruptura și mai mare. ¹⁷Și nimeni nu pune vinul nou în burdufuri vechi, pentru că acestea vor ceda și se vor sparge, iar vinul se va împrăști. De aceea, vinul nou se ține în burdufuri noi și astfel ambele se păstrează bine.”

¹⁸În timp ce Isus vorbea, a venit unul dintre conducătorii iudeilor, a îngemănă înaintea Lui și l-a zis: „Fiica mea tocmai a murit, dar vino și pune-ți mâna peste ea și va reveni la viață!” ¹⁹Isus S-a ridicat și l-a urmat, împreună cu ucenicii Lui. ²⁰Pe drum, o femeie, care de doisprezece ani suferea de o pierdere de sânge, s-a apropiat de Isus prin spate și l-a atins marginea haincii. ²¹Ea se gândea: „Dacă m-aș putea atinge măcar de haina Lui! Aș fi vindecată!” ²²Dar Isus S-a întors și a văzut-o. El i-a zis: „Curaj, femeie! Credința ta te-a vindecat!” Și femeia s-a făcut bine imediat. ²³Când Isus a intrat în casa conducătorului care-L chemase, i-a văzut acolo pe cei care cântau de jale din fluier și a văzut mulțimea tulburată. ²⁴Atunci le-a zis: „Plecați, pentru că fetița n-a murit, ci doarme.” Ei și-au bătut joc de El. ²⁵După ce mulțimea a fost scoasă afară, Isus a intrat în casă, a prins-o pe fetiță de mână și ea s-a ridicat. ²⁶Vestea despre această întâmplare s-a răspândit în toată regiunea aceea.

²⁷După ce a plecat de acolo, s-au luat după El doi orbi care strigau: „Fie-Ti milă de noi, Fiul lui David!”

²⁸Isus a intrat într-o casă și orbi s-au apropiat de El. El i-a întrebat: „Credeti că Eu pot face acest lucru?”

„Da, Doamne”, l-au răspuns ei.

* Titlu mesianic

²⁹Atunci El le-a atins ochii și le-a zis: „Să fie așa cum credeți voi!” ³⁰Ochii li s-au vindecat și ei au putut să vadă din nou. Isus le-a spus cu seriozitate: „Aveți grijă să nu știți nimeni!” ³¹Dar după ce au plecat, ei au răspândit vestea despre El în toată regiunea aceea.

³²După plecarea lor, a fost adus la Isus un demonizat care, din această cauză, era mut. ³³După ce Isus a scos demonul din el, omul a putut vorbi din nou. Mulțimile se mirau și ziceau: „Niciodată nu s-a mai văzut așa ceva în Israel!” ³⁴Însă fariseii ziceau: „El scoate demonii cu ajutorul conducătorului demonilor!”

³⁵Isus călătorea prin orașe și sate și dădea învățătură în sinagogi, predica Evanghelia despre Împărăție și vindeca oamenii de orice boală sau neputință. ³⁶Văzând mulțimile, lui Isus i se făcea milă de ele, pentru că erau necăjite și neajutorate ca niște oi care nu au păstor. ³⁷De aceea, le spunea ucenicilor Săi: „Secerișul este atât de mare, iar lucrătorii sunt așa de puțini! Rugați-L pe Stăpânul recoltei să trimită mai mulți lucrători la secerișul Său!”

10 Isus i-a chemat la El pe cei doisprezece ucenici și le-a dat autoritate asupra duhurilor necurate, astfel încât să le poată scoate afară, și, de asemenea, le-a dat autoritatea să vindece orice boală și orice neputință. ²Iată care sunt numele celor doisprezece apostoli: mai întâi Simon (numit și Petru), apoi Andrei (fratele lui Simon), Iacov și Ioan (fiii lui Zebedei), ³Filip, Bartolomeu, Toma, Matei (colectorul de impozite), Iacov (fiul lui Alfeu), Tadeu, ⁴Simon (zele-

tul*) și Iuda (iscarioteanul, cel care L-a trădat pe Isus).

⁵Când i-a trimis pe aceștia doisprezece, Isus le-a dat următoarele porunci: „Să nu intrați în vreun teritoriu al națiunilor și nici în vreuna dintre cetățile samaritenilor! ⁶Duceți-vă, în schimb, la poporul Israel, oile pierdute ale lui Dumnezeu! ⁷Mergeți deci și predicați următorul mesaj: «Împărăția cerurilor este aproape!» ⁸Vindecați-i pe cei bolnavi, aduceți-i la viață pe cei morți, curățiți-i pe cei leproși, scoateți afară demonii! Ați primit fără să plătiți, deci să dați fără plată! ⁹Să nu luați cu voi nici bani, ¹⁰nici traistă de călătorie, nici două cămăși, nici încălțăminte în plus, și nici toiag! Lucrătorul își merită hrana! ¹¹Când intrați într-un sat sau într-un oraș, interesați-vă unde găsiți un om vrednic, doritor să vă primească, și rămâneți la el până când plecați din locul acela. ¹²Când intrați într-o casă, salutați și urați-i pace. ¹³Dacă veți fi primiți în casa aceea, urarea voastră de pace se va împlini, dar dacă nu veți fi primiți, urarea voastră nu se va împlini. ¹⁴Dacă nu sunteți primiți sau dacă nu sunt ascultate cuvintele voastre, ieșiți afară din casa sau din cetatea aceea și scuturați-vă chiar și praful care vi s-a adunat pe picioare când ați trecut prin acel loc! ¹⁵Vă spun, într-adevăr, că în ziua judecării va fi mai ușor pentru Sodoma și Gomora decât pentru cetatea aceea!

¹⁶Eu vă înmîm cu pe niște oi în mijlocul lupilor, așa că trebuie să fiți înțelepți ca șerpii și fără pată ca porumbeii. ¹⁷Feriți-vă de oameni.

* Zeleții erau un grup naționalist evreiesc care urmărea independența față de Roma.

pentru că vă vor da pe mâna autorităților și vă vor biciui în sinagogile lor. ¹⁸Veți fi duși înaintea guvernatorilor și regilor, ca să depuneți mărturie despre Mine înaintea lor și înaintea națiunilor. ¹⁹Dar când veți fi dați în mâinile lor, să nu vă îngrijorați cu privire la cum sau ce veți spune, ²⁰pentru că nu voi veți fi cei care veți vorbi, ci Duhul Tatălui vostru va fi Cel care va vorbi prin voi. ²¹Vă puteți aștepta să fiți trădați și dați la moarte de către oricine: frațele - de frate, copilul - de tatăl lui, părintii - de copiii lor. ²²Veți fi urâți de toți din cauza Mea, dar acela care va rămâne neclintit până la sfârșit va fi salvat. ²³Când vă vor persecuta într-o cetate, să fugiți în alta! Vă spun că, într-adevăr, nu veți termina de mers prin toate cetățile din Israel înainte de venirea Fiului Omului!

²⁴Un ucenic nu poate fi deasupra învățătorului său și un sclav nu poate fi deasupra stăpânului său. ²⁵Se așteaptă ca ucenicul să devină ca învățătorul lui, iar sclavul să ajungă asemenea stăpânului său. Și dacă pe Stăpânul casei L-au numit «Beelzebul», pe membrii casei cu atât mai mult!

²⁶Așadar, să nu vă temeți de ei! Nu există nici un secret care nu va fi dezvăluit și nici un lucru ascuns care nu va fi făcut cunoscut. ²⁷Voi să spuneți în public ceea ce vă spun Eu în secret, iar ceea ce auziți în șoaptă să spuneți cu voce tare! ²⁸Să nu vă temeți de cei care pot omori trupul, dar care nu pot omori sufletul, ci temeți-vă mai mult de Cel care poate să distrugă și sufletul, și trupul, în iad. ²⁹Vrăbiile sunt ieftine: se vând câte două pe un ban, nu-i așa? Și totuși nici măcar una dintre ele nu cade la pământ fără știrea

Tatălui vostru! ³⁰În ce vă privește pe voi, să știți că vă sunt numărate până și firele de păr de pe cap! ³¹Deci nu vă temeți! Voi sunteți mai de valoare decât vrăbiile!

³²Așadar, pe cel care Mă va mărturisi în fața oamenilor îl voi mărturisi și Eu în fața Tatălui Meu care este în ceruri, ³³însă pe cel care nu Mă va mărturisi în fața oamenilor nu-l voi mărturisi nici Eu în fața Tatălui Meu care este în ceruri.

³⁴Să nu credeți că am venit să aduc pace pe pământ! Nu, ci am venit să aduc sabie! ³⁵Am venit să stărnesc pe fiu împotriva tatălui său, pe fiică împotriva mamei ei și pe noră împotriva soacrei ei, ³⁶asa încât dușmanii omului vor fi chiar cei din familia lui.

³⁷Nu este vrednic de Mine cel care-și iubește tatăl (sau mama, sau fiul, sau fiica) mai mult decât pe Mine. ³⁸De asemenea, nu este vrednic de Mine nici cel care nu-și ia propria cruce* și nu Mă urmează. ³⁹Cel care încearcă singur să ajungă la împlinire în viață își va cheltui viața în van, distrugându-și-o, dar cel care își va cheltui viața pentru Mine, chiar până la moarte, va ajunge la adevărata împlinire a vieții.

⁴⁰Cine vă primește pe voi Mă primește de fapt pe Mine, iar cei care Mă primesc pe Mine Îl primesc de fapt pe Cel care M-a trimis pe Mine. ⁴¹Așadar, cei care primesc un profet pentru că este profet vor primi răsplata cuvenită unui profet, iar cei care primesc un om drept pentru că este un

* Expresie idiomatică, însemnând a fi gata să înduri oricâtă suferință, chiar până la moarte.

om drept vor primi răsplata cuvenită unui om drept. ⁴²De asemenea, vă spun că, într-adevăr, nici cei care dau numai un pahar de apă rece vreunui dintre cei mai mici ucenici ai Mei, pentru că este ucenicul Meu, nu-și vor pierde răsplata.⁴³

11 După ce le-a spus aceste lucruri celor doisprezece ucenici, Isus a plecat să predice prin cetăți.

¹Ioan a auzit din închisoare ce făcea Cristos și i-a trimis la El pe doi dintre ucenicii lui ²să-L întrebe: „Tu ești Cel care urma să vină sau trebuie să așteptăm pe altul?” ³Isus le-a răspuns: „Duceți-vă și spuneți-i lui Ioan ceea ce vedeți și auziți: ⁴orbi văd, schiopii umblă, leproși sunt curățiți, surzii aud, morții sunt înviați, săracilor li se proclamă Evanghelia. ⁵Fericit este cel care nu are îndoială cu privire la Mine!” ⁶După plecarea lor, Isus a început să le vorbească mulțimilor despre Ioan: „Ce ați ieșit să vedeți în deșert? O trestie care se îndoaie în bătaia vântului? ⁷Atunci ce ați ieșit să vedeți? Un om îmbrăcat cu haine frumoase? Dar pe oamenii care se îmbracă în haine fine îi găsiți în palate! ⁸Deci ce ați ieșit să vedeți? Un profet? Vă spun că da, și chiar mai mult decât un profet! ⁹El este cel despre care s-a scris:

Îl trimis înaintea Tu pe mesagerul Meu -

și el îți va pregăti calea!

¹⁰Vă spun că, într-adevăr, Ioan Botezătorul este cel mai mare dintre toți oamenii care au trăit vreodată. Însă cel mai mic din Împărăția cerurilor este mai mare decât el. ¹¹De când a început să predice Ioan Botezătorul și până acum, Împărăția cerurilor este atentă cu violență, pen-

tru a fi prădată. ¹²Despre ea au profețit toți Profetii și Legea până la Ioan, ¹³pentru că, dacă vreți să acceptați ce vă spun, el este acel profet ca Ilie care urma să vină! ¹⁴Ar trebui să luați aminte la aceste lucruri!

¹⁵Cu ce aș putea compara această generație? Cu niște copii care stau în piețe și spun altora:

¹⁶«V-am cântat cântece de nuntă, dar n-ați dansat, v-am cântat cântece de jale, dar n-ați plâns!»

¹⁷Tot așa și voi: despre Ioan, un om care se lipsește deșori de mâncare și de băutură, spuneți că este demonizat, ¹⁸dar, când vedeți că Fiul Omului mănâncă și bea, spuneți: «Omul acesta este un mândăcios, îi place să bea vin și este prieten cu colecții de inopozite și cu păcătoșii!» Dar înțelepciunea se dovedește pe sine prin înșeși faptele ei.¹⁹

²⁰După aceea, Isus a început să certe cetățile în care avuseseră loc cele mai multe dintre minunile Lui, dar care, cu toate acestea, nu se pocăiseră: ²¹„Vai de tine, Horeazin și vai de tine, Betsaida! Dacă ar fi avut loc în Tir și Sidon minunile care au avut loc la voi, cei de acolo s-ar fi pocăit de multă vreme în sac și cenușă!” ²²Dar Eu vă spun că în ziua judecării va fi mai ușor pentru Tir și Sidon decât pentru voi! ²³Cât despre tine, Capernaume,

nu te înalți tu până la cer?

²⁴Dar voi coborî până în iad, pentru că, dacă ar fi avut loc în Sodoma minunile care au avut loc la tine, ea ar fi rămas în picioare până astăzi! ²⁵Dar Eu îți spun că în ziua judecării va fi mai ușor pentru Sodoma decât pentru tine!²⁶

* Expresie a jalei sau semn de pocăință

²⁷În vremea aceea, Isus a zis: „Îți mulțumesc, Tată, Domn al cerului și al pământului, pentru că ai ascuns aceste lucruri de cei înțelepți și învățați și le-ai descoperit celor neînvințați! ²⁸Da, Tată, pentru că așa Ti-a plăcut Tătel... ²⁹Tată! Meu Mi-a încredințat toate lucrurile - și pe Fiul nu-L cunoaște nimeni în afară de Tatăl, iar pe Tatăl nu-L cunoaște nimeni în afară de Fiul și de acela căruia vrea Fiul să i-L facă de cunoscut. ³⁰Veniți la Mine, voi toți cei care ați oboșit cărând poveri grele și Eu vă voi da odihnă! ³¹Luati jugul Meu asupra voastră și învățați de la Mine, pentru că Eu sunt blând și smerit, și astfel veți găsi odihnă. ³²Întrucât jugul Meu este ușor, iar povara Mea nu este grea de dus!”

12 În vremea aceea, într-o zi de Sabat, Isus trecea împreună cu ucenicii Săi printre lanurile de grâu. Ucenicii erau flămânzi, așa că au început să culeagă spice de grâu și să le mănânce boabele. ²I-au văzut însă fariseii, care l-au zis atunci lui Isus: „Ceea ce fac ucenicii Tăi nu este permis în ziua de Sabat!” ³Isus le-a răspuns: „N-ați citit ce a făcut David atunci când el și cei care erau împreună cu el au flămânzit? ⁴Au intrat în Casa lui Dumnezeu și au mâncat pâinea închinată lui Dumnezeu, pâine pe care nici el și nici cei care erau cu el nu aveau voie s-o mănânce, ci doar profeții. ⁵Și n-ați citit în Lege că în ziua de Sabat preoții încalcă Sabatul în Templu, și totuși nu sunt vinovați? ⁶Iar Eu vă spun că aici se găsește Cineva mai mare decât Templul! ⁷Dacă ați fi știut ce înscamnă: «Nu vă cer să aduceți jertfe, ci să aveți înțelegere unii față de alții!», n-ați fi condamnat niște oameni nevinovați!

* Fiul Omului este Domn și peste Sabat!”

⁸A intrat în sinagoga lor ⁹și acolo a văzut un om care avea o mână deformată și paralizată. Atunci el, pentru că vroiau să-L acuze, L-au întrebat: „Este permis să vindec în ziua de Sabat?” ¹⁰Însă Isus le-a răspuns: „Există printre voi vreun om care, dacă-i cade într-o groapă în ziua de Sabat singura oală pe care o are, n-o va scoate afară? ¹¹Și cu cât este mai de valoare un om decât o oală! Așa că este permis să faci bine în ziua de Sabat!” ¹²Apoi a zis celui om: „Întinde-ți mâna!” - și mâna lui a devenit la fel de sănătoasă ca și cealaltă. ¹³Atunci fariseii au ieșit afară și s-au sfătuit împreună împotriva Lui, plănuiind cum să-L omoare.

¹⁴Însă Isus știa ce fac ei și a plecat de acolo. După El mergeau mulțimi mari, iar El îi vindea pe toți, ¹⁵însă le porunca să nu-L dea în vileag. ¹⁶S-a împlinit astfel profeția lui Isaia:

Acesta este Sclavul Meu, Cel pe care L-am ales.

Prealubitul Meu, Cel de care Îmi place!

Voi pune peste El Duhul Meu - și El va face cunoscută națiunilor dreptatea Mea.

¹⁷Nu Se va certa, nu va striga și nimeni nu-l va auzi vocea pe străzi.

¹⁸Nu va rupe trestia zdrobită și nu va stinge mukul care mai fumegă încă, până când nu va face să triumfe dreptatea!

¹⁹În El își vor pune națiunile speranța!

²⁰Apoi a fost adus la El un demonizat orb și mut. Isus l-a vindecat, așa încât omul a putut vorbi și vedea.

²³Mulțimile s-au mirat foarte tare și au început să se întrebe: „Oare nu cumva este Acesta Fiul lui David?” ²⁴Însă când fariseii au auzit acest lucru au zis: „Om! Acesta nu scoate demonii decât cu ajutorul conducătorului demonilor, Beelzebul!” ²⁵Dar Isus știa ce gândeau ei, așa că le-a spus: „Orice împărăție, orice cetate sau orice casă divizată împotriva ei înseși nu va rezista, ci va fi distrusă. ²⁶Așadar, dacă Satan l-ar scoate afară pe Satan, înseamnă că împărăția lui ar fi divizată împotriva ei înseși, deci s-ar destrăma! ²⁷Iar dacă Eu scot demonii cu ajutorul lui Beelzebul, cei care vă urmează pe voi cu ajutorul cui îi scot? Așa că ceea ce fac ei dovedește că acuzația pe care Mi-o aduceți voi este neîntemeiată! ²⁸Dacă, însă, Eu scot demonii cu ajutorul Duhului lui Dumnezeu, atunci împărăția lui Dumnezeu a venit peste voi! ²⁹Nimeni nu poate să spargă casa unui om puternic și să-i fure lucrurile decât după ce l-a legat! Abia atunci îi poate jefui casa. ³⁰Cine nu este cu Mine este împotriva Mea, iar cine nu adună cu Mine risipește. ³¹De aceea vă spun că oamenilor li se va ierta orice păcat sau orice blasfemie, în afară de blasfemia împotriva Duhului Sfânt. ³²Deci, dacă cineva va vorbi împotriva Fiului Omului va fi iertat, dar dacă va vorbi împotriva Duhului Sfânt nu va fi iertat nici în această cră, nici în cea viitoare.

³³Dacă pomul face roade bune considerați pomul bun, iar dacă face roade rele îl considerați rău, pentru că un pom este recunoscut după rodul său. ³⁴Pui de vipere, cum ați putea voi să spuneți lucruri bune, dacă sunteți răi?! Pentru că gura vorbește din lucrurile de care este plină inima! ³⁵Om! bun

va scoate lucruri bune din tezaurul inimii lui, dar omul rău va scoate lucruri rele, pentru că inima lui este rea. ³⁶Dar vă spun că în ziua judecării oamenii vor avea de dat socotală pentru orice cuvânt neglijent pe care l-au rostit. ³⁷Pentru că pe baza cuvintelor tale vei fi ori achitat, ori condamnat.

³⁸Unii dintre învățătorii Legii și dintre farisei l-au spus: „Învățătorule, vrem să vedem un semn” din partea Ta!” ³⁹Însă Isus le-a răspuns: „Această generație rea și lipsită de credințioșie dorește un semn, dar nu i se va da un alt semn decât semnul profetului Iona: ⁴⁰asa cum Iona a stat trei zile și trei nopți în pântecul celui pește uriaș, la fel va sta și Fiul Omului trei zile și trei nopți în inima pământului. ⁴¹În ziua judecării, oamenii din Ninive vor condamna această generație, pentru că ei s-au pocăit la predica lui Iona, iar aici se află Cineva mai mare decât Iona. ⁴²De asemenea, și împărăteasa din sud, din Seba, va condamna în ziua judecării generația aceasta, pentru că ea a venit de la capătul pământului ca să asculte învățăturile înțelepte ale lui Solomon, iar aici se află Cineva mai mare decât Solomon.

⁴³După ce iese afară dintr-un om, duhul necurat rătăcește prin locuri pustii, lipsite de apă, căutând un loc unde să se odihnească, dar nu găsește. ⁴⁴Atunci își spune: „Mă voi întoarce în casa din care am plecat.” Și când vine o găsește goală, măturată și improprie. ⁴⁵Atunci mai ia cu el încă alte șapte duhuri, mai rele decât el, și se stabilesc toate acolo, iar această din

* Un eveniment obișnuit sau chiar miraculos, considerat ca având un sens special

urmă stare a omului respectiv este mai rea decât fusese cea dinainte. Tot așa se va întâmpla și cu această generație rea.”

⁴⁶În timp ce El încă vorbea, au venit acolo mama și frații Lui. Ei erau afară și încercau să ajungă să vorbească cu El, ⁴⁷asa că L-au anunțat: „Mama și frații Tăi se află afară și vor să vorbească cu Tine.” ⁴⁸Isus a răspuns: „Cine este mama Mea? Și cine sunt frații Mei?” ⁴⁹Apoi a arătat spre ucenicii Lui și a zis: „Aceștia sunt mama Mea și frații Mei, ⁵⁰pentru că oricine îndeplinește voia Tatălui Meu care este în ceruri înmi este frate, soră și mamă.”

13 În aceeași zi, Isus a ieșit din casă și S-a așezat lângă mare. ²S-au adunat la El mulțimi mari, de aceea El S-a suit și S-a așezat într-o barcă, pentru a le vorbi, iar mulțimile au rămas pe țărm. ³Le-a vorbit despre multe lucruri, folosind parabole: „Un țărân s-a dus să-și semene ogorul. ⁴Dar, în timp ce el semăna, o parte din semințe au căzut lângă drum și au venit păsările și le-au mâncat. ⁵O altă parte din semințe s-a întâmplat să cadă pe un teren stâncos, așa că plantele răsarite s-au uscat repede, pentru că pământul nu era destul de adânc pentru ele. ⁶Și când a răsărit soarele și a dogorât deasupra lor, ele s-au ofilit, deoarece nu aveau rădăcini suficiente de adânci. ⁷Alte semințe au căzut printre mărăcini, iar mărăcinii au crescut și le-au înăbușit. ⁸Dar altele au căzut pe un pământ bun și au rodit: unele boabe au rodit o sută, altele - șazeci, altele - treizeci. ⁹Ar trebui să luăm aminte la aceste lucruri!”

¹⁰Ucenicii au venit la El și L-au întrebat: „De ce folosești parabole

atunci când vorbești cu oamenii?”

¹¹Isus le-a răspuns: „Vouă Dumnezeu v-a dat capacitatea de a înțelege misterele împărăției cerurilor, însă lor nu le-a dat-o, ¹²pentru că celui care are i se va mai da, astfel încât va avea mai mult decât suficient, dar de la cel ce nu are se va lua chiar și puținul pe care-l are.” ¹³De aceea le vorbesc în parabole - ca să nu vadă, deși privesc, și ca să nu audă, deși ascultă. ¹⁴În cazul lor se împlinște profeția lui Isaia:

Vor asculta, dar nu vor înțelege, vor privi, dar nu vor vedea,

¹⁵pentru că acest popor a devenit incapabil să înțeleagă - sunt greoi la minte și refuză să ia seama, cu nu cumva să vadă și să audă, să înțeleagă și să se întoarcă la Mine, iar Eu să-i vindec.

¹⁶Dar fericiți sunt cei care văd și aud! ¹⁷Vă spun că, într-adevăr, mulți profeți și oameni dreți au dorit mult să vadă ceea ce vedeți voi - dar n-au văzut, și să audă ceea ce auziți voi - dar n-au auzit.

¹⁸Așadar, să vedem care este explicația parabolei semănătorului. ¹⁹Locul de lângă drum îi reprezintă pe cei care aud Cuvântul cu privire la Împărăție, dar nu-l înțeleg. Atunci, vine Cel rău și smulge sămânța care a fost semănată în inima lor. ²⁰Terenul stâncos îi reprezintă pe cei care, imediat ce aud Cuvântul, îi primesc cu bucurie, ²¹dar, întrucât Cuvântul nu a pătruns adânc în ei, noua lor stare nu durează

* Sau: ¹²pentru că cei care practică ceea ce a înțeles, va înțelege și mai mult, iar cei care a înțeles puțin și totuși nu practică i se va lua și acest puțin

mult. Atunci când vin necazuri sau persecuții din cauza Cuvântului, ei renunță ușor la credință. ²²Locul dintre spini îi reprezintă pe cei care aud Cuvântul, dar îngrijorările vieții și înșelarea bogăției îl înăbușă - așa că el devine neroditor. ²³Pământul bun îi reprezintă pe cei care aud Cuvântul și-l înțeleg, aducând astfel într-adevăr rod, unii - o sută, alții - șizeci, alții - treizeci."

²⁴Le-a mai spus încă o parabolă: „Cu Împărăția cerurilor se întâmplă ca și în cazul unui om care a semănat sămânță bună în ogrorul lui. ²⁵Dar, în timp ce el dormea, a venit dușmanul lui și a semănat buruienile printre grâu, apoi a plecat. ²⁶Când plantele au răsărit și au început să rodească, au ieșit la iveală și buruienile. ²⁷Sclavii aceluia om au venit și i-au zis stăpânului lor: «Stăpâne, n-ai semănat tu oare sămânță bună în ogrorul tău? De unde au apărut atunci buruienile?» ²⁸El le-a spus: «Un dușman a făcut lucrul acesta.» Sclavii i-au întrebat: «Vrei să mergem să le smulgem?» ²⁹Dar el le-a răspuns: «Nu, pentru ca nu cumva să dezrădăcinați și grâul atunci când smulgeți buruienile. ³⁰Lăsați-le, pe amândouă să crească împreună până la seceriș, iar când va veni timpul secerișului, le voi spune secerătorilor: «Smulgeți mai întâi buruienile și legați-le pentru a fi arse, iar grâul adunați-l în hambarul meu!»³¹

³¹Apoi le-a spus o altă parabolă: „Împărăția cerurilor este ca sămânța de muștar semănată de un om în ogrorul său: ³²ea este cea mai mică dintre toate semințele, dar când crește, se face mai mare decât plantele de grădină și devine un copac în ramurile căruia păsările își pot face cuiburi."

³³Le-a mai spus încă o parabolă: „Împărăția cerurilor este ca drojdia pusă în făină: până la urmă face să dospească tot aluatul."

³⁴Isus spunea mulțimilor toate lucrurile acestea prin parabole. Nu le vorbea deloc fără să folosească parabole. ³⁵S-a împlinit astfel ce a spus profetul:

Voi vorbi în parabole,

le voi vesti lucruri care nu au fost cunoscute de la crearea lumii.

³⁶După aceea a lăsat mulțimile să plece și a intrat în casă. Ucenicii au venit la El și L-au rugat: „Explică-ne ce înseamnă parabola cu buruienile de pe câmp!” ³⁷Isus le-a răspuns: „Cel care aruncă sămânța bună este Fiul Omului. ³⁸Câmpul reprezintă lumea. Sămânța bună îi reprezintă pe oamenii care aparțin Împărăției. Buruienile îi reprezintă pe oamenii care aparțin Celui rău. ³⁹Dușmanul care le-a semănat este Diavolul. Secerătorii reprezintă sfârșitul acestei ere. Secerătorii sunt îngerii. ⁴⁰Așadar, așa cum sunt adunate și arse în foc buruienile, la fel va fi și la sfârșitul acestei ere: ⁴¹Fiul Omului își va trimite îngerii, care îi vor strânge din Împărăția Lui pe toți aceia care îi fac pe oameni să păcătuiască și pe toți nelegiuirii. ⁴²Iar El îi va arunca în cupertorul de foc, adică în iad. Acolo vor plânge și vor scârșni din dinți. ⁴³Atunci cei drepti vor străluci ca soarele, în Împărăția Tatălui lor. Ar trebui să luați aminte la aceste lucruri!

⁴⁴Împărăția cerurilor este ca o comoară ascunsă pe un câmp. Omul care o găsește o ascunde din nou și, de bucurie, se duce și vinde tot ce are și apoi cumpără câmpul acela.

⁴⁵De asemenea, cu Împărăția cerurilor se întâmplă ca și în cazul aceluia negustor care caută perle frumoase: ⁴⁶când găsește o perlă foarte prețioasă, vinde tot ce are și cumpără acea perlă.

⁴⁷Sau Împărăția cerurilor este ca o mreață care a fost aruncată în mare și în care au fost prinși tot felul de pești: ⁴⁸când este plină, pescarii o scot pe țărm, se așază și adună peștii buni în vase, iar pe cei răi îi aruncă afară. ⁴⁹La fel va fi și la sfârșitul acestei ere: îngerii vor veni și îi vor strânge pe cei răi dintre cei drepti. ⁵⁰Și-i vor arunca în cupertorul de foc, adică în iad. Acolo vor plânge și vor scârșni din dinți.

⁵¹Ați înțeles toate acestea? ⁵²Ei i-au răspuns: „Da.” ⁵³El le-a zis: „Acesta este motivul pentru care orice învățător al Legii care devine un ucenic în Împărăția cerurilor este ca și proprietarul unei case, care scoate lucruri noi și lucruri vechi din depozitul lui de lucruri scumpe."

⁵³Când a terminat de spus aceste parabole, Isus a plecat de acolo și S-a dus în orașul de unde era El. ⁵⁴Acolo a început să dea învățătură în sinagogă, în așa fel încât oamenii erau foarte uimiți și se întrebau: „De unde are El înțelepciunea aceasta? Dar puterea de a face minuni? ⁵⁵Nu este El oare fiul tâmplarului? Nu este Maria mama Lui, iar Iacov, Iosif, Simon și Iuda nu sunt oare frații Lui? ⁵⁶Și nu locuiesc oare aici toate surorile Lui? De unde are El atunci toate aceste lucruri?” ⁵⁷Și astfel, ei L-au respins. Isus însă le-a zis: „Nici un profet nu este respectat de cei între care trăiește și nici de cei din familia lui.” ⁵⁸Și, din cauza necredinței lor, n-a făcut multe minuni acolo.

14 Cam în perioada aceea a auzit despre Isus și tetrarhul* Irod, ²și a zis slujitorilor săi: „Acesta este Ioan Botezătorul! A înviat dintre cei morți - și de aceea lucrează aceste puteri prin el!” ³Cu câțiva timp în urmă, Irod ordonase arestarea lui Ioan și-l trimisese la închisoare. A făcut aceasta pentru că Irod era căsătorit cu Irodiada, fosta soție a fratelui său, Filip, ⁴iar Ioan i-a spus: „Nu-ți este permis să fii căsătorit cu ea!” ⁵Irod ar fi vrut să-l omoare, dar se temea de mulțime, pentru că oamenii îl considerau pe Ioan un profet. ⁶Însă, la aniversarea zilei de naștere a lui Irod, fida Irodiadei a dansat înaintea lui și înaintea musafirilor și lui Irod i-a plăcut, ⁷ așa că i-a promis cu jurământ că-i va da orice îi va cere. ⁸Atunci ea, îndemnată de mama ei, i-a spus: „Dă-mi aici, pe o farfurie, capul lui Ioan Botezătorul!” ⁹Regele s-a înfruptat, dar, din cauza jurământului făcut în fața musafirilor săi, a ordonat să-i fie dat ¹⁰și a trimis să fie decapitat Ioan în închisoare. ¹¹Capul lui a fost adus pe o farfurie și dat fetei, care l-a dus mamei ei. ¹²Ucenicii lui Ioan au venit să-i ia trupul și l-au îngropat. ¹³Apoi s-au dus și L-au anunțat pe Isus.

¹³Când a auzit aceasta, Isus a plecat de acolo cu o barcă și S-a dus într-un loc retras, ca să poată fi singur, dar, când mulțimile au aflat acest lucru, au plecat din cetățile lor și au mers după El pe jos. ¹⁴Așa că atunci când a coborât din barcă, Isus a văzut mulțimile înaintea Lui. I S-a făcut milă de ele și i-a vindecat pe cei bolnavi.

¹⁵Când s-a înscrat, ucenicii au venit la *

Conducător având un rang și o autoritate inferioare celor ale unui rege și care guverna numai cu aprobarea autorităților romane.

El și I-au spus: „Aici este un loc pustiu și deja s-a făcut târziu. Lasă mulțimea să plece prin sate ca să-și cumpere ceva de mâncare.”¹⁶ Însă Isus le-a spus: „Dați-le voi de mâncare!”¹⁷ Ucenicii I-au răspuns: „N-avem aici decât cinci pâini și doi pești.”¹⁸ El le-a zis: „Aduceți-le la Mine!”¹⁹ A poruncit mulțimilor să se așeze pe iarbă, a luat cele cinci pâini și cei doi pești, a privit înspre cer, le-a binecuvântat și le-a frânt, apoi le-a dat ucenicilor Săi, iar ucenicii le-au dat mulțimilor.²⁰ Au mâncat toți până s-au săturat și s-au adunat și douăsprezece coșuri pline cu firimiturile rămase.²¹ Cei care au mâncat au fost cinci mii de bărbați, în afară de femei și de copii.

²²Imediat după aceea, Isus a poruncit ucenicilor Săi să se imbarce și să treacă de partea cealaltă a mării, până când El va da drumul mulțimilor.²³ După ce i-a trimis acasă pe oameni, Isus S-a suit pe munte, singur, ca să Se roage. Se înserase, iar El era singur acolo.²⁴ Barca se îndepărtase deja mult de la țarm și era lovită și purtată încolo și înapoi de valuri, pentru că vântul sufla împotriva.²⁵ Cam între trei și șase dimineața, El S-a dus la ei mergând pe mare.²⁶ Ucenicii L-au văzut mergând pe mare și s-au speriat foarte tare. „Este o stafie!”, ziceau ei și țipau de frică.²⁷ Imediat Isus le-a spus: „Curaj! Eu sunt! Nu vă temeți!”²⁸ Petru I-a răspuns: „Doamne, dacă ești Tu, poruncește-mi să vin la Tine pe ape!”²⁹ Isus i-a zis: „Vino!” Petru a coborât din barcă și s-a îndreptat spre Isus mergând pe ape.³⁰ Dar când a văzut vântul puternic i s-a făcut frică și, începând să se scufunde, a strigat: „Doamne, salvează-mă!”³¹ Isus a întins imediat mâna, l-a prins și i-a zis: „Ce puțină credință ai! De ce ai avut

îndoieli?”³² După ce s-au urcat în barcă, vântul s-a oprit.³³ Cei din barcă I s-au închinat și au zis: „Într-adevăr, Tu ești Fiul lui Dumnezeu!”

³⁴Au ajuns pe celălalt țărm, în regiunea Ghenezaretului.³⁵ Oamenii de acolo L-au recunoscut pe Isus și au dat de veste în toate regiunile din jur, așa că au venit toți cei care erau bolnavi.³⁶ Îl rugau să-i lase doar să se atingă de marginea hainei Lui - și toți cei care se atingeau se însănătoșeau.

15 Atunci au venit de la Ierusalim niște farisei și niște învățători ai Legii și L-au întrebat pe Isus: „De ce încălcați ucenicii Tăi tradiția lăsată din bătrâni? Ei nu se spală pe mâini înainte să mănânce, așa cum se cere!”¹ Isus le-a răspuns: „Dar voi de ce încălcați porunca lui Dumnezeu cu tradiția voastră?”² Dumnezeu a zis: „Respectă-ți tatăl și mama!” și Cel care-și insultă tatăl sau mama trebuie să fie omorât!³ Însă voi ziceți: „Cel care spune tatălui sau mamei sale: 'Lucrurile cu care te-ai fi putut ajuta sunt închinat lui Dumnezeu' - nu mai este dator să-și cinstească tatăl și mama.” În felul acesta voi, prin tradiția voastră, ați respins Cuvântul lui Dumnezeu, desconsiderându-i autoritatea.⁴ Ipocritilor! A avut dreptate Isaia când a profetit despre voi:

8 Poporul acesta Mă onorează doar cu vorba, dar inimile lor sunt departe de Mine!

9 Dar Mi se închină în zadar, pentru că învâțăturile pe care le dau ei sunt porunci făcute de oameni.”

¹⁰Isus a chemat mulțimea la El și le-a spus tuturor: „Ascultați și înțelegeți!”¹¹ Nimic din ceea ce intră în gura omului nu-l păcărește, ci îl păcărește ceea ce îi iese din gură.”¹² Atunci

ucenicii Lui au venit la El și L-au întrebat: „Știi că fariseii se simt jigniți de aceste cuvinte?”¹³ Isus le-a răspuns: „Orice plantă care nu a fost sădită de Tatăl Meu ceresc va fi smulsă din rădăcină.”¹⁴ Nu vă faceți griji din cauza lor! Ei sunt ca niște călăuze oarbe pentru alți orbi, iar când un orb călăuzește un alt orb, amândoi vor cădea în groapă.”¹⁵ Petru I-a zis: „Explică-ne parabola aceasta!”¹⁶ Isus i-a răspuns: „Tot nu înțelegi?”¹⁷ Nu vă dați seama că tot ce intră în gura cuiva merge în stomac, iar după aceea este dat afară din trupul său?¹⁸ Dar ceea ce iese din gură vine din inimă - și acestea sunt lucrurile care îi păcăresc pe oameni,¹⁹ pentru că din inimă vin gândurile rele, crimele, adulterurile, imoralitatea sexuală, furturile, mărturiile mincinoase, blasfemiile.²⁰ Acestea sunt lucrurile care îi păcăresc pe oameni, nu faptul că mănâncă fără să se spele pe mâini!”

²¹Isus a plecat de acolo către regiunile Tirului și Sidonului.²² O femeie cananeeacă din regiunea aceea a venit la El strigând: „Îndură-Te de mine, Doamne, Fiul lui David! Fiica mea este demonizată și suferă cumplit!”²³ Isus nu i-a răspuns nimic. Ucenicii s-au apropiat de El și I-au zis: „Rezolvă cumva cu ea, ca să plece, pentru că strigă neîncetat după noi!”²⁴ Isus le-a răspuns: „Nu sunt trimis decât la oile pierdute din poporul Israel.”²⁵ Dar ea a venit și i s-a închinat, apoi I-a zis: „Doamne, ajută-mă!”²⁶ Isus i-a răspuns: „Nu se cade să iei pâinea de la copii și s-o arunci câțelușilor!”²⁷ „Da, Doamne, a zis ea, dar și câțelușii mănâncă firimiturile care cad de la masa stăpânilor lor!”²⁸ Atunci Isus i-a răspuns: „O, femeie, mare este credința ta! Va fi așa cum

vrei!”²⁹ Și fiica ei s-a făcut bine chiar atunci.

³⁰Isus a plecat de acolo. A mers pe lângă Marea Galileii, S-a suit pe munte și S-a așezat.³¹ Au venit la El mulțimi mari de oameni, care i-au adus cu ei și pe cei schiopi, orbi, infirmi, surdumuți și încă mulți alții. Îi așezau la picioarele Lui, iar El îi vindeca, așa încât mulțimea era uimită văzând că cei muți vorbesc, cei infirmi se însănătoșesc, cei schiopi merg, iar cei orbi văd - și Îl laudau pe Dumnezeu lui Israel.

³²Isus i-a chemat la El pe ucenicii Săi și le-a zis: „Mi-e milă de mulțime, pentru că sunt deja trei zile de când stau toți aici cu Mine și n-au nimic de mâncare. Nu vreau să-i las să plece flămânzi, ca nu cumva să cadă de oboseală pe drum.”³³ Ucenicii I-au spus: „Aici este un loc singuratic: unde să găsim atâta mâncare încât să se sature o asemenea mulțime?”³⁴ Isus i-a întrebat: „Câte pâini aveți?”³⁵ Ei au răspuns: „Șapte - și câțiva peștișori.”³⁶ Isus a poruncit mulțimii să se așeze.³⁷ Apoi a luat cele șapte pâini și peștișorii, l-a mulțumit lui Dumnezeu, le-a frânt și le-a dat ucenicilor, iar ucenicii le-au dat mulțimilor.³⁸ Toți au mâncat până s-au săturat, apoi au strâns și șapte coșuri cu firimiturile rămase.³⁹ Cei care mâncaseră erau patru mii de bărbați, în afară de femei și de copii.⁴⁰ După ce a dat drumul mulțimilor, Isus S-a suit în barcă și a plecat în regiunea Magadan.

16 Fariseii și saducheeii au venit să încerce să-L prindă în cursă. Ei l-au cerut să le arate un semn din cer.² Însă Isus le-a răspuns: „Când se înserează, voi priviți cerul și spuneți:

«Va fi vreme bună, fără vânturi puternice, pentru că cerul este roșu învâpăiat»³ sau, în zori, spuneți: «Astăzi va fi vreme rea și furtunoasă, pentru că cerul este roșu întunecat.» Voi știți să judecați înfașurarea cerului, dar nu și semnele cu privire la aceste timpuri. «O generație rea și lipsită de credințioasă cere astăzi un semn, dar nu i se va da un alt semn decât semnul profetului Iona.» Apoi i-a lăsat acolo și S-a dus.

³Au plecat de cealaltă parte a mării. Ucenicii uitaseră să ia pâine, iar când Isus le-a zis: „Fiți atenți și feriți-vă de drojdia fariseilor și a saducheilor!”,⁴ ei au început să-și spună: „N-am luat pâine!”⁵ Isus știa ce-și spuneau ei, așa că le-a zis: „De ce discutați între voi despre faptul că n-ați luat pâine? ⁶Ce puțină credință aveți! Încă tot nu înțelegeți? Nu vă mai amintiți de cele cinci pâini, de cei cinci mii de bărbați și de câte coșuri ați umplut? ⁷Nici de cele șapte pâini, de cei patru mii de bărbați și de câte coșuri ați umplut? ⁸Cum de nu înțelegeți că nu despre pâine v-am vorbit? ⁹Feriți-vă de drojdia fariseilor și saducheilor!”¹² Abia atunci au înțeles ucenicii că El nu Se referise la drojdia care se folosește pentru pâine, ci la învățătura fariseilor și a saducheilor.

¹³Apoi au plecat în regiunea Cezareii lui Filip. Acolo Isus i-a întrebat pe ucenici: „Cine zice oamenii că este Fiul Omului?”¹⁴ Ei au răspuns: „Unii spun că este Ioan Botezătorul, alții spun că este Ilie, alții spun că este Ieremia sau vreunul dintre profeți.”¹⁵ Isus i-a întrebat: „Dar voi cine ziceți că sunt Eu?”¹⁶ Simon Petru a răspuns: „Tu ești Cristosul, Fiul Dumnezeului celui viu!”¹⁷ Isus i-a răspuns: „Fericit ești,

Simon, fiul lui Iona, pentru că nu un om ți-a făcut cunoscut acest lucru, ci Tatăl Meu care este în ceruri.”¹⁸ Iar El îi spun¹⁹ că tu ești Petru - și pe această piatră îți voi construi Biserica, iar puterile iadului n-o vor învinge.²⁰ Ți voi da cheile împărăției cerurilor - și ceea ce vei lega pe pământ va fi legat în ceruri, iar ceea ce vei dezlega pe pământ va fi dezlegat în ceruri.”²¹

²⁰...e-a poruncit atunci ucenicilor să nu spună nimănui că El este Cristosul.

²¹De atunci Isus a început să le spună ucenicilor că El trebuie să meargă la Ierusalim, unde urmează să sufere mult din partea bătrânilor poporului, din partea conducătorilor preoților și din partea învățătorilor Legii, să fie omorât și apoi să fie înviat a treia zi.²² Petru L-a luat atunci deoparte și a început să-L mustre: „Ferească Dumnezeu, Doamne! Nu cumva să Ți se întâmple așa ceva!”

²³Dar Isus i-a zis: „Plecă de la Mine, Satan! Tu ești o cursă pentru Mine, deoarece tu nu te gândești la lucrurile lui Dumnezeu, ci la ale oamenilor!”

²⁴Le-a spus apoi ucenicilor: „Dacă vrea cineva să vină după Mine, trebuie să renunțe la sine, să-și ia crucea și să Mă urmeze.”²⁵ Cel care vrea să-și salveze singur viața și-o va cheltui în van, distrugându-și-o, dar cel care-și va cheltui viața pentru Mine, chiar până la moarte, o va găsi adevărată viață.²⁶ La ce i-ar folosi unui om să câștige întreaga lume, dacă și-ar pierde viața? Sau ce ar da un om în schimbul vieții lui? ²⁷Fiul Omului urmează să vină în gloria Tatălui Său, împreună cu îngerii Lui, și atunci El va da fiecăruia răsplata

“Sau: „Petru, tu ești o piatră, iar pe această piatră de temelie îți voi construi Biserica...”

cuvântă pentru ceea ce a făcut.”²⁸ Vă spun, într-adevăr, că sunt câțiva aici care nu vor muri înainte de a-L vedea pe Fiul Omului venind ca Rege.”

17 Sase zile mai târziu, Isus i-a luat cu El pe Petru, pe Iacov și pe Ioan (fratele lui Iacov) și au urcat, doar ei singuri, pe un munte înalt.² Acolo, chiar înaintea lor, înfățișarea Lui s-a schimbat, așa încât fața Lui strălucea ca soarele, iar hainele Lui deveniseră strălucitoare și albe ca lumina.³ Ucenicii i-au văzut pe Moise și pe Ilie stând de vorbă cu Isus.⁴ Atunci Petru L-a zis lui Isus: „Doamne, ce bine e să stăm aici! Dacă vrei, voi face trei corturi: unul pentru Tine, unul pentru Moise și unul pentru Ilie!”⁵ În timp ce el vorbea încă, a venit peste ei un nor strălucitor, iar o voce din nor a rostit: „Acesta este Fiul Meu pe care-L iubesc și de care Îmi place! De El să ascultați!”⁶ Când au auzit vocea, ucenicii au căzut la pământ, foarte înfricoșați.⁷ Isus a venit la ei, i-a atins și le-a zis: „Ridicați-vă și nu vă temeți!”⁸ Când au privit în jur, n-au mai văzut decât pe Isus singur.

⁹În timp ce coborau de pe munte, Isus le-a poruncit: „Să nu vorbiți cu nimeni despre ceea ce ați văzut, până când Fiul Omului nu va fi înviat dintre cei morți!”¹⁰ Ucenicii L-au întrebat: „Dar de ce spun învățătorii Legii că trebuie să vină mai întâi Ilie?”¹¹ Isus le-a răspuns: „Într-adevăr, Ilie este cel care vine mai întâi - și el va restabili toate lucrurile.”¹² Vă spun însă că Ilie deja a venit, dar ei nu l-au recunoscut, ci au făcut cu el ce au vrut. La fel va fi și cu Fiul Omului - El urmează să sufere mult din partea lor.”¹³ Atunci ucenicii au înțeles că le vorbise despre Ioan

¹⁴S-au îndreptat apoi spre mulțime. Un om a venit la El, a îngenunchat înaintea Lui și L-a zis: „Doamne, îndură-Te de fiul meu! Este epileptic și suferă cumplit, pentru că de multe ori cade în foc sau în apă!”¹⁶ L-am adus la ucenicii Tăi, dar n-au putut să-L vindece.”¹⁷ Isus a zis: „O, generație necredincioasă și perversă! Până când voi fi cu voi? Până când voi mai avea răbdare cu voi? Aduceți-l aici la Mine!”¹⁸ Isus a poruncit demonului să iasă, așa că demonul a ieșit din copil și copilul s-a făcut bine chiar atunci.¹⁹ Când au rămas doar ei cu Isus, ucenicii L-au întrebat: „Noi de ce n-am putut să-l scoatem?”²⁰ Isus le-a răspuns: „Deoarece aveți doar puțină credință. Vă spun că, într-adevăr, dacă ați avea credință, fie și cât o sămânță de muștar, ați spune acestui munte: «Plecă de aici acolo!» și ar pleca! Nimic nu v-ar fi imposibil!”

²²În timp ce erau adunați în Galileea, Isus le-a spus ucenicilor: „Urmează ca Fiul Omului să fie dat în mâinile oamenilor,²³ iar ei îl vor omorî. A treia zi însă va fi înviat.” Ei s-au înfrumusețat foarte tare.

²⁴Când s-au dus la Capernaum, au venit la Petru cei care strângeau impozitul de două drahme pentru Templu și l-au întrebat: „Învățătorul vostru nu plătește impozitul pentru Templu?”²⁵ El le-a răspuns: „Ba da.” Când Petru a intrat în casă, Isus a fost Cel care a vorbit primul: „Ce părere ai, Simon, de la cine adună tributuri sau impozite împărații pământului? De la cetățenii lor sau de la străini?”

* Unele manuscrise includ și versetul 21: „Acest fel de demoni pot fi scoși numai prin post și rugăciune.”

²⁶Petru l-a răspuns: „De la străini.” Isus i-a zis: „Așadar, cetățenii din popoarele lor sunt scutiți.” ²⁷Totuși, ca să nu-i facem să se simtă jigniți, du-te la mare, aruncă undița, trage afară primul pește care va veni și deschide-i gura. Vei găsi în gura lui o monedă care va fi de ajuns ca să plătești impozitul pentru noi doi. Du-te deci și plătește-l.”

18 Chiar atunci ucenicii au venit la Isus și l-au întrebat: „Așadar, cine este cel mai mare în Împărăția cerurilor?” ²Isus a chemat un copil și l-a așezat în mijlocul lor, ³apoi le-a zis: „Vă spun, într-adevăr, că dacă nu vă schimbați și nu deveniți ca și copiii, nu veți intra în Împărăția cerurilor!” ⁴Deci cel mai mare în Împărăția cerurilor este cel care se smerește ca un copil, ⁵iar cel care, pentru Mine, primește un copil, acela pe Mine Mă primește.

⁶Pentru cel care ar face ca vreunul dintre acești micuți să-și piardă credința în Mine sau să păcătuiască, ar fi mai bine dacă i s-ar lega de gât o piatră de moară dintre cele mari și ar fi înecat în adâncul mării. ⁷Vai de lumea aceasta, din cauza lucrurilor care-i fac pe oameni să-și piardă credința sau să păcătuiască! Acestea sunt inevitabile, dar vai de omul prin care vin ele! ⁸Dacă mâna sau piciorul tău te împing să-ți pierzi credința, taie-le și aruncă-le, pentru că este mai bine pentru tine să intri în viață infirm sau schiop, decât să ai două mâini și două picioare și să fii aruncat în focul veșnic, adică în iad! ⁹De asemenea, dacă ochiul tău te împinge să-ți pierzi credința, scoate-l și aruncă-l, pentru că este mai bine pentru tine să intri în viață cu un singur ochi, decât să ai amândoi ochii și să fii aruncat în focul iadului!

¹⁰Fiți atenți ca nu cumva să disprețuiți pe vreunul dintre acești micuți, pentru că vă spun că îngerii lor din ceruri sunt întotdeauna în prezența Tatălui Meu care este în ceruri!” ¹²Ce părere aveți despre următorul lucru: dacă unui om care are o sută de oi i se întâmplă să i se răfăcească una dintre ele, nu le lasă el oare pe celelalte nouăzeci și nouă pe munte și se duce s-o caute pe cea pierdută? ¹³Și vă spun, într-adevăr, că dacă o găsește, se bucură de ea mai mult decât de cele nouăzeci și nouă care nu s-au rătăcit! ¹⁴La fel, nici Tatăl vostru din ceruri nu vrea ca vreunul dintre acești micuți să se piardă.

¹⁵Dacă fratele tău păcătuiește față de tine, du-te și mustră-l doar între tine și el. Dacă te ascultă, l-ai câștigat pe fratele tău. ¹⁶Însă dacă nu te ascultă, mai ia cu tine una sau două persoane, pentru ca lucrurile pe care le spui să fie susținute de doi sau trei martori. ¹⁷Dacă nici pe ei nu vrea să-i asculte, spune acest lucru Bisericii. Dacă și de Biserică refuză să asculte, atunci să-l consideri la fel ca pe un păgân sau ca pe un colecător de impozite.

¹⁸Vă spun că, într-adevăr, orice veți lega pe pământ va fi legat în cer și orice veți dezlega pe pământ va fi dezlegat în ceruri.

¹⁹De asemenea, vă spun, într-adevăr, că atunci când doi dintre voi se înțeleg pe pământ să oare un lucru oarecare, Tatăl Meu care este în ceruri le va îndeplini rugămintea, ²⁰pentru că, dacă undeva sunt adunați doi sau trei în Numele Meu, sunt și Eu acolo, în mijlocul lor.”

* Unele manuscrise includ și versetul 11: „Fiul Omului a venit să-i salveze pe cei pierduți.”

²¹Atunci Petru l-a întrebat: „Doamne, de câte ori să-l iert pe fratele meu atunci când păcătuiește față de mine? Până la șapte ori?”

²²Isus i-a răspuns: „Eu nu-ți spun să-l ierți de cel mult șapte ori, ci chiar de șaptezeci de ori câte șapte.” ²³De aceea Împărăției cerurilor i se potrivește parabola următoare: un împărat a vrut să-și pună în ordine socotelile cu sclavii săi. ²⁴Când a început să facă verificările, i-au adus pe cineva care-i datora zece mii de talanți, ²⁵dar nu putea să-și plătească datoria, așa că împăratul a poruncit să fie vândut el, soția lui, copiii lui și tot ce avea, pentru a plăti datoria. ²⁶Sclavul a căzut în genunchi și l-a rugat: «Mai ai răbdare cu mine și îți voi plăti tot ce-ți datorez!» ²⁷Stăpânului i s-a făcut milă de el, așa că l-a eliberat și i-a anulat și toată datoria. ²⁸După ce a ieșit de la împărat, sclavul acela s-a întâlnit cu un altul - care era tot sclav, împreună cu el, și care-i datora o sută de dinari. L-a prins de guler și, în timp ce-l strângea de gât, i-a zis: «Plătește-ți datoria pe care o ai la mine!» ²⁹Celălalt sclav a căzut la pământ și l-a rugat: «Mai ai răbdare cu mine și îți voi plăti!» ³⁰Dar el n-a vrut, ci l-a dus la închisoare până când își va plăti datoria. ³¹Celălți sclavi au văzut cele întâmplate și s-au întristat foarte tare. S-au dus și i-au povestit în amănunțime stăpânului lor tot ce se întâmplase. ³²Atunci stăpânul lui l-a chemat la el și i-a zis: «Sclav rău, cu (ți-am iertat) toată datoria aceea, pentru că m-ai rugat! ³³Nu trebuia oare să ai și tu îndurare față de celălalt sclav, așa cum și eu am avut îndurare față de tine?» ³⁴Stăpânul s-a mâniat și l-a dat să fie torturat până când își va plăti pe o zi.

plăti datoria. ³⁵Tot așa va face și Tatăl Meu ceres cu acela dintre voi, oricare ar fi el, care nu-l iartă pe aproapele lui din toată inima.”

19 După ce a rostit aceste cuvinte, Isus a plecat din Galileea și S-a dus în regiunea Iudeii, pe malul celălalt al Iordanului. ²L-au urmat mulțimi mari, iar El i-a vindecat pe cei bolnavi.

³Au venit la El niște farisei cu intenția de a-L prinde în cursă. El l-au întrebat: „Este permis ca un bărbat să divorțeze de soția lui din orice motiv?” ⁴Isus le-a răspuns: „Oare voi n-ați citit că Acela care i-a creat i-a făcut de la început de sex bărbătesc și de sex femeiesc ⁵și apoi a zis: De aceea bărbatul își va lăsa tatăl și mama și se va uni cu soția lui, iar cei doi vor fi una? ⁶Deci nu mai sunt doi, ci una! Așadar, omul nu trebuie să despart ceea ce Dumnezeu a unit prin căsătorie!” ⁷Ei au zis: „Atunci de ce a poruncit Moise ca soțul să-i dea un certificat de divorț și atât este de ajuns pentru a divorța de ea?” ⁸Isus le-a răspuns: „Moise v-a dat permisiunea de a divorța de soțiile voastre pentru că voi ați fost încăpățânați, însă nu așa a fost la început, când Dumnezeu i-a creat. ⁹Vă spun că oricine divorțează de soția lui (cu excepția cazului când este vorba de imoralitate sexuală) și se căsătorește cu altcineva este vinovat de adulter.” ¹⁰Ucenicii l-au zis: „Dar dacă așa stau lucrurile cu privire la relația dintre soț și soție, nu merită să te căsătorești?” ¹¹Dar El le-a zis: „Nu toți pot să accepte această învățătură, ci numai cei cărora le-a dat-o Dumnezeu. ¹²Există bărbați care s-au născut inapți pentru relații sexuale, există bărbați pe care oamenii i-au făcut eunuci și există bărbați care nu

se căsătorească de dragul împărăției cerurilor. Cel care poate accepta această învățătură - s-o accepte!"

¹³Atunci au fost aduși la El niște copii, pentru ca El să-și pună mâinile peste ei și să Se roage pentru ei, dar ucenicii i-au cerut pe cei care i-au adus. ¹⁴Isus însă le-a zis: „Lăsați copiii să vină la Mine! Nu-i împiedicați, pentru că împărăția cerurilor este a celor ca ei!” ¹⁵Și-a pus mâinile peste ei, apoi a plecat de acolo.

¹⁶A venit la El un tânăr și L-a întrebat: „Învățătorule, ce lucru bun trebuie să fac pentru a primi viața veșnică?” ¹⁷Isus i-a răspuns: „De ce Mă întrebi ce este bun? Doar Unul singur este bun! Iar dacă vrei să intri în viața veșnică, împlinește poruncile!”

¹⁸Tânărul L-a întrebat: „Care?” Isus i-a răspuns: „Să nu ucizi, să nu comiți adulter, să nu furi, să nu minți, ¹⁹să-ți respecti tatăl și mama și să-ți iubești pe aproapele tău ca pe tine însuși.”

²⁰Tânărul i-a spus: „Pe toate acestea le-am împlinit. De ce altceva mai am nevoie?” ²¹Isus i-a răspuns: „Dacă vrei să fii desăvârșit, du-te, vinde-ți averea, dă săracilor tot ce ai obținut prin vânzarea ei și astfel vei avea bogății în ceruri. Apoi vino și urmează-Mă!” ²²Când a auzit acest lucru, tânărul a plecat întristat, pentru că era foarte bogat.

²³Isus le-a zis ucenicilor Săi: „Vă spun că celor bogați le este foarte greu să intre în împărăția cerurilor. ²⁴Este mai ușor ca o cămilă să treacă prin urechile acului, decât ca un bogat să intre în împărăția lui Dumnezeu.”

²⁵Când au auzit acest lucru, ucenicii au rămas de-a dreptul uluiți și L-au întrebat: „Atunci cine poate fi salvat?”

²⁶Isus i-a privit înținți și le-a zis: „Acest

lucru este imposibil pentru oameni, dar pentru Dumnezeu toate lucrurile sunt posibile.” ²⁷Atunci Petru i-a zis: „Uite, noi am părăsit totul și Te-am urmat, noi ce vom avea?” ²⁸Isus le-a spus: „Vă spun, într-adevăr, că la reînnoirea tuturor lucrurilor, când Fiul Omului va sta pe tronul Său glorios, voi, cei care M-ați urmat, veți sta de asemenea pe douăsprezece tronuri și veți judeca pe cele douăsprezece seminții ale lui Israel.

²⁹Și oricine își va părăsi casa, sau fratele, sau sora, sau tatăl, sau mama, sau copiii, sau câmpul pentru Mine va primi de o sută de ori mai mult și Dumnezeu îi va da viața veșnică. ³⁰Mulți dintre cei care acum sunt primii atunci vor fi ultimii, iar mulți dintre cei care acum sunt ultimii atunci vor fi primii.

20 Împărăției cerurilor i se potrivește și parabola următoare: proprietarul unei vii a ieșit din dimineață să angajeze lucrători pentru via lui. ²A găsit niște oameni și s-a înțeles cu ei să le plătească un dinar pe zi. ³Pe la nouă dimineața a ieșit din nou și a văzut alți oameni care stăteau în piață fără să aibă de lucru. ⁴Le-a zis și acestora: „Duceți-vă și voi în via mea și vă voi da ce vi se va cuveni!” ⁵Așa că s-au dus și ei. Pe la douăsprezece și pe la trei a ieșit din nou și a făcut la fel. ⁶Pe la cinci a ieșit iar și a găsit alții. I-a întrebat: „De ce ați stat toată ziua fără lucru?” ⁷Ei i-au răspuns: „Pentru că nu ne-a angajat nimeni!” ⁸Atunci el le-a zis: „Venii și voi în via mea!” ⁹Când s-a făcut seară, stăpânul vinei a zis administratorului său: „Cheamă lucrătorii și dă-le plata, începând de la ultimii și până la primii!” ¹⁰Au venit cei care fuseseră angajați la cinci după-amiază și au

primit fiecare câte un dinar. ¹¹Când au venit cei care fuseseră angajați primii, s-au gândit că vor primi mai mult, dar au primit și ei tot câte un dinar fiecare. ¹²Când au văzut acest lucru, au început să se plângă de stăpân, spunând: „Acești lucrători au muncit doar o oră și au fost plătiți la fel ca și noi, care am dus greul și care am muncit în căldura arzătoare a zilei!” ¹³Stăpânul a răspuns unuia dintre ei: „Prietene, cu nu te nedreptățesc! Nu te-ai înțeles cu mine pentru un dinar?” ¹⁴Ia ce-ți aparține și pleacă! Eu vreau să-i plătesc acestuia din urmă la fel ca și ție!” ¹⁵Oare nu-mi este permis să fac ce vreau cu ceea ce-mi aparține? Sau ești tu zgârcit și invidios pentru că eu sunt generos?” ¹⁶Așa că cei care sunt ultimii vor fi primii, iar cei care sunt primii vor fi ultimii.”

¹⁷În drum spre Ierusalim, Isus i-a luat deoparte pe cei doisprezece ucenici și a vorbit doar cu ei. El le-a spus: ¹⁸„Ne îndreptăm acum spre Ierusalim. Acolo Fiul Omului va fi dat în mâinile conducătorilor preoților și ale învățătorilor Legii, iar aceștia îl vor condamna la moarte. ¹⁹Și îl vor da în mâinile păgânilor ca să-L batjocorească, să-L biciuiască și să-L răstignească. A treia zi însă va fi înviat.”

²⁰Atunci a venit la El mama fiilor lui Zebedei, împreună cu fiii ei. I s-a închinat și a vrut să-L facă o cercă. ²¹Isus a întrebat-o: „Ce vrei?” Ea a zis: „Poruncește ca în Împărăția Ta acești doi fii ai mei să stea unul la dreapta și altul la stânga Ta!” ²²Isus i-a răspuns: „Nu știți ce cereți. Puteți să beți paharul pe care urmează să-l bea Eu?” Ei au zis: „Putem!” ²³Isus a

continuat: „Chiar dacă veți bea paharul Meu, totuși nu Eu sunt Cel care va spune cine urmează să stea la dreapta și la stânga Mea, ci acolo vor sta cei pentru care a fost pregătit locul de către Tatăl Meu.” ²⁴Ceilalți zece ucenici au fost indignați când au auzit ce au făcut cei doi frați. ²⁵Isus însă i-a chemat la El și le-a zis: „După cum știți și voi, conducătorii națiunilor domnesc peste ele, iar oamenii lor de seamă au autoritate asupra celorlalți. ²⁶Însă între voi să nu fie așa! Cel care vrea să fie mai mare între voi trebuie să devină slujitorul vostru, ²⁷iar cel care vrea să fie primul trebuie să fie sclavul vostru. ²⁸Așa este și cu Fiul Omului: El a venit nu ca să fie slujit, ci ca El să slujească și să-Și dea viața ca preț de răscumpărare, pentru ca mulți să poată fi eliberați.”

²⁹Când au plecat din Ierihon, au fost urmați de o mare mulțime. Pe marginea drumului stăteau doi orbi. ³⁰Când au auzit că trece Isus, ei au început să strige: „Îndură-Te de noi, Doamne, Fiul lui David!” ³¹Mulțimea îi certa, spunându-le să tacă, dar ei strigau și mai tare: „Îndură-Te de noi, Doamne, Fiul lui David!” ³²Isus S-a oprit și i-a întrebat: „Ce vreți să fac pentru voi?” ³³Ei au răspuns: „Doamne, redă-ne vederea!” ³⁴Lui Isus I S-a făcut milă de ei, așa că le-a atins pleoapele și imediat ei și-au recăpătat vederea, apoi L-au urmat.

21 Când s-au apropiat de Ierusalim și au ajuns lângă Betfaghe, lângă Muntele Măslinilor, Isus i-a trimis pe doi dintre ucenicii Săi în sat ²și le-a spus: „Mergeți în satul dinaintea voastră și veți găsi o măgărușă legată, iar lângă ea va fi și mănzul ei. Dezlegați-i și aduceți-i la

Mine! ³Dacă vă va întreba cineva ceva, să spuneți așa: «Stăpânul are nevoie de ci», și îi va trimite imediat.” ⁴Acest lucru s-a întâmplat ca să se împlinească profeția care spune astfel:

⁵ *Spuneți locuitorilor Ierusalimului: „Împăratul vostru vine la voi blând, călare pe un măgar, pe mânzul unui animal de povară.”*

⁶Ucenicii s-au dus și au făcut așa cum le poruncise Isus. ⁷Au adus măgări și mânzi, apoi și-au pus hainele peste ei, iar Isus a încălecat. ⁸Oamenii adunați formau o mare mulțime. Unii dintre ei își întindeau hainele pe drum, iar alții făceau ramuri din copaci și le împrăștiu pe drum. ⁹Mulțimile care mergeau înaintea lui Isus și cele care-L urmau strigau:

Laudă Ție, Fiul lui David!

Binecuvântat este Cel care vine în Numele Domnului!

Laudă lui Dumnezeu!”

¹⁰Când a intrat în Ierusalim, toți oamenii din cetate au început să se agite și să întrebe: „Cine este acesta?” ¹¹Mulțimea răspundea: „Acesta este Profetul Isus, din orașul Nazaret din Galileea!”

¹²Isus a intrat în Templu și i-a scos afară pe toți cei care cumpărau sau vindeau ceva în Templu, a răsturnat mesele celor care schimbau bani și scaunele celor care vindeau porumbei.

¹³„Este scris, a zis El,

Casa Mea va fi numită «casă de rugăciune»,

dar voi ați transformat-o într-o peșteră de tâlhari!”

¹⁴Au venit la El în Templu oameni orbi și infirmi, iar El i-a vindecat.

¹⁵Când au văzut conducătorii preoților și învățătorii Legii lucrurile minunate

* Lit.: „Osana!”

”It.: „Osana în înălțimi!”

pe care le făcea și pe copiii care strigau în Templu: „Laudă Ție, Fiul lui David!”, au fost indignați. ¹⁶Și l-au spus: „Auzi ce spun aceștia?” Isus le-a răspuns: „Da! N-ați citit niciodată acolo unde scrie că: *îi voi face până și pe copiii mici și pe sugari să-Mi aducă laude!*?” ¹⁷l-a lăsat acolo și a ieșit din cetate. S-a îndreptat spre Betania, unde a rămas peste noapte.

¹⁸Dimineața, când S-a întors din nou în oraș, era flămând. ¹⁹În drum a văzut un smochin și S-a dus la el, dar n-a găsit decât frunze. Atunci i-a zis: „Niciodată să nu mai rodești!” Și deodată smochinul s-a uscat. ²⁰Ucenicii s-au mirat când au văzut acest lucru și L-au întrebat: „Cum de s-a uscat smochinul atât de repede?”

²¹Isus le-a răspuns: „Vă spun, într-adevăr, că dacă ați avea credință și n-ați avea îndoieli, ați face nu numai ce am făcut Eu cu smochinul, ci, chiar dacă ați zice acestui munte: «Ridică-te și aruncă-te în mare!», ce ați zis s-ar întâmpla! ²²Dacă veți crede, veți primi tot ce veți cere în rugăciune.”

²³A intrat apoi în Templu și, în timp ce dădea învățătură, au venit la El conducătorii preoților și bătrânii poporului și L-au întrebat: „Pe baza căreia autorități faci aceste lucruri? Și cine Ți-a dat această autoritate?”

²⁴Isus le-a răspuns: „Vă voi pune și Eu o întrebare, iar dacă voi îmi veți răspunde la ea, vă voi spune și Eu pe baza căreia autorități fac aceste lucruri. ²⁵De unde aveți Ioan dreptul să boteze, de la Dumnezeu sau de la oameni?” Ei au început să vorbească între ei astfel:

„Nu putem spune: «De la Dumnezeu!», pentru că El ne va întreba: «Atunci de ce nu l-ați crezut?». ²⁶dar nu putem spune nici «De la oameni!», pentru că

ne temem de mulțime, deoarece oamenii îl consideră pe Ioan un profet.” ²⁷Așa că l-au răspuns: „Nu știm!” Isus le-a răspuns și El: „Nici Eu nu vă voi spune pe baza căreia autorități fac aceste lucruri.

²⁸Ce părere aveți despre aceasta: un om avea doi copii. S-a dus la primul și i-a zis: «Du-te și lucrează astăzi la vie!» ²⁹Însă el i-a răspuns: «Nu vreau.» Dar mai târziu s-a răzgândit și s-a dus. ³⁰Omul s-a dus însă și la celălalt și i-a spus același lucru. Acesta i-a răspuns: «Da, stăpâne!», dar nu s-a dus. ³¹Care dintre cei doi a făcut ceea ce vroia tatăl lor?” Ei l-au răspuns: „Primul!” Isus le-a zis: „Vă spun că, într-adevăr, colecții de impozite și prostituatele merg înaintea voastră în Împărăția lui Dumnezeu, ³²și aceasta pentru că voi nu l-ați crezut pe Ioan atunci când a venit la voi și v-a arătat cum vă cere Dumnezeu să trăiți, însă colecții de impozite și prostituatele l-au crezut. Mai mult, voi nici după ce ați văzut acest lucru nu v-ați răzgândit, ca să-l credeți măcar mai târziu!

³³Ascultați o altă parabolă! Un proprietar de pământ a plantat o vie, a construit un gard în jurul ei, a săpat un teac și a ridicat un turn de pază, apoi a arendat-o unor oameni, cu s-o lucreze și a plecat de acasă într-o călătorie. ³⁴Când s-a apropiat vremea recoltei, i-a trimis pe câțiva dintre sclavii săi la acei arendași, ca să ia partea cuvenită din recoltă.

³⁵Arendașii însă i-au prins; pe unul l-au bătut, pe altul l-au omorât, iar pe altul l-au ucis cu pietre. ³⁶A trimis din nou alți sclavi, mai mulți decât primii, dar și cu aceștia au făcut la fel. ³⁷În cele din urmă l-a trimis la ei pe fiul său,

spunându-le: «Pe fiul meu îl vor respecta!» ³⁸Arendașii au văzut că vine fiul stăpânului viei și au zis: «Acesta este moștenitorul! Haideți să-l omorâm - și astfel vom lua noi moștenirea lui!» ³⁹Au pus mâna pe el, l-au scos afară din vie și l-au omorât. ⁴⁰Așadar, când va veni stăpânul viei, ce le va face el acelor arendași?” ⁴¹Ei au răspuns: „Pe oamenii aceia răi îi va condamna la o moarte groaznică, iar via o va arenda altora care la vremea potrivită îi vor da partea cuvenită din roade.” ⁴²Isus i-a întrebat: „N-ați citit niciodată în Scripturi acolo unde scrie că:

Piatra despre care constructorii au spus că nu este bună la nimic a ajuns să fie pusă în cel mai important loc din clădire: în capul unghiului.

Domnul a făcut acest lucru -

și ce minunat este el!

⁴³Iată de ce vă spun că Împărăția lui Dumnezeu va fi luată de la voi și va fi dată națiunilor, care vor aduce roada cuvenită. ⁴⁴Cel care va cădea peste această piatră va fi sfărâmat în bucăți, iar dacă ea va cădea peste cineva, îl va zdrobi.”

⁴⁵Când conducătorii preoților și fariseii au auzit parabola Lui, au înțeles că este vorba despre ei, ⁴⁶ așa că încercau să-L aresteze, dar se temeau de mulțimi (pentru că oamenii îl considerau profet).

22 Isus a început să le vorbească din nou în parabole. ²El le-a zis: „Împărăția lui Dumnezeu poate fi comparată cu întâmplarea celui împărat care i-a făcut nuntă fiului său, ³însă, când și-a trimis sclavii să-i cheme pe cei invitați la nuntă, aceștia n-au vrut să vină. ⁴Împăratul a trimis atunci din nou alți sclavi, cu mesajul:

«Spuneți-le celor invitați: 'Am pregătit masa, am înjunghiat boii și animalele îngrășate și toate sunt gata, deci veniți la nuntă!'»⁵ Dar invitații nu le-au dat nici o atenție și au plecat, unul la ogorul lui, altul la afacerile lui, iar ceilalți au pus mâna pe sclavi și i-au maltratată sau chiar i-au omorât. Împăratul s-a mâniat, așa că și-a trimis armata și i-a distrus pe ucigașii accia, iar cetatea le-a ars-o din temelii. ⁸Apoi a zis sclavilor săi: «Nunta este pregătită, dar cei invitați n-au fost vrednici de ea. ⁹Mergeți așadar acolo unde străzile principale ies din cetate și chemați-i la nuntă pe toți cei pe care îi întâlniți!»¹⁰ Sclavii au plecat pe străzi și i-au adunat pe toți aceia pe care i-au găsit, și răi, și buni, iar sala nunții s-a umplut de musafiri. ¹¹Când împăratul a venit să-și vadă oaspeții, a văzut acolo un om care nu se îmbrăcase cu haina de nuntă ¹²și l-a întrebat: «Prietene, cum ai intrat aici fără să ai haina de nuntă?» Omul acela n-a avut ce să răspundă. ¹³Atunci împăratul a zis slujitorilor: «Legăți-l de mâini și de picioare și aruncați-l afară, în întinerie! Acolo va plânge și va scrâșni din dinți!» ¹⁴Mulți sunt chemați, dar puțini sunt aleși.»

¹⁵Atunci fariseii s-au sfătuit între ei încercând să-L provoace să spună ceva greșit. ¹⁶I-au trimis la El pe ucenicii lor și niște oameni de-ai irodienilor* cu întrebarea: «Învățătorule, știm că întotdeauna ceea ce spui este adevărat și că-i învești pe oameni să trăiască așa cum cere Dumnezeu, că nu Te lași influențat de nimic și că ești imparțial. ¹⁷Așadar, spune-ne, Tu ce părere ai: se cuvine să plătim Cezarului impozitul cerut de el, sau nu?» ¹⁸Însă Isus cunoștea intenția lor

* Grupare politică de partea lui Irod cel Mare

rea, așa că le-a zis: «De ce încercați să Mă împingeți la rău, ipocriților? ¹⁹Arătați-Mi moneda cu care se plătește impozitul!» Ei l-au adus un dinar, ²⁰iar El i-a întrebat: «Ale cui sunt chipul și inscripția de pe monedă?» ²¹„Ale Cezarului”. I-au răspuns ei. Atunci Isus le-a zis: «Dați deci Cezarului ceea ce este al Cezarului, iar lui Dumnezeu ce este al lui Dumnezeu!» ²²Fi s-au mirat când L-au auzit, L-au lăsat și au plecat.

²³Chiar atunci au venit la El saducheeii. Ei spun că nu există înviere, așa că l-au pus următoarea problemă: ²⁴„Învățătorule, Moise a zis: *dacă un om moare fără să aibă copii, fratele lui s-o ia de nevastă pe văduvă, pentru ca acel om să nu rămână fără urmași*. ²⁵Între noi au fost însă șapte frați; primul s-a căsătorit, dar a murit fără să aibă copii, așa că văduva lui a devenit soția fratelui său. ²⁶Dar și cu al doilea frate s-a întâmplat la fel și tot așa s-a întâmplat și cu al treilea, apoi tot așa până la al șaptelea. ²⁷Și, ultima dintre toți, a murit și fecunda. ²⁸La înviere a cui soție va fi ea, pentru că toți șapte au fost căsătoriți cu ea?» ²⁹Isus le-a răspuns: «Voi greșiți, pentru că nu cunoașteți nici Scripturile, nici puterea lui Dumnezeu! ³⁰La înviere oamenii nu se vor mai căsători, ci vor fi ca îngerii din ceruri. ³¹Iar cu privire la înviere, n-ați citit niciodată ce v-a spus Dumnezeu, și anume: *Eu sunt Dumnezeu lui Avraam, Dumnezeu lui Isaac și Dumnezeu lui Iacov*? Deci Dumnezeu nu este un Dumnezeu al celor morți, ci al celor vii!»³² Mulțimile erau foarte mirate de învățătura pe care o dădea El.

³³Când au auzit fariseii că Isus îi redusese la tăcere pe saducheei, s-au

adunat să se sfătuiască privitor la acest lucru. ³⁵Unul dintre ei, un expert în Lege, a încercat să-L prindă în cursă cu întrebarea: ³⁶„Învățătorule, care este porunca cea mai importantă din Lege?” ³⁷Isus i-a răspuns: «*Iubește-L pe Domnul, Dumnezeul tău cu toată inima ta, cu tot sufletul tău și cu toată mintea ta!*» ³⁸Aceasta este prima și cea mai importantă poruncă. ³⁹A doua, la fel ca ea, este: *iubește-ți aproapele ca pe tine însuși!* ⁴⁰Sensul întregii Scripturi trebuie văzut în lumina acestor două porunci.»

⁴¹În timp ce fariseii erau adunați împreună, Isus i-a întrebat: ⁴²„Ce părere aveți voi despre Cristos, al cui descendent este El?” Ei l-au răspuns: «Al lui David.» ⁴³Isus a continuat: «Atunci cum de l-a inspirat Duhul pe David să-L numească «Domn»? Pentru că așa a spus David:

⁴⁴ *Domnul a zis Domnului meu: «Șezi la dreapta Mea, până când îți voi pune dușmanii la picioare!»*

⁴⁵Așadar, dacă David îl numește Domn, cum poate fi Cristos descendentul lui?» ⁴⁶Nimeni n-a fost în stare să-i răspundă nici măcar un cuvânt, iar din acea zi nimeni n-a mai îndrăznit să-L pună întrebări.

23 Atunci Isus le-a spus mulțimilor și ucenicilor Săi: ¹„Învățătorii Legii și fariseii au autoritatea să vă învețe ce spune Legea lui Moise, ²deci să faceți ceea ce vă spun ei, dar să nu faceți ceea ce fac ei, pentru că ei zic, dar nu fac. ³Ei leagă în spatele oamenilor poveri mari și greu de dus, dar ei înșiși nici măcar cu un deget nu vor să le miște. ⁴Tot ce fac, fac pentru a fi văzuți de oameni - își fac mari

filacteriile* și citurii lungi, ⁶le place să li se dea locurile de onoare la mese și scaunle de onoare în sinagogi, ⁷le place să fie salutați în piețe și le place ca oamenii să li se adreseze cu «învățătorule». ⁸Dar voi să nu vă numiți unii pe alții «învățători», pentru că învățătorul vostru este Unul singur, iar voi toți sunteți frați. ⁹Și nici «părinte» să nu numiți pe nimcni pe pământ, pentru că voi aveți un singur Tată, în ceruri. ¹⁰De asemenea, să nu numiți pe nimeni «îndrumător», pentru că îndrumătorul vostru este Unul singur: Cristos. ¹¹Cel mai mare dintre voi să fie slujitorul vostru. ¹²Cel care se înalță pe sine va fi umilit, iar cel care se umilește va fi înălțat.

¹³Vai de voi, învățători ai Legii și farisei ipocriți! Voi închideți oamenilor ușa împărăției cerurilor - nici voi nu intrați, dar nici pe alții nu-i lăsați să intre!»

¹⁵Vai de voi, învățători ai Legii și farisei ipocriți! Voi traversați pământul și marea pentru a converti un om, apoi faceți din el unul care merită iadul de două ori mai mult decât voi!

¹⁶Vai de voi, călăuze oarbe! Voi ziceți: «Cel care jură pe Templu nu este obligat să-și țină jurământul, dar cel care jură pe aurul Templului trebuie să-și țină.» ¹⁷Nesăbuiților și orbilor! Ce este mai important: aurul, sau Templul, care sfințește aurul?

¹⁸Sau: «Dacă cineva jură pe altar, nu este dator să-și țină jurământul, dar dacă jură pe jertfa de pe altar, atunci

* Punguțe de piele sau cutiute pentru versete din Scriptură

¹⁹Unele manuscrise înlocuiesc și versetul 14: „Vai de voi, învățători ai Legii și farisei ipocriți! Voi jefuiți casele văduvelor, dar vă pretaceți că vă rugați lung! De aceea veți fi judecați mult mai severi!”

trebuie să și-l respecte.» ¹⁹Orbilor! Ce este mai important: jertfa, sau altarul, care sfințește jertfa? ²⁰Atunci când cineva jură pe altar, jură pe el și pe tot ce este pe el, ²¹iar când jură pe Templu, jură pe el și pe Cel care locuiește în el, adică pe Dumnezeu. ²²De asemenea, atunci când cineva jură pe ceruri, jură pe tronul lui Dumnezeu și pe Cel care stă pe el, deci pe Dumnezeu.

²³Vai de voi, învățători ai Legii și farisei ipocriți! Voi duși zeciuială din mentă, din mărar și din chimen, dar lăsați la o parte lucrurile cele mai importante din Lege, și anume dreptatea, îndurarea și credințioșia! Pe acestea trebuie să le faceți, iar pe celelalte să nu le lăsați deoparte! ²⁴Călăuze oarbe! Voi strocurați fânțarul și înghițiți cămila!

²⁵Vai de voi, învățători ai Legii și farisei ipocriți! Voi curățați paharul și farfuria pe dinafară, în timp ce pe dinăuntru sunt pline de prăzile luate prin violență și de nestăpânire de sine! ²⁶Fariseu orb! Curăță paharul mai întâi pe dinăuntru, apoi va fi curat și pe dinafară!

²⁷Vai de voi, învățători ai Legii și farisei ipocriți! Voi semănați cu mormintele văruite, care pe dinafară arată bine, dar înăuntru sunt pline de oasele celor morți și de tot felul de mizerii! ²⁸La fel sunteți și voi: pe dinafară arătați că sunteți drepți, dar pe dinăuntru sunteți plini de ipocrizie și de nelegiuire!

²⁹Vai de voi, învățători ai Legii și farisei ipocriți! Voi le faceți profețiilor morminte frumoase și le împodobiți pe cele ale oamenilor drepți - ³⁰și spuneți: «Dacă noi am fi trăit pe vremea strămoșilor noștri, nu ne-am fi unit cu ei în uciderea profeților!» ³¹Astfel voi înșivă mărturiși că sunteți descen-

denții celor care i-au ucis pe profeți!

³²Continuați, așadar, și duceți la capăt ceea ce au început strămoșii voștri!

³³Serpilor! Pui de vipere! Cum veți scăpa de condamnarea la iad? ³⁴De aceea vă trimit profeți, oameni înțelepți și învățători, dar voi îi veți omori, îi veți răstigni, îi veți bicui în sinagogle voastre și îi veți persecuta din cetate în cetate. ³⁵Ca rezultat, responsabilitatea pentru moartea fiecărui om nevinovat vă va reveni vouă, de la Abel până la Zaharia, fiul lui Barachia, pe care l-ați ucis între Templu și altar! ³⁶Vă spun, într-adevăr, că toate aceste lucruri i se vor întâmpla acestei generații!

³⁷Ierusalime, Ierusalime, care-i omori pe profeți și-i ucizi cu pietre pe cei trimiși la tine! De-atâtea ori am vrut să-i adun pe locuitorii tăi așa cum își adună cloșca puii sub aripi, dar n-ați vrut! ³⁸Iată însă că vi se va lăsa casa pustie și nelocuită! ³⁹Vă spun că de acum nu mă veți mai vedea până când veți zice: *Binecuvântat este Cel care vine în Numele Domnului!* ⁴⁰

24 Când Isus a ieșit din Templu, ucenicii l-au arătat clădirile acestuia, ²dar Isus le-a răspuns: „Vedeți toate acestea? Vă spun, într-adevăr, că aici nu va rămâne piatră pe piatră, ci totul va fi dărâmat.”

³Apoi Isus S-a dus pe Muntele Măslinilor și S-a așezat, iar ucenicii au venit la El, doar ei singuri, și l-au zis: „Spune-ne când vor avea loc toate acestea și care va fi semnul ce va arăta timpul venirii Tale și al sfârșitului acestei ere?” ⁴Isus le-a răspuns: „Fiți atenți, ca nu cumva să vă înșele cineva, ⁵pentru că vor veni mulți care vor zice: «Eu sunt Cristos!» și vor înșela

astfel mulți oameni. ⁶Veți auzi zgomotul bălărilor din apropiere și știri despre războaie îndepărtate. Să nu vă alarmați, pentru că aceste lucruri trebuie să se întâmple, dar încă nu va fi sfârșitul. ⁷O națiune se va ridica împotriva altei națiuni și o împărăție împotriva alteia, va fi foamete și vor fi cutremure peste tot, ⁸dar toate acestea sunt doar începutul durerilor nașterii. ⁹Atunci vă vor persecuta, vă vor omori și toate națiunile vă vor urî din cauza Mea. ¹⁰Mulți vor fi împinși să renunțe la credința lor și, de asemenea, se vor trăda unii pe alții. ¹¹Vor apărea mulți profeți falși și-i vor înșela pe oameni. ¹²Datorită înmulțirii nelegiurii, dragostea multora se va răci, ¹³însă cel care va rămâne statornic până la capăt va fi salvat. ¹⁴Acastă Evanghelie despre Împărăție va fi predicată întregii omeniri, ca o mărturie pentru toate națiunile - atunci va veni sfârșitul.

¹⁵Așadar, când veți vedea urăciunea care aduce pustiire - lucru despre care n-a vorbit profetul Daniel - stând în locul sfânt (cititorul să înțeleagă), ¹⁶atunci cei din Iudea să fugă în munți, ¹⁷cel care se află pe acoperișul casei să nu se mai ducă să-și ia ce are în casă, ¹⁸iar cel de pe câmp să nu se mai întoarcă să-și ia haina. ¹⁹Vai de femeile care în zilele acelea vor fi însărcinate sau vor alăpta! ²⁰Rugați-vă ca fuga voastră să nu fie iarna sau într-o zi de Sabat, ²¹pentru că atunci va fi o suferință așa de mare cum n-a mai fost de la începutul lumii și până acum - și nici nu va mai fi! ²²Iar dacă Dumnezeu n-ar fi redus numărul acelor zile, nimeni n-ar supraviețui; însă, din cauza celor aleși, zilele acelea vor fi mai puține. ²³Dacă vi se va zice atunci: «Uite, Cristos este aici!»

sau «Acolo!», să nu credeți, ²⁴pentru că vor veni cristoși falși și profeți falși și vor face semne mari și minuni, așa încât să-i înșele, dacă se poate, chiar și pe cei aleși. ²⁵V-am spus deci aceste lucruri dinainte! ²⁶Așadar, dacă vi se va spune: «Este în deșert!», să nu vă duceți, iar dacă vi se va spune: «Se ascunde aici!», să nu credeți, ²⁷pentru că așa cum se vede fulgerul pe tot cerul de la răsărit până la apus, tot așa va fi văzut și Fiul Omului la venirea Sa. ²⁸Văturii se adună acolo unde se află un cadavru.

²⁹Imediat după suferințele din acele zile,

*soarele se va întunece,
luna nu va mai străluci,
stelele vor cădea din cer,
iar puterile cerurilor vor fi zguduite.*

³⁰Atunci voi vedea semnul Fiului Omului în cer și toate națiunile pământului se vor jeli și-L vor vedea pe Fiul Omului venind pe norii de pe cer, cu putere și cu multă glorie. ³¹La sunetul puternic al trâmbiței, El își va trimite îngerii, iar ei îi vor aduna pe cei aleși ai Lui de pe tot pământul.

³²Învățați de la smochin exemplul lui: când mlădița lui este fragedă și încep să apară frunzele, știți că vara este aproape. ³³La fel și voi: când veți vedea toate aceste lucruri, să știți că timpul este aproape, gata să vină. ³⁴Vă spun, într-adevăr, că nu va trece această generație până când nu se vor întâmpla toate aceste lucruri. ³⁵Cerul și pământul vor înceta să existe, dar cuvintele Mele nu.

³⁶Dar când va fi ziua și ora aceea nimeni nu știe, nici îngerii din ceruri, nici Fiul, ci numai Tatăl. ³⁷La venirea Fiului Omului va fi tot așa cum a fost pe vremea lui Noe. ³⁸În acele zile de

dinaintea potopului oamenii mâncau, beau și se căsătoreau - și nu știau ce urma să se întâmple până în ziua când Noe a intrat în corabie și a venit potopul și le-a luat pe toate. La fel va fi și la venirea Fiului Omului.⁴⁰ Atunci, doi oameni vor fi la câmp - și unul va fi luat, iar altul va fi lăsat.⁴¹ Două femei vor măcina la moară - una va fi luată, iar alta va fi lăsată.⁴² Vegheați, așadar, pentru că nu știți în ce zi va veni Domnul vostru!⁴³ Puteți fi siguri că dacă stăpânul casei ar ști în ce vreme din noapte vine hoțul, ar sta treaz și ar veghea și n-ar permite să i se spargă casa.⁴⁴ Trebuie să fiți întotdeauna pregătiți, pentru că Fiul Omului va veni atunci când nu vă așteptați să vină.

⁴⁵Așadar, cine este acel sclav care, pus responsabil de către stăpânul său peste ceilalți slujitori din casă, pentru a le da hrana la timp, va fi credincios și prevăzător? ⁴⁶Fericit este sclavul pe care stăpânul, la venirea lui, îl găsește făcând ceea ce i-a poruncit să facă!⁴⁷ Vă spun că, într-adevăr, îi va da autoritate peste tot ce are!⁴⁸ Dar dacă este un sclav rău, își va spune în inima lui: «Stăpânul meu întârzie!»⁴⁹ și va începe să-i bată pe ceilalți sclavi, să mănânce și să bea cu bețivii.⁵⁰ Stăpânul acei sclav va veni pe neașteptate⁵¹ și-l va pedepsi aspru, făcându-i să împărțască soarta celor ipocriți, acolo unde va plânge și va scrișni din dinți.

25 Atunci împărăției cerurilor i se va potrivea parabola următoare: zece fecioare și-au luat candelile și s-au dus să-l întâmpine pe mire.² Cinci dintre ele erau nesăbuite, iar cele nesăbuite nu și-au luat cu ele și

ulei atunci când și-au luat candelile, însă cele înțelepte, pe lângă candelile, și-au luat și ulei în niște vase.³ Mirele întârzie, așa că lor li s-a făcut somn și au adormit.⁴ La miezul nopții a răsunat un strigăt: «Vine mirele! Ieșiți în întâmpinarea lui!»⁵ Și atunci toate fecioarele acelea s-au sculat și și-au pregătit candelile.⁶ Cele nesăbuite au zis celor înțelepte: «Dați-ne și nouă din uleiul vostru, ca să nu ni se stingă candelile!»⁷ Dar cele înțelepte au răspuns: «Dar s-ar putea să nu ajungă și pentru noi și pentru voi! Mergeți la cei care vând ulei și cumpărați-vă!»⁸ În timp ce ele erau plecate să cumpere ulei, a venit mirele, iar cele care erau gata au intrat la nuntă împreună cu el - și ușa a fost închisă.⁹ Mai târziu au venit și celelalte fecioare și au zis: «Doamne, Doamne, deschide-ne!»¹⁰ Însă el le-a răspuns: «Vă spun că, într-adevăr, nu vă cunosc!»¹¹ Așadar, vegheați, pentru că nu știți nici ziua, nici ora!

¹²La fel, un om care urma să plece într-o călătorie și-a chemat sclavii și le-a încredințat bunurile lui.¹³ Unuia i-a dat cinci talanți*, altuia i-a dat doi, iar altuia i-a dat unul - fiecare după capacitatea lui - apoi a plecat. Imediat, fecel care primise cinci talanți s-a dus și i-a investit și a câștigat astfel cu ei încă cinci.¹⁴ La fel a făcut și cel care primise doi - și a mai câștigat încă doi.¹⁵ Dar cel care primise unul a săpat o groapă în pământ și a ascuns acolo banii stăpânului său.¹⁶ După mult timp stăpânul acelor sclavi s-a întors și le-a cerut socoteală cu privire la ceea ce le-a încredințat.¹⁷ Cel care primise

* Un talant de argint era echivalent cu aproximativ șase mii de dinari, iar un talant de aur va lora cam de treizeci de ori atât.

cinci talanți a venit și a adus cu el atât cei cinci talanți primiți, cât și cei cinci câștigați - și i-a zis: «Stăpâne, mi-ai încredințat cinci talanți; uite, am mai câștigat încă cinci!»²¹ Stăpânul i-a zis: «Bine, sclav bun și credincios! Pentru că ai fost credincios când ți-au fost încredințate puține lucruri, îți voi da autoritate peste multe! Vino, vei avea și tu parte de fericirea de care se bucură stăpânul tău!»²² A venit apoi cel care primise doi talanți și i-a zis: «Stăpâne, mi-ai încredințat doi talanți; uite, am mai câștigat încă doi!»²³ Stăpânul i-a zis: «Bine, sclav bun și credincios! Pentru că ai fost credincios când ți-au fost încredințate puține lucruri, îți voi da autoritate peste multe! Vino, vei avea și tu parte de fericirea de care se bucură stăpânul tău!»²⁴ A venit și cel care primise un talant și i-a zis: «Stăpâne, am știut că ești un om pretențios și sever, care seceri de unde n-ai semănat și aduni de unde n-ai pus.²⁵ Așa că mi-a fost teamă - și m-am dus și am ascuns talantul tău în pământ. Uite aici talantul tău!»²⁶ Stăpânul i-a răspuns: «Sclav rău și leneș! N-ai știut oare că secer de unde n-am semănat și că iau de unde n-am pus?»²⁷ Trebuia deci ca tu să-mi fi pus banii la bancă, pentru ca atunci când mă întorc să primesc cu dobândă ceea ce era al meu!²⁸ Așadar luați-vă talantul și dați-l celui care are zece talanți,²⁹ pentru că celui care are 1 se va da încă și mai mult, așa încât va avea mai mult decât suficient, dar celui care n-are 1 se va lua chiar și ce are!³⁰ Iar pe sclavul acela nefolositor aruncă-l afară, unde este întineric - acolo va plânge și va scrișni din dinți!»

³¹Când Fiul Omului va veni în gloria Sa, împreună cu toți îngerii, El Se va așeza pe tronul Său glorios.³² Și toate

națiunile vor fi adunate înaintea Lui. El le va despărți așa cum desparte păstorul oile de capre.³³ Așază oile în dreapta lui, iar caprele în stânga.³⁴ Apoi Împăratul va zice celor din dreapta Lui: «Voi, cei care sunteți binecuvântați de Tatăl Meu, veniți și moșteniți Împărăția care a fost pregătită pentru voi încă de la crearea lumii!»³⁵ Pentru că atunci când Mi-a fost foame - Mi-ați dat de mâncare, atunci când Mi-a fost sete - Mi-ați dat să beau, atunci când am fost străin - M-ați primit între voi,³⁶ atunci când n-am avut haine - M-ați îmbrăcat, atunci când am fost bolnav - M-ați îngrijit, iar atunci când am fost închis - ați venit pe la Mine.»³⁷ Atunci cei drepti vor zice: «Doamne, când Te-am văzut noi flămând și Ți-am dat de mâncare? Sau când Te-am văzut însetat și Ți-am dat să bei?»³⁸ Când Te-am văzut străin și Te-am primit între noi? Sau când Te-am văzut fără haine și Te-am îmbrăcat? ³⁹Sau când Te-am văzut bolnav și în închisoare și am venit pe la Tine?»⁴⁰ Iar Împăratul le va răspunde: «Vă spun, într-adevăr, că atunci când ați făcut așa ceva unuia dintre cei mai neîncosmnați frați ai Mei, Mie Mi-ați făcut!»

⁴¹Apoi le va zice celor din stânga: «Plecați de la Mine, voi, cei care sunteți sub blestemul lui Dumnezeu, în focul veșnic, care a fost pregătit pentru Diavolul și pentru îngerii lui!»⁴² Pentru că Mi-a fost foame - și nu Mi-ați dat de mâncare, Mi-a fost sete - și nu Mi-ați dat să beau,⁴³ am fost străin - și nu M-ați primit între voi, n-am avut haine - și nu M-ați îmbrăcat, am fost bolnav și închis - și n-ați avut grijă de Mine!»⁴⁴ Atunci și ei Îl vor întreba: «Doamne, când Te-am văzut noi flămând, sau însetat, sau străin, sau fără haine, sau bolnav,

sau în închisoare - și n-am avut grijă de Tine?!)⁴⁵ El le va răspunde: «Vă spun, într-adevăr, că atunci când n-ați făcut așa unuia dintre cei mai neînsemnați frați ai Mei, Mie nu Mi-ați făcut!»⁴⁶ Iar aceștia vor merge în pedeapsa veșnică, iar cei drepi vor merge în viața veșnică.⁴⁷

26 După ce a terminat de spus aceste cuvinte, Isus li S-a adresat ucenicilor Săi: ²„Știți că până la sărbătoarea de Paște mai sunt două zile, iar Fiul Omului va fi trădat ca să fie răstignit.”³ Atunci conducătorii preoților și bătrânii poporului s-au adunat la palatul marelui preot Caiafa⁴ ca să pună la cale un plan prin care să-L aresteze pe Isus folosind trădarea și apoi să-L omoare. ⁵Însă ei ziceau: „Nu în timpul sărbătorii, ca să nu se stărnească vreo răscoală în popor.”

⁶În timp ce Isus Se afla în Betania, în casa lui Simon, leprosul, ⁷ea venit la El o femeie cu un vas de alabastru plin cu un parfum foarte scump. Ea l-a vărsat pe capul lui Isus, în timp ce El stătea la masă. ⁸Ucenicii însă au fost indignați când au văzut acest lucru și au zis: „Care este scopul acestei risipe? ⁹Acest parfum se putea vinde scump, iar banii să fie dați săracilor!”¹⁰ Isus știa ce zic ei, așa că li S-a adresat: „De ce necăjiți femeia? Ea a făcut un lucru frumos pentru Mine! ¹¹Pe săraci îi aveți cu voi întotdeauna, dar pe Mine nu Mă aveți întotdeauna. ¹²Ea a vărsat acest parfum pe trupul Meu, pregătindu-Mă astfel pentru îngropare. ¹³Vă spun, într-adevăr, că oriunde se va predica această Evanghelie, în toată lumea, se va spune și ce a făcut această femeie, pentru ca oamenii să-și amintească de ea.”

¹⁴Atunci unul din cei doisprezece, Iuda iscarioteanul, s-a dus la conducătorii preoților și le-a zis: ¹⁵„Ce îmi veți da ca să-L dau în mâinile voastre?” Ei i-au dat treizeci de monede de argint.¹⁶ De atunci el căuta o ocazie favorabilă pentru a-L da în mâinile lor.

¹⁷În prima zi a sărbătorii Azimilor,^{*} ucenicii au venit la Isus și L-au întrebat: „Unde vrei să-Ți pregătim masa de Paște?”¹⁸ El le-a răspuns: „Duceți-vă la cineva din cetate și spuneți-i: «Învățătorul zice: Timpul Meu este aproape; voi sărbători Paștele la tine, împreună cu ucenicii Mei.»”¹⁹ Ucenicii au făcut așa cum le poruncise Isus și au pregătit masa pentru sărbătorirea Paștelui.²⁰ Când s-a înserat, Isus S-a așezat la masă împreună cu cei doisprezece. ²¹În timp ce mâncau, Isus le-a zis: „Vă spun, într-adevăr, că cel care Mă va da în mâinile lor este unul dintre voi.”²² Ei s-au intristat foarte tare și au început să-L întrebe unul câte unul: „Nu sunt eu acela, Doamne, nu-i așa?”²³ Isus le-a răspuns: „Cel care mănâncă împreună cu Mine, acela Mă va trăda! ²⁴Da, Fiul Omului va muri, așa cum este scris cu privire la El, dar vai de acela care-L va trăda pe Fiul Omului! Ar fi fost mai bine pentru el nici să nu se fi născut!”²⁵ Iuda, trădătorul, a zis: „Nu cumva sunt eu acela, Învățătorule?” Isus i-a răspuns: „Așa cum spui.”

²⁶În timp ce mâncau, Isus a luat o pâine, a rostit binecuvântarea, apoi a

* Suma plătită pentru viața unui sclav
** Pâini nedospite. Timp de o săptămână după masa de Paște era interzisă consumarea pâinii nedospite (care conținea drojdie). Aici referirea pare să fie la prima zi din întreaga durată a sărbătorii Paștelui.

frânt-o, le-a dat-o ucenicilor și le-a zis: „Luați și mâncați - acesta este trupul Meu.”²⁷ A luat apoi un pahar și, după ce a rostit binecuvântarea, l-a dat ucenicilor și a zis: „Beji toți din el - ²⁸acesta este sângele Meu, sânge care pecetluiește legământul; Eu mor ca jertfă pentru mulți oameni, pentru ca vina păcatelor lor să le fie iertată. ²⁹Vă spun că nu voi mai bea din acest rod al viței de acum și până când îl voi bea cu voi nou în Împărăția Tatălui Meu.”³⁰ După ce au cântat^{*}, s-au dus pe Muntele Măslinilor.

³¹Atunci Isus le-a zis: „În noaptea aceasta fiecare dintre voi va fi împins să Mă trădeze, pentru că este scris:

*Voi lovi de moarte păstorul
și oile turmei se vor împrăști.*

³²Dar după învierea Mea voi merge înaintea voastră în Galileea.”³³ Petru l-a răspuns: „Chiar dacă toți Te vor trăda, eu nu Te voi trăda niciodată!”

³⁴Isus i-a zis: „Îți spun că, într-adevăr, în această noapte, înainte de cântatul cocoșului, vei spune de trei ori că nu Mă cunoști!”³⁵ Petru l-a răspuns: „Chiar dacă ar trebui să mor împreună cu Tine - și tot nu voi spune că nu Te cunosc!” Și toți ucenicii au spus la fel.

³⁶Apoi Isus S-a dus împreună cu ei într-un loc numit Ghetsimani, iar acolo le-a zis ucenicilor: „Rămâneți aici până când Eu Mă voi duce mai încolo să Mă rog!”³⁷ L-a luat cu El pe Petru și pe cei doi fii ai lui Zebedei. A început să Se întristeze și a fost cuprins de tulburare.

³⁸Atunci le-a zis: „Sunt atât de îndurerat, încât durerea aproape Mă omorâă - rămâneți aici și stați trei

* Referire probabil la psalmii care se cântau la închinarea mesei de Paște (115-118)

împreună cu Mine!”³⁹ S-a îndepărtat puțin, a căzut cu fața la pământ și S-a rugat: „Tată, dacă se poate, îndepărtează acest pahar de la Mine! Totuși, nu cum vreau Eu, ci cum vrei Tu!”⁴⁰ A venit la ucenici, dar i-a găsit dormind și i-a zis lui Petru: „Așadar, n-ai fost în stare să stai trei cu Mine nici măcar o oră... ⁴¹Stați treji și rugați-vă, ca să nu cădeți în păcat atunci când sunteți ispițiți! Duhul este înflăcărat, dar trupul este fără putere!”⁴² S-a dus din nou și S-a rugat: „Tată, dacă nu se poate ca acest pahar să fie îndepărtat de la Mine fără să-L beau, făcă-se voia Ta!”⁴³ Și, când a venit din nou la ucenici, i-a găsit iarăși dormind, pentru că le era foarte somn. ⁴⁴L-a lăsat și S-a dus iar și S-a rugat, a treia oară, spunând aceleași cuvinte. ⁴⁵Apoi a venit la ucenici și le-a zis: „Încă mai dormiți și vă odihniți? S-a apropiat deja ora când Fiul Omului va fi dat în mâinile păcătoșilor. ⁴⁶Sculați-vă și haideți să mergem! Uite că vine cel care M-a trădat!”

⁴⁷În timp ce El încă vorbea, Iuda, unul din cei doisprezece, a venit împreună cu o mulțime mare de oameni cu sabii și ciomege, trimiși de către conducătorii preoților și de către bătrânii poporului. ⁴⁸Trădătorul le dăduse următorul semn de recunoaștere: „Cel pe care-L voi săruta”, Acela este! Să-L arestați!”⁴⁹ Deci s-a îndreptat imediat spre Isus și l-a zis: „Te salut, Învățătorule!” - și L-a sărutat. ⁵⁰Isus i-a zis: „Prietene, de ce-ai venit?”⁵¹ Atunci ei s-au apropiat, au pus mâna pe Isus și L-au arestat. ⁵²Unul dintre cei care erau cu Isus și-a scos sabia și l-a lovit pe sclavul marelui preot, tăindu-i urechea. ⁵³Însă Isus i-a zis: „Pune-ți sabia la loc, pentru că toți

* Sărutul era și o formă de salut.

**Sau: „...fă ce ai venit să faci!”

cei care scot sabia vor muri de sabie!⁵³ Sau crezi că n-ai putea să-L chem pe Tatăl Meu, care Mi-ar pune imediat la dispoziție mai mult de douăsprezece legiuni de îngeri? ⁵⁴ Dar cum s-ar împlini atunci cuvintele Scripturilor, care spun că așa trebuie să se întâmple? ⁵⁵ Atunci Isus a zis mulțimilor: „Ați venit să Mă prindeți cu săbii și ciomege, ca pe un tâlhar? În fiecare zi Mă așezam în Templu și dădeam învățătură, dar nu M-ați arestat! ⁵⁶ Însă toate acestea s-au întâmplat ca să se împlinească ceea ce au scris profeții.” Atunci toți ucenicii L-au părăsit și au fugit.

⁵⁷ Cei care L-au arestat pe Isus L-au dus la Caiafa, marele preot, unde se adunaseră învățătorii Legii și bătrânii. ⁵⁸ Petru L-a urmat de la distanță până la palatul marelui preot, a intrat înăuntru, în curte, și s-a așezat împreună cu slujitorii de la palat, așteptând să vadă cum se vor sfârși lucrurile. ⁵⁹ Conducătorii preoților și întregul Sinedriu încercau să găsească o mărturie falsă împotriva lui Isus, ca să-L poată condamna la moarte, ⁶⁰ dar n-au găsit, deși veniseră mulți martori mincinoși. Până la urmă au venit doi, ⁶¹ care au spus: „Acest om a zis: «Eu pot să dărăm Templul lui Dumnezeu și să-L reconstruiesc în trei zile.»” ⁶² Marele preot s-a ridicat și L-a întrebat: „N-ai nimic de răspuns? Ce înseamnă mărturia pe care o aduci acestuia împotriva Ta?” ⁶³ Dar Isus tăcea. Marele preot a continuat: „Te pun sub jurământ în fața Dumnezeului cel viu, spune-ne dacă Tu ești Cristos, Fiul lui Dumnezeu!” ⁶⁴ Isus i-a răspuns: „Așa cum ai zis; dar vă spun că

* Legiunea era un corp de armată roman de aproximativ șase mii de soldați.

de acum Îl veți vedea pe Fiul Omului

așezat în cea mai înaltă poziție de autoritate - la dreapta Celui Atotputernic -

și venind pe norii de pe cer!”

⁶⁵ Atunci marele preot și-a sfâșiat hainele și a zis: „A rostit o blasfemie! Ce nevoie mai avem de martori?! Acum ați auzit blasfemia! ⁶⁶ Ce părere aveți?” Ei au răspuns: „Este vinovat și merită să fie condamnat la moarte!” ⁶⁷ Atunci L-au scuipat în față și L-au lovit cu pumnii. Cei care Îl biciuiau ⁶⁸ ziceau: „Profetește-ne, Cristoase, cine este cel care Te-a lovit?”

⁶⁹ În timp ce Petru stătea afară, în curtea palatului, a venit la el o slujnică și i-a zis: „Și tu erai cu Isus din Galileea!” ⁷⁰ Însă el a negat acest lucru înaintea tuturor: „Nu știu despre ce vorbești.” ⁷¹ Când a ieșit spre poartă, l-a văzut o alta și a zis celor de acolo: „Acesta era cu Isus din Nazaret!” ⁷² El a negat din nou, spunând cu jurământ: „Nu-L cunosc pe acest om!” ⁷³ După puțin timp, însă, oamenii care stăteau acolo i-au zis lui Petru: „Cu siguranță că tu ești dintre ei, pentru că și accentul pe care-l ai arată acest lucru!” ⁷⁴ Atunci el a început să se blesteme și să jure: „Nu-L cunosc pe acest om!” Și imediat a cântat cocoșul. ⁷⁵ Petru și-a amintit ce-i spusese Isus: „Înainte de cântatul cocoșului vei spune de trei ori că nu Mă cunoști” - și a ieșit afară și a plâns cu amar.

27 Dis-de-dimineață, conducătorii preoților și bătrânii poporului au ținut sfat împotriva lui Isus și au plănuț cum să-L omoare. ² L-au legat și L-au dus să-L dea în mâinile lui Pilat, guvernatorul roman.

³ Lui Iuda, trădătorul Lui, i-a părut rău când a văzut că Isus fusese condamnat la moarte și s-a dus cu cei treizeci de arginți la conducătorii preoților și la bătrânii și i-a dat înapoi, zicând: „Am păcătuit, pentru că am trădat un om nevinovat - și acum va fi omorât!” Ei i-au răspuns: „Și ce-are a face cu noi acest lucru? Treaba ta!” ⁴ El a aruncat arginții în Templu și apoi s-a dus și s-a spânzurat. ⁵ Conducătorii preoților au luat arginții și au zis: „Nu este permis ca acești bani să fie puși în trezoreria Templului, pentru că sunt preț de sânge.” ⁶ S-au sfătuit și au cumpărat cu ei Ogorul olarului cu scopul de a face din el un loc pentru îngroparea străinilor. ⁷ Acesta este motivul pentru care aceluia ogor i se zice „ogorul sângelui” până în ziua de astăzi. ⁸ Atunci s-au împlinit cuvintele rostite de profetul Ieremia: *Și au luat cei treizeci de arginți, prețul pus pe el de către poporul Israel,* ⁹ și i-au dat pe Ogorul olarului, după cum mi-a poruncit Domnul.

¹¹ Isus a fost adus, deci, înaintea guvernatorului, iar acesta a încercat să afle adevărul de la El și L-a întrebat: „Ești Tu Regele iudeilor?” Isus i-a răspuns: „Așa cum spui.” ¹² Dar nu a răspuns nimic acuzațiilor pe care l le aduceau conducătorii preoților și bătrânii. ¹³ Atunci Pilat l-a zis: „Nu auzi tot ce spun ei ca mărturie împotriva Ta?” ¹⁴ Dar Isus n-a răspuns nici măcar cu un cuvânt, spre marea mirare a guvernatorului.

¹⁵ Guvernatorul obișnuia ca la fiecare sărbătoare de Paște să elibereze pe unul dintre deținuți - pe oricare-l cerea mulțimea. ¹⁶ Avea atunci un deținut notoriu, pe care-l chema Isus Baraba. ¹⁷ Așadar, când s-a adunat mulțimea,

Pilat i-a întrebat: „Pe cine vreți să vă eliberez, pe Isus Baraba sau pe Isus cel numit Cristos?” ¹⁸ (Pilat știa că din invidie Îl dăduseră în mâinile lui. ¹⁹ Mai mult, în timp ce Pilat era așezat pe tronul de judecător, soția lui îi trimisese următorul mesaj: „Să nu ai nimic de-a face cu acel om drept, pentru că azi am suferit mult în vis din cauza Lui!”) ²⁰ Conducătorii preoților și bătrânii convinseră mulțimile să-l ceară pe Baraba, iar Isus să fie omorât. ²¹ Deci, atunci când guvernatorul i-a întrebat: „Pe care dintre aceștia doi să vi-l eliberez?”, ei au răspuns: „Pe Baraba!” ²² Pilat a continuat: „Și atunci ce să fac cu Isus, numit Cristos?” Ei au răspuns cu toții: „Să fie răstignit!” ²³ El i-a întrebat: „De ce? Ce rău a făcut?” Însă ei strigau și mai tare: „Să fie răstignit!” ²⁴ Când a văzut Pilat că nu ajunge niciăieri, ci că se poate stărni o răscoală, a luat apă și s-a spălat pe mâini înaintea mulțimii, spunând: „Eu sunt nevinovat de moartea acestui om! Este responsabilitatea voastră!” ²⁵ Tot poporul i-a răspuns: „Responsabilitatea pentru moartea Lui să ne revină nouă și copiilor noștri!” ²⁶ Atunci l-a eliberat pe Baraba, iar pe Isus, după ce a pus să-L biciuiască, L-a dat să fie răstignit.

²⁷ Când soldații guvernatorului L-au adus pe Isus în fortăreața romană (unde locuia guvernatorul), întreaga companie* s-a adunat în jurul Lui. ²⁸ L-au dezbrăcat și au pus pe El o mantie stacojie, ²⁹ au împletit o cunună de spini și l-au pus-o pe cap, l-au dat o trestie în mână dreaptă și au îngemănecat înaintea Lui, în bătaie de joc, zicând: „Să trăiești, Rege al iudeilor!” ³⁰ Și Îl scuipau, Îl luau trestia și-L

* Lit.: „cohortă” - unitate militară romană de aproximativ șase sute de soldați

loveau cu ea peste cap. ³¹După ce și-au bătut astfel joc de El, L-au dezbrăcat de mantie și L-au îmbrăcat cu hainele Lui, apoi L-au dus să-L răstignească.

³²Când au ieșit, au găsit un om din Cirena, pe nume Simon, și l-au obligat să ducă crucea lui Isus. ³³Au mers la locul numit Golgota, loc căruia i se mai zice și „locul craniului”. ³⁴L-au dat să bea vin amestecat cu fier, dar când l-a gustat, n-a vrut să-l bea. ³⁵După ce L-au răstignit, și-au împărțit între ei hainele Lui, trăgând la sorți. ³⁶S-au așezat apoi acolo, ca să-L păzească. ³⁷Îi pusese deasupra capului o inscripție cu acuzația adusă împotriva Lui: „Acesta este Isus, Regele iudeilor.” ³⁸Tot atunci au fost răstigniți cu El și doi tâlhari, unul la dreapta și unul la stânga Lui. ³⁹Cei care treceau pe acolo îl ocărau, clătinau din cap ⁴⁰și ziceau: „Tu, Cel care dărâmi Templul și-l reconstruiești în trei zile, salvează-Te, dacă ești Fiul lui Dumnezeu, și dă-Te jos de pe cruce!” ⁴¹Tot așa îl batjocoreau și conducătorii preoților, învățătorii Legii și bătrânii: ⁴²„Pe alții i-a salvat, dar pe Sine însuși nu se poate salva! Doar este Regele lui Israel - să Se coboare acum de pe cruce și vom crede în El!” ⁴³Și-a pus încrederea în Dumnezeu - să-L scape acum Dumnezeu, dacă vrea, pentru că a zis: „Eu sunt Fiul lui Dumnezeu!” ⁴⁴La fel îl insultau și tâlharii care erau răstigniți împreună cu El.

⁴⁵De la douăsprezece și până la trei după-amiază s-a făcut întuneric peste toată țara. ⁴⁶Pe la trei, Isus a strigat cu voce tare: „Eli, Eli, lama sabactani?” ⁴⁷care înseamnă *Dumnezeul meu*. Numit astfel pentru că dealul respectiv semăna ca formă cu un craniu.

Meu, Dumnezeul Meu, de ce M-ai părăsit? ⁴⁸Cei care stăteau acolo L-au auzit și au zis: „Îl strigă pe Ilie!” ⁴⁹Imediat unul dintre ei a alergat și a luat un burete pe care l-a umplut cu vin acru, apoi l-a pus într-o trestie și l-l-a dat să-l bea. ⁵⁰Ceilați ziceau: „Lasă să vedem dacă vine Ilie să-L salveze!” ⁵¹Isus a strigat din nou cu voce tare și apoi a murit. ⁵²Atunci perdeaau care era înăuntrul Templului s-a sfâșiat în două de sus până jos, pământul s-a cutremurat, stâncile s-au despicat, ⁵³mormintele s-au deschis și multe trupuri ale oamenilor lui Dumnezeu care muriseră au înviat, ⁵⁴au ieșit din morminte și, după învierea Lui, au intrat în cetatea sfântă și s-au arătat multora. ⁵⁵Centurionul și cei care erau cu El și-L păzeau pe Isus au văzut cutremurul și cele întâmplate și s-au înspăimântat foarte tare. Ei au zis: „Într-adevăr, acesta era Fiul lui Dumnezeu!” ⁵⁶Acolo erau și multe femei care stăteau și priveau de departe - cele care îl urmaseră pe Isus din Galileea și îl slujiseră. ⁵⁷Printre ele erau Maria Magdalena, Maria - mama lui Iacov și a lui Iosif - și mama fiilor lui Zebedei.

⁵⁸Când s-a înserat, a venit un om bogat din Arimateea, pe care îl chema Iosif și care fusese și el ucenic al lui Isus. ⁵⁹El s-a dus la Pilat și i-a cerut trupul lui Isus. Pilat a poruncit să-i fie dat. ⁶⁰Iosif a luat trupul și L-a înfășurat în pânză de în curată, ⁶¹apoi L-a pus într-un mormânt nou de-al lui, mormânt pe care-l săpase în stâncă, și, după ce a rostogolit o piatră mare la ușa mormântului, a plecat. ⁶²Acolo erau și Maria Magdalena și cealaltă Marie, așezate înaintea mormântului.

⁶³A doua zi (care era după ziua pregătirii pentru sărbătoare), conducătorii preoților și fariseii s-au dus împreună la Pilat ⁶⁴și i-au zis: „Stăpâne, ne-am amintit că înșelătorul acela, pe când trăia, a zis: «După trei zile voi învia.»» ⁶⁵Așadar poruncește ca mormântul să fie păzit până a treia zi, ca nu cumva ucenicii Lui să vină și să-L fure și apoi să spună poporului: «A fost înviat din morți!», pentru că această ultimă înșelăciune ar fi mai rea decât prima!” ⁶⁶Pilat le-a zis: „Luați o gardă și duceți-vă și păziți-L cum știți.” ⁶⁷Ei s-au dus și au luat măsuri pentru paza mormântului, punând sigiliu pe piatră și lăsând garda acolo.

28 După Sabat, pe când se iveau zorii primei zile din săptămână, Maria Magdalena și cealaltă Marie s-au dus să vadă mormântul. ²Deodată a avut loc un cutremur mare, pentru că un înger al Domnului a coborât din cer și s-a dus și a rostogolit piatră, apoi s-a nșezat pe ea. ³Înfățișarea lui era ca fulgerul, iar îmbrăcămintea îi era albă ca zăpada. ⁴Cei care păzeau mormântul au început să tremure de frică și au rămas ca morți. ⁵Îngerul le-a zis femeilor: „Nu vă temeți! Eu știu că îl căutați pe Isus care a fost răstignit! ⁶Nu este aici, pentru că a fost înviat, așa cum a spus. Veniți și vedeți locul unde fusese pus și apoi duceți-vă repede și spuneți-le ucenicilor Lui că l-l-a fost înviat dintre cei morți și că merge înaintea voastră în Galileea! Acolo îl veți vedea! Aceasta am avut să vă spun.” ⁷Ele au plecat repede de

la mormânt, pline și de frică și de bucurie mare, și au alergat să-i anunțe pe ucenici. ⁸Însă, deodată, le-a ieșit înaintea Isus și le-a salutat. Ele s-au apropiat și l-au închinat, îmbrățișându-l picioarele. ⁹Atunci Isus le-a zis: „Nu vă temeți! Duceți-vă și anunțați-i pe frații Mei că merg înaintea lor în Galileea și că acolo Mă vor vedea!”

¹¹După plecarea lor, câțiva dintre cei din gardă s-au dus în cetate și i-au înștiințat pe conducătorii preoților cu privire la tot ce se întâmplase. ¹²Aceștia s-au adunat să se sfătuiască și cu bătrânii - și le-au dat soldaților o sumă considerabilă de bani, ¹³spunându-le: „Să spuneți așa: «Ucenicii Lui au venit noaptea, în timp ce noi dormeam, și L-au furat.»” ¹⁴Iar dacă vestea aceasta va ajunge la guvernator, îl vom convinge noi, așa că voi nu trebuie să vă îngrijorați.” ¹⁵Ei au luat arginții și au făcut așa cum fuseseră învățați - iar această știre s-a răspândit printre iudei până în ziua de astăzi.

¹⁶Cei unsprezece ucenici s-au dus în Galileea, la muntele la care le spusese Isus să meargă. ¹⁷Când L-au văzut, l s-au închinat, dar unii dintre ei aveau îndoieli. ¹⁸Isus S-a apropiat de ei și le-a vorbit astfel: „Dumnezeu Mi-a dat toată autoritatea în ceruri și pe pământ. ¹⁹Așadar, mergeți la oamenii din toate națiunile și faceți-i ucenici Mei: botezați-i în Numele Tatălui, al Fiului și al Duhului Sfânt ²⁰și învățați-i să asculte de tot ce v-am poruncit! Iar Eu sunt cu voi întotdeauna - până la sfârșitul vremurilor!”

Evanghelia după Marcu

1 Evanghelia despre Isus Cristos, Fiul lui Dumnezeu, începe ²aşa cum a scris profetul Isaia:

„Iată, îl trimit înaintea Ta pe mesagerul Meu, iar el Îşi va pregăti calea;

³ *în deşert răsună o voce:*

„Pregătiţi-l Domnului calea!

Faceţi cărări drepte pentru El!”

⁴Ioan Botezătorul a început să predice în deşert astfel: „Pocăiţi-vă şi fiţi botezaţi - şi Dumnezeu vă va ierta de vina păcatelor voastre!” ⁵Toţi locuitorii din regiunea Iudeii şi din Ierusalim veneau la el şi după ce recunoşteau că au păcătuit, erau botezaţi de el în râul Iordan. ⁶Ioan purta o îmbrăcăminte din păr de cămilă şi era încins cu un brâu de piele. Se hrănea cu lăcuste şi miere sălbatică. ⁷El predica aşa: „După mine vine Cel care este mai puternic decât mine - şi căruia eu nu sunt vrednic nici măcar să mă aplec să-l dezleg curelele de la încălţăminte. ⁸Eu v-am botezat cu apă, dar El vă va boteza cu Duhul Sfânt.”

⁹În acele zile a venit Isus (din oraşul Nazaret din Galileea) şi a fost botezat de către Ioan în Iordan. ¹⁰Imediat după ce a ieşit din apă a văzut cerurile despăcându-se, iar Duhul a

coborât peste El ca un porumbel.

¹¹Din ceruri s-a auzit o voce: „Tu eşti Fiul Meu pe care-L iubesc; de Tine Îmi place!”

¹²Imediat după aceea, Duhul l.-a dus în deşert, ¹³unde a fost ispitit de Satan. A stat acolo patruzeci de zile, singur cu animalele sălbatice, şi îngerii l. slujeau.

¹⁴După ce Ioan a fost închis, Isus S-a dus în Galileea, iar acolo predica Evanghelia lui Dumnezeu, ¹⁵spunând: „A venit vremea! Împărăţia lui Dumnezeu este aproape! Pocăiţi-vă şi credeţi Evanghelia!”

¹⁶În timp ce trecea pe lângă Marea Galileii, i-a văzut pe Simon şi pe Andrei (fratele lui Simon), care tocmai aruncaseră mreaja în mare (ei erau de meserie pescari). ¹⁷Isus le-a zis: „Veniţi după Mine! Vă voi face pescari de oameni!” ¹⁸Ei şi-au părăsit imediat mrejele şi l.-au urmat. ¹⁹Puţin mai încolo i-a văzut pe Iacov şi pe Ioan (fratele lui; ei erau fiii lui Zebedei). Şi ei erau tot într-o barcă - l.şi reparau mrejele. ²⁰Imediat i-a chemat şi pe ei, iar ei l.-au lăsat pe tatăl lor, Zebedei, în barcă, împreună cu angajaţii lui şi au plecat după Isus.

²¹S-a îndreptat spre Capernaum şi, în Sabatul imediat următor, El a intrat în sinagogă să dea învăţătură.

²²Oamenii erau deosebit de uimiţi de învăţătura pe care o dădea El, pentru că El îi învăţa ca o persoană care are autoritate, nu ca învăţătorii Legii.

²³Chiar atunci se afla în sinagoga lor un om stăpânit de un duh necurat. ²⁴El a strigat: „Ce vrei cu noi, Isuse din Nazaret? Ai venit să ne distrugi? Ştiu cine eşti: Sfântul lui Dumnezeu!”

²⁵Isus i-a poruncit: „Taci şi ieşi afară din el!” ²⁶Duhul cel rău i-a provocat omului o eriză şi, cu un strigăt puternic, a ieşit din el. ²⁷Toţi oamenii au rămas foarte miraţi şi l.şi spuneau unii altora:

„Ce înseamnă aceasta? Este o învăţătură nouă, care are autoritate. El porunceşte chiar şi duhurilor şi ele îl ascultă!” ²⁸Şi l.-a mers vestea imediat pretutindeni, în toată partea aceea de ţară din jurul Galileii.

²⁹Chiar după ce au ieşit din sinagogă, Isus S-a dus împreună cu Iacov şi Ioan în casa lui Simon şi a lui Andrei.

³⁰Soacra lui Simon zăcea în pat cu febră - şi ei l.-au vorbit imediat despre ea. ³¹El S-a dus la ea, a prins-o de mână şi a ridicat-o - atunci febra a lăsat-o, iar ea a început să l. slujească.

³²Seara, după ce a apus soarele, i-au adus la El pe toţi cei care sufereau de ceva şi pe toţi cei demonizaţi. ³³Toţi oamenii din cetate se adunaseră la uşă. ³⁴El a vindecat mulţi oameni care sufereau de diferite boli şi a scos afară mulţi demoni. Demonilor nu le permiţea să vorbească, pentru că l. cunoşteau.

³⁵Dis-de-dimineaţă, când încă era întuneric, Isus S-a ridicat şi a ieşit. S-a dus într-un loc singuratic, unde S-a rugat. ³⁶Dar Simon şi cei care erau cu l. nu încercat să afle unde este ³⁷şi,

când l.-au găsit, l.-au zis: „Toţi Te caută!” ³⁸Isus le-a răspuns: „Haideţi să mergem în altă parte, în oraşele învecinate, ca să predic şi acolo, întrucât pentru aceasta am venit!” ³⁹Deci S-a dus în Galileea, unde a predicat prin sinagogi şi a scos demoni.

⁴⁰A venit la El un lepros care a îngemănaşat şi l.-a rugat fierbinte, spunând: „Dacă vrei, poţi să mă curăţeşti!” ⁴¹Lui Isus l.-a fost milă de el. A întins mâna, l.-a atins şi i.-a zis: „Vreau. Fii curăţit!” ⁴²Lepra l.-a părăsit imediat şi a fost curăţit. ⁴³Isus i.-a poruncit cu severitate: ⁴⁴„Să nu spui nimănui nimic! Du-te doar şi te arată preotului şi, pentru a oferi o dovadă că ai fost vindecat, adu jertfa poruncită de Moise pentru curăţire.”

⁴⁵Dar el, după ce a plecat, a vorbit aşa de mult şi a împărşit vestea în aşa măsură, că Isus nu mai putea să intre pe faţă în cetate, ci stătea doar pe afară, prin locuri singuratic - şi veneau la l. de pretutindeni.

2 Câteva zile mai târziu, Isus a venit din nou în Capernaum. S-a auzit că este acasă ²şi s-au adunat atât de mulţi oameni, încât nu mai era loc nici măcar afară, înaintea uşii. Isus le predica Evanghelia. ³În acest timp a fost adus la El un paraltic, purtat de patru oameni. ⁴Pentru că, din cauza mulţimii, n-au putut să ajungă la Isus, ei au dat la o parte acoperişul şi au făcut o spărtură prin care au coborât targa pe care zăcea paralticul. ⁵Când Isus a văzut credinţa lor, i.-a zis paralticului: „Dragul Meu, păcatele îţi sunt iertate!” ⁶Acolo erau şi câţiva dintre învăţătorii Legii. Ei s-au gândit: ⁷„Ce vorbeşte omul acesta? Rosteşte blasfemii! Cine mai poate ierta păcatele în afară de Dumnezeu?”

⁸Isus a știut imediat, în duhul Său, că ei gândeau așa, de aceea le-a zis: „De ce gândiți astfel? ⁹Ce este mai ușor: să-i spui paralizicului: «Păcatele îți sunt iertate!» sau: «Ridică-te, ia-ți targa și umblă!»? ¹⁰Dar, ca să vedeți că Fiul Omului are pe pământ autoritatea de a ierta păcatele (și atunci S-a întors spre paralizic), ¹¹îi vorbesc: Ridică-te, ia-ți targa și du-te acasă!” ¹²El s-a ridicat imediat, și-a luat targa și a ieșit afară în fața tuturor, așa că toți au rămas foarte uimiți, îl laudau pe Dumnezeu și ziceau: „N-am mai văzut niciodată așa ceva!”

¹³Isus a ieșit din nou pe malul mării - și toată mulțimea a venit la El, iar El îi învăța. ¹⁴În timp ce trecea pe lângă masa unde se adunau impozitele, l-a văzut așezat acolo pe Levi, fiul lui Alfeu, și i-a zis: „Urmează-Mă!”, iar el s-a ridicat și l-a urmat. ¹⁵S-a dus la masă acasă la Levi. Mulți colectori de impozite și mulți păcătoși au stat acolo la masă cu Isus și cu ucenicii Lui (pentru că erau mulți care îl urmau). ¹⁶Când învățătorii Legii și fariseii au văzut că El mănâncă împreună cu păcătoșii și cu colectorii de impozite, i-au întrebat pe ucenicii Lui: „De ce mănâncă El cu colectorii de impozite și cu păcătoșii?” ¹⁷Isus i-a auzit și le-a răspuns: „Nu cei sănătoși au nevoie de medic, ci cei bolnavi! N-am venit să-i chem pe cei care se cred drepți, ci pe cei păcătoși!”

¹⁸Ucenicii lui Ioan și ai fariseilor obișnuiau să postească - și au venit la El și l-au întrebat: „De ce ucenicii lui Ioan și ucenicii fariseilor postesc, iar ucenicii Tăi nu?” ¹⁹Isus le-a răspuns: „Cum este posibil ca invitați la nuntă să postească atâta vreme cât mirele este cu ei? Câtă vreme mirele este cu

ei nu se poate ca ei să postească. ²⁰Vor veni zilele când mirele va fi luat de la ei - și atunci vor posti. ²¹Nimeni nu coase o bucată de pânză nouă (nebăgată la apă) pe o haină veche, pentru că, dacă ar face așa, peticul nou ar sfâșia haina veche, așa că ar face o ruptură și mai mare. ²²De asemenea, nimeni nu pune vin nou în burdufuri vechi - pentru că, dacă ar face așa, vinul cel nou ar face ca burdufurile să plesnească și s-ar pierde astfel și vinul, și burdufurile - ci vinul nou se pune în burdufuri noi.”

²³Într-o zi de Sabat, Isus trecea prin lanurile de grâu și, în timp ce mergeau pe drum, ucenicii adunau spice. ²⁴Fariseii l-au zis lui Isus: „Uită-Te, de ce faci ei ceva ce nu este permis în ziua de Sabat?” ²⁵El le-a răspuns: „N-ați citit niciodată ce a făcut David, când a avut nevoie de mâncare, pentru că el și cei care erau cu el erau flămânzi?” ²⁶Cum a intrat în Casa lui Dumnezeu (pe vremea când Abiatar era mare preot) și au mâncat pâinile închinat lui Dumnezeu, pâini pe care nici preoților nu le este îngăduit să le mănânce?” ²⁷Și le-a zis: „Sabatul a fost făcut pentru om, nu omul pentru Sabat - ²⁸asa că Fiul Omului este Domn și peste Sabat.”

3 Isus a intrat din nou în sinagogă și acolo era un om care avea o mână deformată și paralizată. ²(El îl urmăreau să vadă dacă-l va vindeca în ziua de Sabat, ca să-L poată acuza.) ³Isus i-a zis omului care avea mâna deformată și paralizată: „Ridică-te și stai în mijloc!” ⁴apoi li S-a adresat lor: „Ce este permis să faci în ziua de Sabat: bine sau rău? Să salvezi o viață sau să omori?” ⁵Însă ei tăceau. ⁶A privit peste ei cu mânie, părându-l

rău de încăpățănarea lor voită, iar apoi i-a zis omului: „Întinde-ți mâna!” ⁷Omul și-a întins mâna, iar ea s-a vindecat. ⁸Fariseii și irodienii au ieșit imediat afară și au făcut sfat împotriva Lui, planuind cum să-L omoare.

⁹Isus S-a dus din nou pe malul mării, împreună cu ucenicii Lui. L-a urmat o mare mulțime de oameni din Galileea. De asemenea, o mare mulțime de oameni din Iudeea, ¹⁰din Ierusalim, din Idumea, din regiunile aflate pe celălalt mal al Iordanului și din regiunile Tirului și Sidonului, când au auzit despre lucrurile pe care le făcea, au venit la El. ¹¹El le-a zis ucenicilor Lui să-l pregătească o barcă mică, din cauza mulțimii (ca să nu-L îmbulzească, ¹²pentru că vindecase mulți oameni, așa că toți cei care erau bolnavi se înghesuiau în jurul Lui încercând să-L atingă). ¹³Când îl vedeau, duhurile necurate cădeau înaintea Lui și strigau: „Tu ești Fiul lui Dumnezeu!” ¹⁴El însă le avertiza cu severitate să nu-L facă de cunoscut.

¹⁵S-a urcat pe munte - și i-a chemat la Sine pe cei pe care a vrut, iar ei au venit la El. ¹⁶El a desemnat doisprezece, pe care i-a numit apostoli, ca să fie cu El, pentru a-i trimite să predice ¹⁷și să le dea autoritate să scoată demoni. ¹⁸Cei doisprezece care au fost desemnați sunt: Simon (pe care l-a numit Petru), ¹⁹Iacov și Ioan (fiii lui Zebedee, pe care i-a numit „Boanergheș”, care înseamnă „fiii tunerului”), ²⁰Andrei, Filip, Bartolomeu, Matei, Toma, Iacov (fiul lui Alfeu), Tadeu, Simon (zelotul) ²¹și Iuda (iscariotcanul, cel care L-a trădat).

²²S-a dus în casă, dar mulțimea a venit din nou, așa că ei nu puteau nici măcar

să mănânce. ²³Cei din familia Lui au auzit și au venit să pună mâna pe El, pentru că ziceau că a înnebunit. ²⁴Învățătorii Legii care veniseră de la Ierusalim ziceau că îl are în El pe Beelzebul și că scoate demonii cu ajutorul conducătorului acestora. ²⁵Isus i-a chemat la El și le-a vorbit folosind parabole: „Cum poate Satan să-l scoată afară pe Satan?! ²⁶Dacă o împărăție este divizată împotriva ei înseși, acea împărăție nu poate rezista. ²⁷De asemenea, dacă o casă este divizată împotriva ei înseși, nu va putea rezista. ²⁸Far dacă Satan se ridică împotriva lui însuși și dacă împărăția lui ajunge să fie divizată, atunci nu va putea rezista, ci se va termina cu el. ²⁹Nimeni nu poate să intre în casa unui om puternic și să-i fure lucrurile, dacă nu-l leagă mai întâi pe cel puternic - abia atunci îi poate jefui casa. ³⁰Vă spun, într-adevăr, că toate păcatele și blasfemiile le vor fi iertate oamenilor, ³¹însă pentru cel care rostește blasfemie împotriva Duhului Sfânt nu există iertare în veci, ci este vinovat de un păcat veșnic - ³²pentru că au zis: «Are un duh necurat!»”

³³Mama și frații Lui veniseră și se aflau afară, așa că au trimis pe cineva să-L cheme. ³⁴Mulțimea așezată în jurul Lui i-a zis: „Mama Ta, frații și surorile Tale sunt afară și Te caută!” ³⁵El le-a răspuns: „Cine este mama Mea? Și cine sunt frații Mei?” ³⁶Îl-a privit pe cei așezați în jurul Lui și le-a zis: „Aceștia sunt mama Mea și frații Mei, ³⁷pentru că oricine îndeplinește voia lui Dumnezeu îmi este frate, soră și mamă.”

4 A început din nou să dea învățături lângă mare. Se adunase o mulțime așa de mare, încât El S-a urcat într-o

barcă, pe marc, iar toată mulțimea se afla pe mal. ²Folosea multe parabole pentru a-i învăța. ³„Ascultați! Un țaran s-a dus să-și semene ogorul. ⁴În timp ce semăna, o parte din sămânță a căzut lângă drum - și au mâncat-o păsările. ⁵O altă parte a căzut pe un pământ stâncos, unde n-a avut mult pământ, așa că plantele au răsărit repede (pentru că pământul nu era adânc). ⁶dar când a răsărit soarele și a dogorât deasupra lor, s-au uscat (pentru că nu aveau rădăcină). ⁷O altă parte a căzut între mărăcini, iar mărăcinii au crescut și au înăbușit-o, așa că n-a rodit. ⁸O altă parte a căzut pe un pământ bun și a dat rod: plantele au răsărit, au crescut și au rodit, una - treizeci, alta - șaizeci, alta - o sută.“ ⁹Apoi le-a zis: „Ar trebui să luați aminte la aceste lucruri!“

¹⁰După ce s-a împrăștiat mulțimea, ucenicii și cei din jurul Lui L-au întrebat cu privire la parabolă. ¹¹El le-a zis: „Vouă Dumnezeu v-a permis să cunoașteți misterul împărăției Sale, dar celorlalți toate li se spun în parabole, ¹²pentru ca

*cei care privesc - să privească, dar să nu vadă,
cei care ascultă - să asculte, dar să nu înțeleagă,
ca nu cumva să se întoarcă la Dumnezeu și El să-i ierte.*

¹³Dacă nu înțelegi această parabolă, cum veți înțelege toate celelalte parabole? ¹⁴Ceea ce seamănă semănătorul este Cuvântul lui Dumnezeu. ¹⁵Pământul de lângă drum sunt cei care aud Cuvântul, dar imediat vine Satan și ia Cuvântul semănat în ei. ¹⁶Pământul stâncos îi reprezintă pe cei care aud Cuvântul și îl primesc imediat bucurii, ¹⁷dar Cuvântul nu

prinde rădăcină, așa că nu rezistă multă vreme. Atunci când vin necazuri sau prigoane din cauza Cuvântului, ei își pierd credința. ¹⁸Pământul dintre mărăcini îi reprezintă pe cei care aud Cuvântul, ¹⁹dar îngrijorările din această lume, bogăția înșelătoare și dorința de a avea alte lucruri vin și înăbușă Cuvântul, așa că el devine neroditor. ²⁰Pământul cel bun îi reprezintă pe cei care aud Cuvântul, îl primesc și aduc rod: unul - treizeci, altul - șaizeci, altul - o sută.

²¹Pune cineva lampa sub vreun vas sau sub pat?! Oare nu o pune pe un suport de unde să lumineze casa? ²²Nu există nici un lucru ascuns care nu va fi scos la lumină - și orice lucru acoperit va fi descoperit. ²³Ar fi bine să luați aminte la aceste lucruri!

²⁴Fiți atenți la ceea ce auziți! Dumnezeu Se va purta cu voi așa cum vă purtați și voi cu alții - ²⁵celui care are i se va da, iar celui care n-are i se va lua chiar și ce are.

²⁶Cu împărăția lui Dumnezeu este ca și cu acel om care și-a semănat ogorul, ²⁷apoi și-a văzut de treabă zile de-a rândul, în timp ce sămânța a răsărit și a crescut fără ca el să știe. ²⁸Pământul rodește de la sine - mai întâi firul ca iarba, apoi spicul, iar apoi întregul bob de grâu din spic. ²⁹Când grâul este copt, pune imediat seccera în el, pentru că a sosit secerișul.

³⁰Cu ce să comparăm Împărăția lui Dumnezeu, sau cu ajutorul cărei parabole am putea s-o explicăm? ³¹Cu parabola seminței de muștar: atunci când este semănată în pământ, sămânța de muștar este cea mai mică dintre toate semințele. ³²dar după ce este semănată, crește și se face mai mare decât toate plantele de grădină.

Dă ramuri mari, așa încât păsările își pot face cuib la umbra ei.“

³³Și prin multe astfel de parabole El le vestea Cuvântul lui Dumnezeu, așa cum erau ei în stare să asculte. ³⁴Nu le vorbea fără parabole, dar ucenicilor Lui le explica pe toate, când rămânea doar cu ei.

³⁵În seara acelei zile, le-a zis: „Să traversăm pe malul celălalt!“ ³⁶Au lăsat mulțimea și s-au urcat în barca în care era Isus. Mai erau și alte bărci cu El. ³⁷S-a stărnit un vânt puternic, iar valurile se aruncau asupra bărcii, așa încât barca era aproape plină cu apă. ³⁸El era undeva în partea din spate a bărcii, dormind cu capul pe o pernă. L-au trezit și l-au spus: „Învățătorule, nu-ți pasă că vom pieri?“ ³⁹El S-a sculat, a certat vântul și i-a zis mării: „Taci! Liniștește-te!“ Vântul s-a oprit și s-a făcut o liniște mare. ⁴⁰Apoi le-a zis: „De ce sunteți așa de speriați? Încă n-aveți credință?“ ⁴¹Toți s-au înfricoșat foarte tare și-și ziceau unii altora: „Cine este acesta, de ascultă de El chiar și vântul și marea?“

S-a dus pe malul celălalt al mării, în regiunea gherasenilor. ²Imediat după ce a coborât din barcă a întâlnit un om care avea un duh necurat. ³Omul acesta locuia în morminte și nimeni n-a putut să-l țină legat nici măcar cu lanțuri - ⁴fusese de multe ori legat cu lanțuri și cu cătușe de mâini și de picioare, dar rupsesse și făcuse buclă lanțurile și cătușele și nimeni nu-l putea stăpâni. ⁵Toată noaptea și toată ziua stătea prin morminte sau întrețea prin munți, urlând și răindu-se cu pietre. ⁶Când L-a văzut pe Isus, încă de la distanță, a alergat, l-a mîinat și a strigat: „Ce vrei de la

mine, Isuse, Fiul Dumnezeului Precăinat? Jură-mi pe Dumnezeu că nu mă vei pedepsi!“ ⁸(A zis așa pentru că Isus îi spusese: „Duh necurat, ieși afară din acest om!“) ⁹Isus l-a întrebat: „Cum te cheamă?“ El l-a răspuns: „Legiune“, pentru că suntem mulți.“ ¹⁰L-a rugat mult pe Isus să nu-l trimită afară din regiunea aceea.

¹¹Acolo, lângă munte, era o turmă mare de porci care pășteau. ¹²Duhul necurat L-a rugat pe Isus: „Trimite-ne în porcii aceia, ca să putem intra în ei!“ ¹³Și El le-a dat voie. Duhurile necurate au ieșit din om și au intrat în porci - și turma (cam două mii de porci) s-a repezit pe povârniș în jos și s-a înecat în mare. ¹⁴Păzitorii porcilor au fugit și au anunțat acest lucru în cetate și în împrejurimile ei - și oamenii au venit să vadă ce se întâmplase. ¹⁵Când au ajuns la Isus l-au văzut pe cel care fusese demonizat stând jos, îmbrăcat și cu mintea întreagă - el, cel care fusese posedat de legiunea de demoni - și li s-a făcut frică. ¹⁶Cei care văzuseră cele întâmplate cu demonizatul și cu porcii le-au povestit totul în amănunțime. ¹⁷Atunci, ei au început să-L roage pe Isus să plece din regiunea lor. ¹⁸Pe când Se suia în barcă, cel care fusese demonizat L-a rugat să-l lase să vină cu El, ¹⁹dar Isus nu l-a lăsat, ci i-a spus: „Du-te acasă, la familia ta, și spune-le tot ce a făcut Domnul pentru tine și cum a avut îndurare față de tine!“ ²⁰El a plecat și a început să predice prin Decapole* despre tot ce făcuse Isus pentru el - și toți se mirau.

²¹Isus a traversat din nou marea cu barca și când a ajuns pe celălalt mal, s-a adunat la El o mare mulțime, * Ligă formată din zece cetăți situate într-o regiune aflată la est de Iordan

acolo, pe malul mării. ²²A venit la El unul dintre conducătorii sinagogii, pe care-l chema Iair, a căzut la picioarele Lui. ²³Și L-a rugat fierbinte: „Fetița mea este pe moarte, dar vino și pune-ți mâna peste ea - și ea va fi salvată și va trăi!” ²⁴Isus a plecat cu el.

L-a urmat o mare mulțime și toți se înghesuiau în jurul Lui, din toate părțile. ²⁵O femeie, care suferea de doisprezece ani de o scurgere de sânge ²⁶(care îndurase multe din partea multor medici și-și cheltuisese tot ce avusese fără vreun folos, pentru că, din contră, se îmbolnăvisese și mai rău) ²⁷auzise despre Isus și a venit prin mulțime, prin spate, și l-a atins haina,

²⁸pentru că își zicea: „Dacă aș atinge măcar haina Lui, aș fi vindecată!”

²⁹Imediat scurgerea s-a oprit și ea a simțit că se vindecase de boala ei. ³⁰Isus și-a dat seama imediat că ieșise putere din El, așa că S-a întors în mijlocul mulțimii și a zis: „Cine s-a atins de hainele Mele?”

³¹Ucenicii l-au răspuns: „Nu vezi că mulțimea se îmbulzește din toate părțile? Cum de întrebi: «Cine M-a atins?»?!” ³²Isus, însă, a privit în jur și a văzut-o pe cea care făcuse aceasta, ³³iar femeia, plină de frică și tremurând, știind ce i se întâmplase, a venit și a căzut înaintea Lui, spunându-l tot adevărul. ³⁴Isus i-a zis: „Femeie, credința ta te-a vindecat! Du-te liniștită și fii vindecată de boala ta!”

³⁵În timp ce El încă vorbea, au venit și l-au anunțat pe conducătorul sinagogii: „Fiica ta a murit; de ce să-L mai necăjești pe învățător?” ³⁶Însă Isus a auzit ce spuneau ei, dar nu le-a dat atenție, ci a zis conducătorului sinagogii: „Nu te teme! Crede doar!” ³⁷N-a permis nimănui să-L urmeze în afară de Petru, Iacov și Ioan (fratele lui Iacov). ³⁸A intrat în casa conducătorului

sinagogii și a văzut acolo larmă, plâns și bocete multe. ³⁹Și le-a zis: „De ce plângeți și faceți atâta larmă? Copilul n-a murit, ci doarme.” ⁴⁰Ei au râs de El. Isus, însă, i-a scos pe toți afară, apoi i-a luat pe părinții copilului și pe cei care veniseră cu El și a intrat în camera unde era copilul. ⁴¹A prins copilul de mână și i-a zis: „Talitha koum!”, care tradus înseamnă: „Fetișo, ție îți vorbesc, scoală-te!” ⁴²Fetița s-a ridicat imediat și a început să meargă (avea doisprezece ani). ⁴³El le-a poruncit insistent ca nimănui să nu știe despre aceasta și le-a spus să-i dea fetei ceva de mâncare.

6 Isus a plecat de acolo și S-a dus în orașul de unde era El. Ucenicii Lui L-au urmat. ²În ziua de Sabat a început să dea învățătură în sinagogă. L-au auzit mulți oameni - și au rămas uimiți. Ziceau: „De unde are El aceste lucruri? Ce fel de înțelepciune este aceasta care l-a fost dată? Cum de se fac aceste minuni prin mâinile Lui?” ³Oare nu este acesta tâmplarul, Fiul Mariei și fratele lui Iacov, Ioan, Iuda și Simon? Și care nu locuiesc surorile Lui aici, printre noi?” Și astfel ei L-au respins. ⁴Isus le-a zis: „Un profet nu este respectat în orașul lui, între rudele lui sau în familia lui.” ⁵N-a putut să facă acolo nici o minune, în afară de faptul că și-a pus mâinile peste câțiva bolnavi și i-a vindecat - ⁶și a fost foarte mirat de lipsa lor de credință.

S-a dus apoi prin satele din jur, să dea învățătură. ⁷I-a chemat pe cei doisprezece și i-a trimis doi câte doi, dându-le și autoritate asupra duhurilor necurate. ⁸Le-a poruncit ca, în afară de toiag, să nu ia nimic cu ei - nici pâine, nici traistă, nici bani -, ⁹ci să se încălze cu sandale și să nu-și ia două cămăși,

¹⁰Le-a zis: „Când intrați undeva într-o casă, să rămâneți acolo până când veți pleca din locul acela.” ¹¹Dacă în vreun loc nu vă vor primi și nu vă vor asculta, să plecați de acolo și, drept mărturie împotriva lor, să vă scuturați chiar și praful care vi s-a adunat pe picioare.” ¹²Ei au plecat și au predicat că oamenii trebuie să se pocăiască, ¹³au scos mulți demoni și pe mulți bolnavi i-au uns cu ulei și i-au vindecat.

¹⁴Regele Irod a auzit despre El (pentru că numele Lui devenise cunoscut) și a zis că Ioan Botezătorul a înviat dintre cei morți - și de aceea lucrează aceste puteri prin El. ¹⁵(Alții ziceau că El este Ilie, iar alții că este un profet ca unul dintre profeții din trecut, ¹⁶dar Irod, când a auzit, a zis: „Ioan, cel pe care l-am decapitat, acela a fost înviat!”) ¹⁷Pentru că Irod însuși trimisese să-l aresteze pe Ioan și-l închisese. Făcuse aceasta din cauza Irodiadei - fosta soție a lui Filip, fratelui lui Irod - cu care Irod era acum căsătorit. ¹⁸Ioan îi zicea lui Irod: „Nu-ți este permis să fii căsătorit cu soția fratelui tău!” ¹⁹Irodiada îl dușmenea din acest motiv și vroia să-l omoare, dar nu putea. ²⁰Pentru că Irod se temea de Ioan, fiindcă știa că este un bărbat drept și sfânt, îl proteja și, deși îl asculta cu multă surprindere și neluște, îi plăcea totuși să-l asculte.

²¹A venit însă un moment favorabil, la aniversarea zilei de naștere a lui Irod. ²²L-a dat atunci un banchet la care au fost invitați demnitarii lui, ofițeri și oameni de seamă din Galileea. ²³Fiica Irodiadei a venit și a dansat - și lui Irod și invitaților săi le-a plăcut. Regele i-a zis atunci fetei: „Cerc-mi orice vrei și-ți voi da!” ²⁴Și a jurat că-i va da orice-i va cere, ... până la o jumătate din regatul meu!” ²⁵Fata a

ieșit și a întrebat-o pe mama ei: „Ce să cer?” Mama ei i-a răspuns: „Capul lui Ioan Botezătorul!” ²⁶Ea a intrat imediat înăuntru și i-a cerut regelui: „Vreau să-mi dai chiar acum, pe o farfurie, capul lui Ioan Botezătorul!” ²⁷Regele s-a întristat foarte tare, pentru că, din cauza jurămintelor făcute în fața invitaților, nu putea să-o refuze. ²⁸A trimis imediat poruncă să-i fie adus capul lui Ioan Botezătorul. Ioan a fost decapitat în închisoare, ²⁹iar capul lui a fost adus pe o farfurie și dat fetei, iar fata i l-a dat mamei sale. ³⁰Când ucenicii lui Ioan au auzit despre aceasta, au venit și au luat trupul lui Ioan - și l-au înmormântat.

³¹Apostolii s-au adunat la Isus și l-au spus tot ce făcuseră și tot ce-i învățaseră pe oameni. ³²Isus le-a zis: „Haideți să mergem într-un loc singuratic, ca să vă odihniți puțin!” - pentru că tot timpul erau oameni care veneau și plecau, și ei n-avuseseră timp nici măcar să mănânce. ³³Au plecat deci cu barca, doar ei, într-un loc singuratic. ³⁴Însă mulți oameni i-au văzut plecând și i-au recunoscut, așa că din toate cetățile au alergat pe jos (pe mal) până acolo - și au venit la ei. ³⁵Când a ajuns și El, a văzut mulțimea mare de oameni și l-a făcut milă de ei, pentru că erau ca oile care n-au păstor. A început deci să-i învețe multe lucruri. ³⁶Se făcuse deja foarte târziu, așa că ucenicii au venit la El și i-au zis: „Acesta este un loc singuratic și este foarte târziu; ³⁷lasă-i să plece, ca să meargă prin împrejurimi și prin sate să-și cumpere ceva de mâncare.” ³⁸Isus le-a răspuns: „Dați-le voi de mâncare!” Ei au zis: „Să ne ducem să cumpărăm pâine de două sute de dinari și să le dăm să mănânce?” ³⁹Isus i-a întrebat: „Câte pâini aveți?”

Duceți-vă și vedeți!" După ce au văzut câte pâini aveau, ei l-au răspuns: „Cinci - și doi pești.”³⁹ Isus le-a poruncit să se așeze toți pe iarbă, grupuri-grupuri.⁴⁰ Ei s-au așezat în grupuri de câte o sută și de câte cincizeci.⁴¹ Isus a luat cele cinci pâini și cei doi pești, a rostit binecuvântarea, a rupt pâinile în bucăți și le-a dat ucenicilor Lui, ca să le dea oamenilor de mâncare - și a împărțit tuturor și cei doi pești.⁴² Au mâncat toți până s-au săturat.⁴³ Și au adunat și douăsprezece coșuri pline cu ceea ce rămăsese din pâini și din pești.⁴⁴ Cei care mâncaseră pâinile erau cam cinci mii de bărbați.

⁴⁵Apoi Isus i-a obligat pe ucenici Săi să se urce imediat în barcă și să meargă înaintea Lui pe malul celălalt, la Betsaida, iar între timp El va da drumul mulțimilor.⁴⁶ După ce Și-a luat rămas bun de la ei, S-a dus pe munte să Se roage.⁴⁷ Era deja seară când barca a ajuns în mijlocul mării, iar El Se afla singur pe mal.⁴⁸ A văzut că ei se chinuiau cu vâslitul, pentru că aveau vântul din față, și, cam între trei și șase dimineața, S-a dus la ei mergând pe mare; vroia să treacă pe lângă ei.⁴⁹ Când L-au văzut mergând pe mare, au crezut că este o stafie și au jipat,⁵⁰ pentru că toți s-au speriat când L-au văzut. Imediat însă Isus a vorbit cu ei: „Curaj! Eu sunt! Nu vă temeți!”⁵¹ S-a urcat la ei în barcă - iar vântul a stat. Ei s-au mirat foarte tare,⁵² pentru că nu fuseseră în stare să înțeleagă ce anume s-a întâmplat cu pâinile.

⁵³Au traversat pe celălalt mal, în regiunea dinspre Ghenezaret, și au ancorat acolo.⁵⁴ Imediat după ce a coborât din barcă, oamenii din regiunea aceea l-au recunoscut⁵⁵ și au alergat de peste tot acolo unde auziseră

că Se afla El, aducându-i împreună cu ei, pe târgi, și pe cei bolnavi.⁵⁶ Și oriunde mergea - în sate, în cetăți, pe câmpuri - îi așezau pe cei bolnavi în piețe și L rugau să-i lase să-l atingă măcar marginea hainei - și toți cei care-l atingeau se vindeau.

7S-au adunat la El fariseii și câțiva dintre învățătorii Legii care veniseră de la Ierusalim și i-au văzut pe câțiva dintre ucenicii Lui că mănâncă cu mâinile „necurate” (adică fără să se spele pe mâini - ³pentru că fariseii și toți iudeii, respectând tradiția bătrânilor, nu mănâncă dacă nu se spală pe mâini ⁴sau, de asemenea, când vin din piață nu mănâncă dacă nu s-au spălat - și mai sunt încă multe alte reguli pe care le respectă ca tradiție, cum ar fi: spălarea paharelor, a ulcioarelor, a vaselor de bronz și a paturilor).⁵ Atunci fariseii și învățătorii Legii L-au întrebat pe Isus: „De ce ucenicii Tăi nu respectă tradiția bătrânilor, ci mănâncă cu mâinile necurate?”⁶ El le-a răspuns: „Mare dreptate a avut Isaia când a profetit cu privire la voi, ipocriților, că:

Poporul acesta Mă onorează doar cu vorba, dar inimile lor sunt departe de Mine!

⁷ *Însă Mi se închină în zadar, pentru că învățăturile pe care le dau ei sunt porunci făcute de oameni!*

⁸Voi ați refuzat să ascultați poruncile lui Dumnezeu - pentru ca, în schimb, să respectați tradițiile omenești!⁹ Căi de bine ați știut să ocoliți poruncile lui Dumnezeu ca să vă puteți păstra tradiția voastră!¹⁰ Moise a spus: *Respectă-ți tatăl și mama!* și *Cel care-și insultă tatăl sau mama trebuie să fie omorât!*¹¹ Însă voi ziceți: „Dacă

cineva spune tatălui sau mamei sale: „Lucrurile cu care te-ai putea ajuta sunt *korban* (adică închinare lui Dumnezeu)”,¹² acel om nu mai este dator să facă nimic pentru tatăl sau mama lui!” - ¹³și astfel, prin tradiția voastră, ați respins Cuvântul lui Dumnezeu, desconsiderându-i autoritatea! Și faceți încă multe alte lucruri de acest fel!”

¹⁴A chemat din nou mulțimea și le-a vorbit astfel: „Ascultați-Mă cu toții și înțelegeți!”¹⁵ Nu există nimic din afara omului care, intrând în el, să-l poată păngări, ci ceea ce iese din om, aceea îl păngărește!”¹⁶ După ce a părăsit mulțimea și a intrat în casă, ucenicii Lui L-au întrebat cu privire la parabolă.¹⁸ El le-a zis: „Deci nici voi nu sunteți în stare să înțelegeți?! Nu vă dați seama că ceea ce intră din afară în om nu-l poate păngări,¹⁹ pentru că nu intră în inima lui, ci în stomac, apoi este dat afară din trupul lui?!” (A declarat astfel „curate” toate alimentele.)²⁰ Apoi a continuat: „Ceea ce iese din om, aceea îl păngărește.”²¹ Pentru că din inima omului vin gândurile rele, imoralitatea sexuală, lupturile, crimele,²² adulterele, lăcomia, faptele rele, trădarea, depravarea, invidia, blasfemia, orgnța, prostia!²³ Toate aceste rele vin dinăuntru și-l păngăresc pe om!”

²⁴De acolo a plecat spre regiunea Tirului. Văzând să nu știe nimeni că Se află acolo, a intrat într-o casă, dar n-a putut rămâne neobservat.²⁵ Imediat, o femeie care auzise despre El și a cărei fetiță avea un duh necurat a venit la El și a căzut la picioarele Lui.²⁶ Femeia era, însă, o grecoacă de origine siro-

¹ Unele manuscrise includ și versetul 16: „Ar trebui să luați aminte la aceste lucruri!”

feniciană. Ea l-a cerut să scoată demonul din fetița ei,²⁷ dar Isus i-a zis: „Lasă să se sature întâi copiii, pentru că nu se cade să iei pâinea copiilor și s-o arunci la cățeluși!”²⁸ Ea l-a răspuns: „Doamne, dar și cățelușii de sub masă mănâncă din firimiturile căzute de la copii!”²⁹ El i-a zis: „Pentru răspunsul acesta poți să te duci acasă liniștită: demonul a ieșit din fetița ta!”³⁰ Ea a plecat acasă și a găsit copilul culcat pe pat - iar demonul ieșise.

³¹A plecat din nou din regiunea Tirului și S-a dus, prin Sidon, la Marea Galileii, trecând prin regiunea Decapolelor.³² Au adus la El un surd, care, de asemenea, vorbea greco și L-au rugat să-și pună mâna peste El.³³ Isus l-a luat deoparte din mulțime, Și-a pus degetele în urechile lui și i-a atins limba cu saliva Lui,³⁴ apoi a privit spre cer, a oftat și a zis: „Effatha!”, care înseamnă: „Deschide-te!” - ³⁵și, imediat, omul a putut din nou să audă și să vorbească (și vorbea corect).³⁶ Isus le-a poruncit să nu spună nimănui, dar cu cât le porunca să nu spună, cu atât ei spuneau mai mult.³⁷ Oamenii erau foarte uimiți și ziceau: „El pe toate le face bine: chiar și pe surzi îi face să audă, iar pe muji să vorbească!”

8În zilele acelea s-a adunat din nou o mare mulțime - și nu aveau ce să mănânce. Isus i-a chemat pe ucenici și le-a zis: „Mi-e milă de mulțime, pentru că sunt deja trei zile de când stau cu Mine aici fără să aibă de mâncare, și iar dacă-i las să plece acasă flămânzi, vor cădea de oboseală pe drum, mai ales că unii dintre ei au venit de departe.”¹ Ucenicii l-au răspuns: „Aici este un loc pustiu; de unde s-ar

putea găsi destulă mâncare pentru atâția oameni?"¹¹ Isus i-a întrebat: „Câte pâini aveți?” Ei i-au răspuns: „Șapte.”¹² El a poruncit mulțimii să se așeze pe pământ, apoi a luat cele șapte pâini, a rostit binecuvântarea, le-a frânt și le-a dat ucenicilor Lui, pentru ca aceștia să le împartă mulțimii, iar ei le-au împărțit.¹³ Aveau și câțiva peștișori - i-a binecuvântat și li i-a dat și pe aceștia.¹⁴ Au mâncat, s-au săturat și au umplut și șapte coșuri cu ceea ce rămăsese.¹⁵ (Cei care mâncaseră erau cam patru mii de bărbați.) Apoi Isus i-a lăsat să plece,¹⁶ iar El S-a suit îndată în barcă, împreună cu ucenicii Lui, și s-au îndreptat spre regiunile Dalmanutei.

¹¹Au venit la El fariseii și au început să stea de vorbă cu El. I-au cerut să le arate un semn din ceruri, încercând prin aceasta să-L prindă în cursă.¹² Isus a oftat adânc în Sine și a zis: „De ce cere această generație un semn? Vă spun într-adevăr că acestei generații Dumnezeu nu-i va da nici un semn.”¹³ I-a lăsat, S-a suit în barcă și S-a dus pe celălalt mal.

¹⁴Ucenicii uitaseră să ia pâini - și nu aveau nici măcar o pâine cu ei în barcă.¹⁵ Isus le-a poruncit: „Fiți atenți și feriți-vă de drojdia fariseilor și de drojdia lui Irod!”¹⁶ Ei au început să vorbească unii cu alții: „N-avem pâine!”¹⁷ Isus știa despre ce vorbesc ei, așa că le-a zis: „De ce vorbiți între voi despre faptul că n-aveți pâine? Nu gândiți? Nici nu vă dați seama? Nu sunteți în stare să înțelegeți? Nu vedeți, cu toate că aveți ochi? Și, cu toate că aveți urechi, nu auziți? La amintiți-vă, ¹⁸atunci când cu acele cinci pâini s-au hrănit cinci mii de bărbați, câte coșuri pline cu ceea ce a

rămas ați strâns?” Ei au răspuns: „Douăsprezece.”²⁰ „Dar atunci când cu șapte pâini s-au hrănit patru mii, câte coșuri ați strâns cu ceea ce a rămas?” Ei au răspuns: „Șapte.”²¹ Și El le-a zis: „Încă nu vă dați seama?”

²²S-a dus la Betsaida, iar acolo l-au adus un orb, ca să-l atingă.²³ Isus a luat orbul de mână și l-a dus afară din sat. A pus salivă pe ochii lui, Și-a pus mâinile peste el și l-a întrebat: „Vezi ceva?”²⁴ Omul a privit și i-a răspuns: „Văd oameni, dar seamănă cu niște copaci care umblă.”²⁵ Isus Și-a pus din nou mâinile peste ochii lui, iar omul a văzut atunci limpede - i-a revenit vederea și acum vedea totul clar.²⁶ Isus l-a trimis acasă spunându-i: „Să nu intri prin sat!”

²⁷Isus și ucenicii Lui s-au îndreptat către satele care țin de Cezarea lui Filip. Pe drum, Isus i-a întrebat pe ucenici: „Cine zic oamenilor că sunt Eu?”²⁸ Ei i-au răspuns: „Unii zic că ești Ioan Botezătorul, alții zic că ești Ilie, alții zic că ești unul dintre profeți.”²⁹ Isus a continuat: „Dar voi cine ziceți că sunt Eu?” Petru l-a răspuns: „Tu ești Cristosul!”³⁰ Isus le-a poruncit să nu spună nimănui despre El.

³¹Apoi a început să-i învețe că Fiul Omului trebuie să sufere mult și să fie respins de bătrânii poporului, de conducătorii preoților și de învățătorii Legii, să fie omorât, iar a treia zi să învie.³² Le-a vorbit deschis despre aceasta. Petru L-a luat deoparte și a început să-L mustre, ³³însă Isus S-a întors, i-a privit pe ucenici și l-a mustrat pe Petru: „Plecă, Satan, pentru că tu nu te gândești la lucrurile lui

Dumnezeu, ci la ale oamenilor!”³⁴ A chemat mulțimea și pe ucenicii Săi și a început să le vorbească: „Dacă vreți cineva să Mă urmeze, trebuie să renunțe la a mai urmări împlinirea propriilor lui dorințe, să-și ia crucea și să Mă urmeze, ³⁵pentru că cel care vrea să-și salveze viața și-o va cheltui în zadar, dar cel care-și va cheltui viața pentru Mine și pentru Evanghelie, chiar până la moarte, acela și-o va salva.”³⁶ Și la ce i-ar folosi unui om să câștige întreaga lume, dacă și-ar pierde viața? ³⁷Sau, ce poate da un om în schimbul vieții sale? ³⁸Iar de cel căruia îi va fi rușine de Mine și de cuvintele Mele, în această generație lipsită de credințioasă și păcătoasă, de acela și Fiului Omului îi va fi rușine când va veni în gloria Tatălui Său, cu sfinții îngeri.

9 Și le-a zis: „Vă spun, într-adevăr, că sunt câțiva aici care nu vor muri până când nu vor vedea Împărăția lui Dumnezeu venind cu putere.”

²După șase zile, Isus i-a luat cu Sine pe Petru, pe Iacov și pe Ioan și i-a dus pe un munte înalt (doar ei singuri).³ Acolo Și-a schimbat înfățișarea în fața lor, iar hainele Lui au devenit strălucitor de albe, așa de albe cum nici un nălbitor de pe pământ n-ar fi putut să le facă;⁴ de asemenea, i-au văzut pe Ilie și pe Moise stând de vorbă cu Isus.⁵ Petru l-a zis lui Isus: „Învățătorule, este bine să fim aici! Să fim trei corturi: unul pentru Tine, unul pentru Moise și unul pentru Ilie.”⁶ Nu știa ce să zică, pentru că fuseseră cuprinși de teamă.⁷ Un nor a venit și i-a acoperit, iar din nor s-a auzit o voce: „Acesta este Fiul Meu pe care-L iubesc - ascultați-L!”⁸ Ei s-au uitat imediat în jur, dar n-au mai văzut pe nimeni în afară de Isus și de ei.

⁹În timp ce coborau de pe munte,

Isus le-a poruncit să nu spună nimănui ce au văzut, până când Fiul Omului nu va învia dintre cei morți.¹⁰ Ei au respectat porunca Lui, dar au început să se întrebe: „Ce înseamnă «înviere dintre cei morți»?”¹¹ Și L-au întrebat: „Din ce cauză spun învățătorii Legii că trebuie să vină mai întâi Ilie?”¹² El le-a răspuns: „Într-adevăr, Ilie vine primul, pentru a pregăti toate lucrurile; totuși, cum de spun Scripturile că Fiul Omului va suferi mult și se vor purta rău cu El?”¹³ Însă Eu vă spun nu numai că Ilie a venit, dar și că ei au făcut cu el tot ce-au vrut, așa cum este scris despre el.”

¹⁴Când au ajuns la ceilalți ucenici, au văzut o mulțime mare în jurul lor și pe niște învățători ai Legii care discutau aprins cu ei.¹⁵ Imediat toată mulțimea L-a văzut - și au rămas uluiți. Au alergat la El și L-au salutat.¹⁶ El i-a întrebat: „Despre ce discutați atât de aprins cu ei?”¹⁷ Un om din mulțime l-a răspuns: „Învățătorule, l-am adus la Tine pe fiul meu, pentru că are în el un duh rău și nu poate vorbi.”¹⁸ Când îl prinde, îl trânteste la pământ în convulsii și copilul face spume la gură, scrâșnește din dinți și înțepenește cu totul. Le-am spus ucenicilor Tăi să-l scoată, dar n-au putut.”¹⁹ Isus i-a răspuns: „Cât de necredincioși sunteți! Cât mai trebuie oare să stau cu voi? Până când să mai am răbdare cu voi? Aduceți-l la Mine!”²⁰ L-au adus la El și imediat ce duhul L-a văzut pe Isus, l-a trântit la pământ pe copil, care se rostogolea în convulsii și făcea spume la gură.²¹ Isus l-a întrebat pe tatăl copilului: „De câtă vreme i se întâmplă așa?” El l-a răspuns: „Din copilărie.”²² Și de multe ori îl aruncă în foc și în apă, ca să-l omoare... Dar, dacă poți, ai milă de noi!”²³ Isus i-a

răspuns: „Dacă poți... Totul este posibil pentru cel care crede!”

²⁴Imediat tatăl copilului a strigat: „Cred! Ajută-mă să-mi înving necredința!” ²⁵Când Isus a văzut că mulțimea se îngrămădea tot mai mult, a poruncit duhului necurat: „Duh mut și surd, îți poruncesc: ieși afară din el și să nu mai intri în el!” ²⁶Duhul a strigat, i-a provocat copilului convulsii puternice și apoi a ieșit. Copilul a rămas ca mort, așa că mulți ziceau că murise. ²⁷Isus însă i-a prins de mână și l-a ridicat - și copilul s-a ridicat în picioare. ²⁸Când a intrat în casă, fiind doar ei cu Isus, ucenicii L-au întrebat: „Noi de ce n-am putut să-l scoatem?” ²⁹El le-a zis: „Pe demonii de acest fel nimeni nu-i poate face să iasă decât cu ajutorul rugăciunii.”

³⁰De acolo au plecat prin Galileea - dar Isus nu vroia să știe nimeni unde se află. ³¹Pentru că îi învăța pe ucenici: „Fiul Omului va fi dat în mâinile oamenilor, iar ei îl vor omorî, însă a treia zi după ce-L vor fi omorât va învia.” ³²Dar ei n-au înțeles ce le spunea El - și se temeau să-L întrebe.

³³După ce au ajuns în Capernaum, pe când se aflau în casă, i-a întrebat: „Despre ce ați discutat atât de aprins pe drum?” ³⁴Însă ei tăceau, pentru că pe drum purtaseră o dispută cu privire la cine este cel mai mare dintre ei. ³⁵Isus S-a așezat, i-a chemat pe cei doisprezece și le-a spus: „Dacă vrea cineva să fie primul, trebuie să fie ultimul dintre toți și slujitorul tuturor.” ³⁶A luat un copil, l-a așezat în mijlocul lor și, îmbrățișându-l, le-a spus: ³⁷„Cel care primește pe vreunul dintre acești copii de dragul Meu, pe Mine Mă primește, iar cine Mă primește pe (*) Lit.: „Ajută necredinței mele!”

Mine îl primește de fapt pe Cel care M-a trimis pe Mine.”

³⁸Ioan l-a zis: „Învățătorule, noi am văzut pe cineva care scotea demoni pe baza numelui Tău - și nu l-am mai lăsat s-o facă, pentru că nu ne urma.” ³⁹Dar Isus a zis: „Nu-l opriți, pentru că nimeni care face minuni pe baza numelui Meu nu va putea ca imediat după aceea să spună lucruri rele despre Mine, insultându-Mă.” ⁴⁰Cel care nu este împotriva noastră este pentru noi. ⁴¹Iar cel care vă dă un pahar de apă pentru că sunteți ai lui Cristos - vă spun adevărul!! - nu-și va pierde răsplata.

⁴²Însă pentru cel care ar împinge pe vreunul dintre acești mici să-și piardă credința în Mine, ar fi mai bine să i se lege de gât o piatră de moară - din cele mari - și să fie aruncat în mare. ⁴³Dacă mâna ta te împinge să cazi în păcat, taie-o, pentru că este mai bine pentru tine să intri în viață infirm, decât să ai două mâini și să mergi în iad, în focul care nu se stinge.” ⁴⁴Și dacă piciorul tău te împinge să cazi în păcat, taie-l, pentru că este mai bine pentru tine să intri în viață schiop, decât să ai două picioare, dar să fii aruncat în iad.”

⁴⁵De asemenea, dacă ochiul tău te împinge să-ți pierzi credința, scoate-l, pentru că este mai bine pentru tine să ai un singur ochi, dar să intri în Împărăția lui Dumnezeu, decât să ai doi ochi și să fii aruncat în iad. ⁴⁶Unde viermele nu moare și focul nu se stinge. ⁴⁷Orice om va fi sărat cu foc. ⁴⁸Sarea este bună, dar dacă ca își pierde gustul, prin ce o veți face să-și i-

* Unele manuscrise includ și versetul 44, care este identic cu versetul 48.

** Unele manuscrise includ și versetul 46, care este identic cu versetul 48.

recapete iarăși? Să aveți deci sare în voi înșivă și să trăiți în pace unii cu alții.”

10 S-a ridicat și a plecat de acolo, îndreptându-Se spre regiunea Iudeii și spre regiunile de pe celălalt mal al Iordanului. Mulțimile s-au adunat din nou în jurul Lui și El, după cum îi stătea în obicei, îi învăța. ²Niște farisei au venit să-L întrebe dacă îi este îngăduit unui soț să divorțeze de soția lui. Începeau astfel să-L prindă în cursă. ³Dar Isus i-a întrebat: „Ce v-a poruncit Moise?” ⁴Ei l-au răspuns: „Moise a permis ca soțul să divorțeze de soția lui dându-i un certificat de divorț.” ⁵Dar Isus le-a zis: „El a scris această poruncă din cauza încăpățănării voastre, însă la început Dumnezeu i-a creat bărbat și femeie ⁶și de aceea soțul își va lăsa tatăl și mama și se va uni cu soția lui, iar cei doi vor fi una. Deci ei nu mai sunt doi, ci una. ⁷Așadar omul nu trebuie să despart ceea ce Dumnezeu a unit prin căsătorie.” ⁸În casă ucenicii L-au întrebat cu privire la aceasta. ⁹El le-a zis: „Dacă cineva divorțează de soția lui și se căsătorește cu altcineva, comite adulter împotriva soției lui. ¹⁰De asemenea, dacă o soție divorțează de soțul ei și se căsătorește cu altcineva, comite adulter.”

¹¹Au adus la El niște copii, ca să se atingă de ei, dar ucenicii îi muștrau pe cei care-i aduceau. ¹²Când a văzut acest lucru, Isus a fost indignat și le-a zis: „Lăsați copiii să vină la Mine! Nu-i împiedicați, pentru că Împărăția lui Dumnezeu este a celor ca ei!” ¹³Vă spun, într-adevăr, că dacă cineva nu primește Împărăția lui Dumnezeu așa cum o primește un copil, nu va intra în ea.” ¹⁴Îl îmbrățișat pe copii. Și-a pus mâinile peste ei și i-a binecuvântat.

¹⁵În timp ce pleca, a alergat în calea Lui un om care a îngenunchat și L-a întrebat: „Bunule Învățător, ce să fac pentru a moșteni viața veșnică?” ¹⁶Isus i-a zis: „De ce Mă numești «bun»? Nimeni nu este bun în afară de Dumnezeu. ¹⁷Cunoști poruncile: să nu ucizi, să nu comiți adulter, să nu furi, să nu minși, să nu înșeli, respectă-ți tatăl și mama.” ¹⁸El l-a răspuns: „Învățătorule, am respectat toate aceste lucruri încă din tinerețe.” ¹⁹Isus l-a privit cu dragoste și i-a zis: „Îți mai lipsește un singur lucru: du-te și vinde tot ce ai, apoi dă săracilor ceea ce ai obținut în urma vânzării - și vei avea o comoară în ceruri; apoi vino și urmează-Mă!” ²⁰Omul a fost surprins și descurajat de aceste cuvinte și a plecat foarte trist, pentru că era foarte bogat.

²¹Isus a privit în jur și le-a zis ucenicilor Săi: „Cât de greu va fi pentru cei bogați să intre în Împărăția lui Dumnezeu!” ²²Ucenicii au fost uluiți când au auzit ce-a zis El, însă Isus a repetat: „Copii, cât de greu se intră în Împărăția lui Dumnezeu!” ²³Este mai ușor ca o cămilă să treacă prin uroșea acului decât ca un om bogat să intre în Împărăția lui Dumnezeu.” ²⁴Ei au rămas cu totul uluiți și-și ziceau: „Și atunci cine poate fi salvat?” ²⁵Isus i-a privit și le-a zis: „Acest lucru este imposibil pentru oameni, dar nu și pentru Dumnezeu, pentru că la Dumnezeu totul este posibil.” ²⁶Petru a început să-L zică: „Uite, noi am lăsat totul și Te-am urmat.” ²⁷Isus i-a zis: „Vă spun, într-adevăr, că nu este nimeni care să-și fi lăsat casa, fratele, sora, mama, tatăl, copilul sau ogorul din cauza Mea și din cauza Evangheliei ²⁸și care să nu primească de o sută de ori mai mult acum, în vremea aceasta, case, frați, surori,

mame, copii și ogoare, împreună cu persecuții, iar în era care urmează să vină - viața veșnică. ³¹Mulți dintre cei care sunt primii vor fi ultimii, iar mulți dintre cei care sunt ultimii vor fi primii.³²

³²Se aflau pe drumul care urcă spre Ierusalim. Isus mergea înaintea ucenicilor. Ei erau neliniștiți, iar mulțimea care-L urma era plină de teamă. Isus i-a luat din nou deoparte pe cei doisprezece și a început să le vorbească despre lucrurile care urmau să I se întâmple: ³³„Acum mergem la Ierusalim: acolo Fiul Omului va fi dat în mâinile conducătorilor preoților și ale învățătorilor Legii, iar ei îl vor condamna la moarte și-L vor da în mâinile păgânilor. ³⁴care îl vor batjocori, îl vor scuipa, îl vor bicia și-L vor omorî - dar a treia zi va învia.”

³⁵Iacov și Ioan, fiii lui Zebedei, au venit la El și I-au zis: „Învățătorule, vrem să ne îndeplinești o cerere.” ³⁶Isus i-a întrebat: „Care?” ³⁷Ei I-au răspuns: „Unul dintre noi să stea la dreapta Ta, iar celălalt la stânga, atunci când vei sta pe tron, în glorie, în Împărăția Ta.” ³⁸Isus le-a răspuns: „Nu știți ce cereți. Puteți să beți paharul suferinței pe care-l voi bea Eu sau să fiți botezați cu botezul cu care voi fi botezat Eu?” ³⁹Ei au zis: „Putem.” Isus a continuat: „Da, veți bea paharul pe care-l voi bea Eu și veți fi botezați cu botezul cu care voi fi botezat Eu, ⁴⁰însă nu Eu sunt Cel care spune cine urmează să stea la dreapta și la stânga Mea, ci acolo vor sta cei pentru care au fost pregătite acele locuri.” ⁴¹Când au auzit ceilalți zece acest lucru au fost indignați de cererea lui Iacov și a lui Ioan. ⁴²Isus i-a chemat la El și le-a zis: „Știți că cei care sunt considerați conducători ai

națiunilor stăpânesc peste ele, iar oamenii lor de seamă au autoritate asupra celorlalți. ⁴³Dar între voi nu trebuie să fie așa, ci acela care vrea să devină mai mare între voi trebuie să fie slujitorul vostru. ⁴⁴Iar acela care vrea să fie primul între voi trebuie să devină sclavul tuturor. ⁴⁵Pentru că nici Fiul Omului n-a venit ca să fie slujit, ci ca să slujească și să-Și dea viața ca preț de răscumpărare pentru ca mulți să poată fi eliberați.”

⁴⁶S-a dus la Ierihon, iar când a plecat de acolo, împreună cu ucenicii Lui și cu o mare mulțime de oameni, un om orb - Bartimeu, fiul lui Timeu - care stătea pe marginea drumului și cerșea. ⁴⁷A auzit că trece Isus din Nazaret și a început să strige: „Isuse, Fiul lui David, îndură-Te de mine!” ⁴⁸Mulți îl muștrău spunându-i să tacă, dar el striga și mai tare: „Fiul lui David, îndură-Te de mine!” ⁴⁹Isus S-a oprit și a zis: „Chemați-l!” Ei I-au chemat pe orb: „Curaj! Ridică-te, te cheamă!” ⁵⁰El și-a aruncat haina, a sărit în picioare și a venit la Isus. ⁵¹Isus l-a întrebat: „Ce vrei să fac pentru tine?” Orbul l-a răspuns: „Învățătorule meu, să văd!” ⁵²Isus i-a zis: „Poți pleca; credința ta te-a vindecat!” Imediat el a putut vedea din nou - și L-a urmat pe Isus pe drum.

11 Când s-au apropiat de Ierusalim și au ajuns la Betfaghe și Betania, Isus i-a trimis pe doi dintre ucenicii Săi în sat, ²spunându-le: „Duceți-vă în satul dinaintea voastră și imediat ce intrați în sat, veți găsi legat un măgaruș care nu a fost încălecat niciodată. Dezlegați-l și aduceți-l!” ³Dacă vă va întreba cineva: «De ce faceți aceasta?», să spuneți: «Domnul are nevoie de el și îl va

trimite imediat înapoi aici.» ⁴Ei au plecat, au găsit măgarușul legat lângă ușa unei case, afară, în stradă, și l-au dezlegat. ⁵Cei care stăteau acolo i-au întrebat: „Ce faceți de luați măgarușul?” ⁶Ei au răspuns așa cum le spusese Isus - și i-au lăsat să plece. ⁷Au adus măgarușul la Isus, și-au pus hainele pe el și Isus a încălecat. ⁸Mulți își întindeau hainele pe drum, iar alții așezau pe drum ramuri înfrunzite tăiate de pe câmp. ⁹Cei care mergeau înainte și cei care veneau după El strigau:

*„Laudă Ție!
Binecuvântat este Cel care vine în
Numele Domnului!”*

¹⁰Binecuvântată este Împărăția care vine, Împărăția tatălui nostru, David! *Laudă lui Dumnezeu!”*

¹¹A intrat în Templul din Ierusalim. S-a uitat la toate lucrurile din jur și, pentru că se făcuse seara târziu, a ieșit din cetate împreună cu cei doisprezece.

¹²A doua zi, după ce a ieșit din Betania, I s-a făcut foame. ¹³A văzut de departe un smochin înfrunzit și S-a îndreptat spre el să vadă dacă va găsi ceva în el. Dar, când a ajuns, n-a găsit decât frunze, pentru că nu era vremea smochinelor. ¹⁴Atunci a zis smochinului: „Niciodată să nu mai mănânce cineva fructe din tine!” Ucenicii L-au auzit.

¹⁵S-a dus la Ierusalim, a intrat în Templu și a început să-i dea afară pe cei care vindeau sau cumpărau în Templu. A răsturnat mesele celor care rechimbau bani și scaunele celor care vindeau porumbei. ¹⁶și nu lăsa pe nimeni să care vreun vas prin Templu. ¹⁷Îi învăța: „Oare nu este scris:

Casa Mea se va numi «casă de rugăciune» pentru toate națiunile? Dar voi ați transformat-o într-o peșteră de tâlhari!”

¹⁸Conducătorii preoților și învățătorii Legii au auzit lucrul acesta și au început să caute un mod în care să-L omoare, pentru că se temeau de El, deoarece mulțimea era foarte uimită de învățătura Lui. ¹⁹De aceea, când se însera, Isus și ucenicii Lui ieșeau afară din cetate.

²⁰A doua zi de duminică, când au trecut pe lângă smochin, au văzut că era uscat din rădăcini, ²¹iar Petru și-a amintit ce se întâmplase și i-a zis: „Învățătorule, uite că smochinul pe care l-ai blestemat s-a uscat!” ²²Isus i-a răspuns: „Aveți credință în Dumnezeu!” ²³Vă spun, într-adevăr, că dacă cineva ar spune acestui munte: «Ridică-te și aruncă-te în mare!» și nu ar avea îndoieli în inima lui, ci ar crede că ceea ce spune se va întâmpla, așa ar fi! ²⁴Acesta este motivul pentru care vă spun ca atunci când cereți ceva în rugăciune să credeți că ați primit - și așa va fi. ²⁵De asemenea, când vă rugați, să iertați pe oricine, indiferent ce ați avea împotriva lui, pentru ca și Tatăl vostru care este în ceruri să vă ierte vouă păcatele.”

²⁷A intrat din nou în Ierusalim și, în timp ce Se plimba prin Templu, au venit la El conducătorii preoților, învățătorii Legii și bătrânii. ²⁸și L-au întrebat: „Pe baza cărei autorități faci aceste lucruri și cine Ți-a dat această autoritate?” ²⁹Isus le-a zis: „Vă voi pune o întrebare, iar dacă Îmi veți răspunde la ea vă voi spune pe baza cărei autorități fac aceste lucruri. ³⁰De unde avea Ioan dreptul să boteze, de la Dumnezeu sau de la oameni?”

* Unele manuscrise includ și versetul 26. „Dar dacă nu iertați, nici Tatăl vostru care este în ceruri nu vă va ierta păcatele.”

Răspundeți-Mi!"³¹ Ei au vorbit între ei așa: „Nu putem spune: «De la Dumnezeu», pentru că va zice: «Atunci de ce nu l-ați crezut?»»,³² dar nu putem spune nici: «De la oameni»" (pentru că se temeau de mulțime, deoarece toți îl considerau pe Ioan un profet).³³ Așa că l-au răspuns lui Isus: „Nu știm." Isus le-a zis: „Nici Eu nu vă spun pe baza căreia autorități fac aceste lucruri."

12^A început să le vorbească în parabole: „Un om a plantat o vie, a împrejmuit-o cu un gard, a săpat un teacă și i-a construit un turn de pază, apoi a arendat-o unor oameni ca s-o lucreze și a plecat de acasă într-o călătorie. ²La vremea cuceririi a trimis la arendași un sclav, ca să ia de la ei o parte din rodul viei. ³Arendașii însă l-au bătut și l-au trimis înapoi fără nimic. ⁴Din nou a trimis la ei un alt sclav, dar și pe acesta l-au bătut peste cap și l-au tratat într-un mod rușinos. ⁵A trimis apoi un altul, dar pe acesta l-au omorât, și apoi încă mulți alții, însă pe unii i-au bătut, iar pe alții i-au omorât. ⁶Singurul pe care mai rămăsese să-l trimită era fiul lui cel iubit. În cele din urmă l-a trimis la ei, zicându-și: «Pe fiul meu îl vor respecta.»⁷ Însă arendașii și-au zis: «Acesta este moștenitorul! Haideți să-l omorâm și moștenirea va fi a noastră!» ⁸L-au omorât și l-au aruncat afară din vie. ⁹Așadar, ce va face stăpânul viei? Va veni și-i va omorî pe arendași, iar via o va da altora. ¹⁰Oare n-ați citit unde scrie:

Piatra despre care constructorii au spus că nu este bună la nimic a ajuns să fie pusă în cel mai important loc din clădire: în capul unghiului.

¹¹ Domnul a făcut acest lucru - și ce minunat este el!

¹²Ei căutau o cale să-L aresteze, întrucât știau că această parabolă fusese spusă împotriva lor, dar se temeau de mulțime, așa că L-au lăsat să plece.

¹³I-au trimis la El pe câțiva dintre farisei și dintre irodieni ca să încerce să-L prindă în cursă prin întrebări. ¹⁴Ei l-au zis: „Învățătorule, știm că întotdeauna ceea ce spui este adevărat, că nu Te lași influențat de nimic și că nu ești părtinitor, ci îi înveți pe oameni să trăiască așa cum cere Dumnezeu. Se cuvine să plătim Cezarului impozitul cerut de el sau nu?" ¹⁵El le-a văzut ipocrizia și a zis: „De ce încercați să Mă împingeți la rău? Aduceți-Mi un dinar, să-L văd." ¹⁶Ei l-au adus și Isus i-a întrebat: „Ale cui sunt chipul și inscripția de pe monedă?" Ei au răspuns: „Ale Cezarului." ¹⁷Isus le-a zis: „Dați deci Cezarului ce este al Cezarului, iar lui Dumnezeu ce este al lui Dumnezeu!" Ei au rămas foarte mirați de El.

¹⁸Au venit la El saducheeii (ei spun că nu există înviere) și L-au întrebat: ¹⁹„Învățătorule, Moise ne-a lăsat scris că dacă un om căsătorit moare fără să aibă copii, fratele lui să se căsătorească cu văduva, pentru ca acel om să nu rămână fără urmași. ²⁰Au fost șapte frați. Primul s-a căsătorit, dar a murit fără să aibă urmași. ²¹Al doilea s-a căsătorit cu văduva, dar a murit și el fără urmași. La fel s-a întâmplat și cu al treilea - ²²și nici unul dintre cei șapte n-a lăsat urmași. Femeia a murit ultima dintre toți. ²³La înviere a cui soție va fi ea, pentru că toți șapte au fost căsătoriți cu ea?" ²⁴Isus le-a zis: „Oare nu greșiți voi pentru că nu cunoașteți nici Scripturile și nici puterea lui Dumnezeu? ²⁵La înviere

oamenii nu se vor mai căsători, ci vor fi ca îngerii din ceruri. ²⁶N-ați citit în cartea lui Moise (acolo unde scrie despre tufișul care ardea) ce scrie cu privire la învierea morților? Dumnezeu i-a spus lui Moise: *Eu sunt Dumnezeul lui Avraam, Dumnezeul lui Isaac și Dumnezeul lui Iacov.* ²⁷Deci Dumnezeu nu este un Dumnezeu al celor morți, ci al celor vii! Foarte mult greșiți!"

²⁸Unul dintre învățătorii Legii venise la El și auzise discuția. Când a văzut că Isus a răspuns bine, L-a întrebat: „Care poruncă este cea mai importantă dintre toate?" ²⁹Isus i-a răspuns: „Prima și cea mai importantă poruncă este: *Ascultă, Israele! Domnul, Dumnezeul nostru este singurul Domn.* ³⁰Să-L iubim pe Domnul, Dumnezeul tău cu toată inima ta, cu tot sufletul tău, cu toată mintea ta și cu toată puterea ta. ³¹A doua este: *Iubește-ți aproapele ca pe tine însuși!* Nu există nici o poruncă mai mare decât acestea." ³²Învățătorul Legii l-a zis: „Bine, Învățătorule, este adevărat ceea ce ai spus, și anume că El este unul singur și nu este altul în afară de El - ³³și că porunca de a-L iubi pe El cu toată inima, cu toată priceperea și cu toată puterea și pe aproapele tău ca pe tine însuși este mai importantă decât orice jertfă de animale." ³⁴Isus a văzut că îi răspunsese cu înțelepciune și i-a zis: „Tu nu ești departe de înțelegerea lui Dumnezeu." De atunci nimeni n-a mai îndrăznit să-i pună întrebări.

³⁵În timp ce dădea învățătură în Templu, Isus a spus: „Cum de zic învățătorii Legii despre Cristos că este descendent al lui David? ³⁶David însuși spune, inspirat de Duhul Sfânt,

Domnul a zis Domnului meu: «Șezi la dreapta Mea, până când îți voi pune dușmanii la picioare!»

³⁷Și dacă David însuși îl numește «Domn», cum este El atunci descendentul său?" Mulțimea îl asculta cu încântare.

³⁸În învățătura Lui, șpunea: „Feriți-vă de învățătorii Legii, cărora le place să umbrească în robe lungi și să fie salutați prin piețe. ³⁹Să li se dea locurile de onoare la mese și scaunele de onoare în sinagogi; ⁴⁰ei jefuiesc casele văduvelor, dar se prefac că se roagă lung. Aceștia vor fi judecați mult mai sever."

⁴¹S-a așezat în fața «cutiei darurilor» (pentru trezoreria Templului) și se uita la oamenii care puneau bani în ea. Mulți dintre oamenii bogați puneau mult. ⁴²A venit și o văduvă săracă și ea a pus două monede mici, care făceau cât un coudrant.⁴³ Isus i-a chemat pe ucenicii Lui și le-a zis: „Vă spun că, într-adevăr, această văduvă săracă a pus mai mult decât toți cei care și-au adus darul la visierie, ⁴⁴pentru că toți au pus din ceea ce aveau în plus, dar ea a pus, din sărăcia ei, tot ce avea, tot ce-i mai rămăsese ca să trăiască."

13 După ce a ieșit din Templu, unul dintre ucenicii Lui l-a zis: „Învățătorule, uite ce pietre! Și ce clădiri minunate!" ²Isus i-a răspuns: „Vezi clădirile acestea mari? Nu va rămâne aici piatră pe piatră, ci totul se va dărâma!"

³S-a așezat pe Muntele Măslinilor, față în față cu Templul și, în timp ce erau doar ei singuri, Petru, Iacov, * A șazeci și patru parte dintr-un dinar

Andrei și Ioan L-au întrebat: ⁴„Spune-ne când se vor întâmpla aceste lucruri și care va fi semnul ce va arăta că urmează să aibă loc toate acestea.“ ⁵Isus a început să le vorbească astfel: „Aveți grijă ca nu cumva cineva să vă înșele! ⁶Vor veni mulți și vor folosi Numele Meu, spunând: «Eu sunt!» - și-i vor înșela pe mulți. ⁷Când veți auzi în apropiere zgomot de bătălii, iar din depărtare vor veni știri despre războaie, să nu vă alarmați, pentru că trebuie ca astfel de lucruri să se întâmple, dar încă nu va fi sfârșitul. ⁸O națiune se va ridica împotriva altei națiuni și o împărăție împotriva altei împărății, vor fi cutremure peste tot, va fi foamete; dar acestea sunt doar începutul durerilor nașterii. ⁹Și fiți atenți la voi înșivă! Vă vor da în mâinile Consiliilor, veți fi bătuți în sinagogi, veți fi duși în fața guvernatorilor și în fața împăraților din cauza Mea, ca să depuneți mărturie în fața lor. ¹⁰Mai întâi trebuie ca Evanghelia să fie predicată la toate națiunile. ¹¹Când vă vor duce să vă dea în mâinile lor, să nu vă îngrijorați dinainte cu privire la ceea ce veți vorbi, pentru că vi se va da chiar atunci - nu voi veți fi cei care veți vorbi, ci Duhul Sfânt. ¹²Vă puteți aștepta să fiți trădați și dați la moarte de către oricine: frațele - de frate, copilul - de tatăl lui, părinții - de copiii lor. ¹³Toți vă vor urî din cauza Mea, însă cel care va rămâne neclintit până la sfârșit va fi salvat.

¹⁴Când veți vedea urâciunea care aduce pustiire stând acolo unde n-ar trebui să stea (cititorul să înțeleagă), atunci cei din Iudeea să fugă în munți, ¹⁵cel care se află pe acoperișul casei să nu se mai ducă să-și ia ce are în casă, ¹⁶iar cel care se află pe câmp să nu se

mai întoarcă să-și ia haina. ¹⁷Vai de femeile care în zilele acelea vor fi însărcinate sau vor alăpta! ¹⁸Rugați-vă să nu se întâmple iarna, ¹⁹pentru că atunci va fi o suferință așa de mare, cum n-a mai fost de la început, de când a creat Dumnezeu lumea și până acum - și nici nu va mai fi! ²⁰Iar dacă Domnul n-ar fi redus numărul acelor zile, nimeni n-ar supraviețui, însă din cauza celor pe care i-a ales Dumnezeu, zilele acelea vor fi mai puține. ²¹Dacă vă va zice cineva atunci: «Uite, Cristos este aici!» sau «Acolo!», să nu credeți, ²²pentru că vor veni cristoși falși și profeți falși și vor face semne și minuni neobișnuite, ca să-i înșele, dacă se poate, chiar și pe cei aleși. ²³Voi să fiți atenți și să vă feriți; v-am avertizat cu privire la toate acestea!

²⁴Dar în zilele de după aceste suferințe,

soarele se va întuneca,
luna nu va mai străluci,

²⁵stelele vor cădea din cer,

iar puterile din ceruri vor fi zguduite.

²⁶Atunci îl vor vedea pe Fiul Omului venind pe nori, cu multă putere și glorie. ²⁷El își va trimite îngerii, iar ei îi vor aduna de pe tot pământul pe cei aleși ai Lui.

²⁸Învățați de la smochin exemplul lui: când mlădița lui este fragedă și încep să apară frunzele, știți că vara este aproape. ²⁹La fel și voi: când veți vedea că se întâmplă aceste lucruri, să știți că timpul este aproape, gata să vină. ³⁰Vă spun, într-adevăr, că această generație nu va trece până când nu se vor întâmpla toate aceste lucruri. ³¹Cerul și pământul vor înceta să existe, dar cuvintele Mele nu.

³²Iar despre ceea zi sau cea oră nu știe nimeni, nici îngerii din ceruri, nici Fiul, ci doar Tatăl. ³³Aveți grijă și urmăriți ce se întâmplă, pentru că nu știți când va sosi acel moment! ³⁴Este ca și cu acel om care a plecat de acasă într-o călătorie și care, la plocare, a încredințat diferite responsabilități fiecăruia dintre sclavii săi și i-a poruncit portarului să vegheze. ³⁵Vegheați, așadar, pentru că nu știți când vine stăpânul casei - poate fi seara, sau la miczul nopții, sau la cântatul cocoșului, sau dimineața - ³⁶și nu cumva, venind pe neașteptate, să vă găsească dormind! ³⁷Cecea ce va spun vouă, spun tuturor: vegheați!

14 Sărbătoarea Azimilor și a Paștelui urma să înceapă peste două zile. Conducătorii preoților și învățătorii Legii încercau să pună la cale un plan cu ajutorul căruia să-L ăreșteze pe Isus folosind trădarea, apoi să-L omoare - ²însă ziceau: „Nu în timpul sărbătorii, ca nu cumva să se slămească vreo răscoală în popor.“

³În timp ce se afla în Betania, luând masa în casa lui Simon leprosul a venit o femeie cu un vas de alabastru, plin cu parfum de nard curat - un parfum foarte scump. Ea a spart vasul de alabastru și a vărsat parfumul pe capul lui Isus. ⁴Unii au fost indignați și au zis: „Care este scopul acestei risipe de parfum? ⁵Acest parfum se putea vinde cu trei sute de dinari, care să fie dați săracilor!“ - și o certau pe femeie cu asprime. ⁶Însă Isus a zis: „Lăsați-o în pace! De ce o necăjiți? Ea a făcut un lucru frumos pentru Mine! ⁷Pe săraci îi aveți cu voi întotdeauna și puteți să le faceți bine oricând vreți, dar pe Mine nu Mă aveți întotdeauna. ⁸Ea a făcut ce a putut: Mi-a uns trupul

dinainte, pregătindu-Mă astfel pentru îngropare. ⁹Vă spun, într-adevăr, că în toată lumea unde se va predica Evanghelia se va spune și ce a făcut această femeie, pentru ca oamenii să-și amintească de ea.“

¹⁰Atunci Iuda iscarioteanul, unul din cei doisprezece, s-a dus la conducătorii preoților ca să-L trădeze.

¹¹Ei s-au bucurat când au auzit aceasta și i-au promis bani, așa că Iuda a început să caute un prilej pentru a-L trăda.

¹²În prima zi a sărbătorii Azimilor, când se jertfește mielul de Paște, ucenicii L-au întrebat: „Unde vrei să ne ducem să-ți pregătim masa de Paște?“ ¹³El i-a trimis pe doi dintre ucenici în cetate și le-a zis: „Duceți-vă în cetate - și veți întâlni un om care duce un vas cu apă, urmați-l până la casa unde va intra el, iar acolo spuneți stăpânului casei așa: ¹⁴«Învățătorul zice: 'Care este camera în care Eu și ucenicii Mei vom lua masa de Paște?'» ¹⁵El vă va arăta la etaj o cameră mare și gata aranjată - acolo să faceți pregătiri pentru noi.“ ¹⁶Ucenicii au plecat și s-au dus în cetate și acolo au găsit așa cum le spusese Isus. Au pregătit masa de Paște, ¹⁷iar seara a venit Isus cu cei doisprezece. ¹⁸În timp ce se aflau la masă și mâncau, Isus a zis: „Vă spun, într-adevăr, că cel care Mă va da în mâinile lor este unul dintre voi, care mănâncă împreună cu Mine.“ ¹⁹Ei s-au întristat foarte tare și au început să-L întrebe, unul câte unul: „Nu-i așa că nu eu?“ ²⁰El le-a zis: „Unul din cei doisprezece care mănâncă cu Mine. ²¹Fiul Omului va muri, așa cum este scris cu privire la El, dar voi de aceluia care-L va trăda pe Fiul Omului! Ar fi fost mai bine pentru ei nici să nu se fi născut!“

²²În timp ce mâncau, Isus a luat o pâine, a rostit binecuvântarea, apoi a frânt-o, le-a dat-o ucenicilor și a zis: „Luați! Acesta este trupul Meu.” ²³A luat apoi un pahar și, după ce a rostit binecuvântarea, l-a dat ucenicilor și toți au băut din el. ²⁴Isus le-a zis: „Acesta este sângele Meu, sânge care pecetluiește legământul, întrucât Eu mor ca jertfă pentru mulți oameni. ²⁵Vă spun că, într-adevăr, nu voi mai bea din rodul viței până când îl voi bea nou, în Împărăția lui Dumnezeu.” ²⁶După ce au cântat, s-au dus pe Muntele Măslinilor.

²⁷Isus le-a zis: „Toți veți fi împinși să Mă trădați, pentru că este scris:

Voi lovi de moarte păstorul - și oile se vor împrăști.

²⁸Dar după învicia Mea voi merge înaintea voastră în Galileea.” ²⁹Petru l-a zis: „Chiar dacă toți Te vor trăda, eu n-o voi face!” ³⁰Isus i-a răspuns: „Îți spun, într-adevăr, că astăzi, în noaptea aceasta, înainte de al doilea cântat al cocoșului, vei spune de trei ori că nu Mă cunoști.” ³¹Dar Petru a insistat și mai tare: „Chiar dacă ar trebui să mor împreună cu Tine - tot nu voi spune că nu Te cunosc!” Și toți au spus la fel.

³²S-au dus într-un loc numit Ghetsimani și acolo Isus le-a zis ucenicilor Săi: „Așezați-vă aici până când Eu Mă voi ruga.” ³³l-a luat cu El pe Petru, pe Iacov și pe Ioan. A fost cuprins de neliniște și de tulburare. ³⁴și le-a zis: „Sunt atât de îndurerat, încât durerea aproape că Mă omoară - rămâneți aici și stați treji!” ³⁵S-a îndepărtat puțin, a căzut la pământ și S-a rugat ca, dacă este posibil, să fie îndepărtat de la El ceasul acela greu. ³⁶A zis: „Tată, la Tine totul este posibil.

Îndepărtează acest pahar de la Mine! Totuși, fie nu cum vreau Eu, ci cum vrei Tu!” ³⁷A venit și i-a găsit pe ucenici dormind - și i-a zis lui Petru: „Simon, dormi?! N-ai putut să stai treaz nici măcar o oră?!” ³⁸Stați treji și rugați-vă, ca să nu cădeți în păcat atunci când sunteți ispițiți! Duhul este înflăcărat, dar trupul este slab.” ³⁹S-a dus și S-a rugat iar, spunând aceleași cuvinte, ⁴⁰apoi a venit din nou și i-a găsit iarăși dormind, pentru că le era foarte somn. Ei nu știau ce să-l răspundă. ⁴¹Când a venit a treia oară, le-a zis: „Încă mai dormiți și vă odihniți? Ajunge! A sosit ora - Fiul Omului este dat în mâinile păcătoșilor. ⁴²Sculați-vă și haideți să mergem! Uite că vine cel care M-a trădat!”

⁴³Și imediat, în timp ce El vorbea încă, a sosit Iuda, unul din cei doisprezece, împreună cu o mulțime de oameni cu săbii și ciomege, trimiși de către conducătorii preoților, de către învățătorii Legii și de către bătrâni. ⁴⁴Trădătorul le dăduse următorul semn de recunoaștere: „Cel pe care-L voi săruta, Acela este! Să-L arestați și să-L luați sub pază!” ⁴⁵Când a venit, s-a îndreptat imediat spre Isus și l-a zis: „Învățătorule!”, apoi l-a sărutat. ⁴⁶Atunci ei au pus mâna pe Isus și L-au arestat. ⁴⁷Văzând aceasta, unul din cei care se aflau acolo a scos sabia și l-a lovit pe sclavul marelui preot, tăindu-i urechea. ⁴⁸Isus le-a zis: „Ați venit să Mă prindeți cu săbii și ciomege, ca pe un tâlhar? ⁴⁹Eram cu voi în Templu în fiecare zi și dădeam învățătură, dar nu M-ați arestat! Însă așa se împlinesc Scripturile!” ⁵⁰Toți L-au părăsit și au fugit.

⁵¹Un tânăr, care avea doar o pânză înfășurată în jurul trupului, îl urma pe

Isus. L-au prins și pe el, ⁵²dar el a lăsat pânza în mâinile lor și a fugit dezbrăcat.

⁵³Pe Isus L-au dus la marele preot, iar acolo s-au adunat toți conducătorii preoților, bătrânii și învățătorii Legii. ⁵⁴Petru L-a urmat de la distanță, până în curtea palatului marelui preot. S-a așezat împreună cu slujitorii de la palat și se încălzea la foc. ⁵⁵Conducătorii preoților și întregul Sinedriu încercau să găsească o măturie împotriva lui Isus, ca să-L poată condamna la moarte, dar n-au găsit. ⁵⁶pentru că, deși mulți dădeau măturii false împotriva Lui, măturile lor nu se potriveau între ele. ⁵⁷Unii s-au ridicat și au depus împotriva Lui o măturie falsă, spunând: ⁵⁸„Noi L-am auzit zicând: «Eu voi dărâma acest Templu, făcut de mâna omului, și în trei zile voi construi un altul, care nu va fi făcut de mâna omului»” - ⁵⁹dar nici măcar în privința aceasta nu se potrivea măturia lor. ⁶⁰Marele preot s-a ridicat în picioare, în mijloc, și L-a întrebat pe Isus: „Nu răspunzi nimic? Ce înseamnă măturia pe care o aduci neceștia împotriva Ta?” ⁶¹Însă Isus a continuat să tacă și nu i-a răspuns nimic. Marele preot L-a întrebat din nou: „Tu ești Cristos, Fiul Celui vrednic de a fi laudat?” ⁶²Isus a răspuns: „Da, Eu sunt.

Și Îl veți vedea pe Fiul Omului așezat în cea mai înaltă poziție de autoritate - la dreapta Celui Atotputernic și venind pe norii de pe cer.”

⁶³Marele preot și-a sfâșiat hainele și a zis: „Ce nevoie mai avem de martori?! ⁶⁴Ați auzit blasfemia! Ce ziceți?” Toți L-au condamnat, considerând că este vinovat și merita pedepsa cu moartea. ⁶⁵Unii au început să-L scuie

și, acoperindu-l fața, să-L lovească cu pumnii și să-I zică: „Profețește!”, apoi slujitorii L-au luat de acolo, pălmuindu-L.

⁶⁶În timp ce Petru se afla jos, în curte, a venit una dintre slujnicile marelui preot ⁶⁷și când l-a văzut pe Petru încălzindu-se la foc, s-a uitat la el și a zis: „Și tu erai cu Isus din Nazaret!” ⁶⁸Dar el a negat, spunând: „Nu știu și nu înțeleg ce spui!” A ieșit afară, în fața porții - și atunci a cântat cocoșul. ⁶⁹Slujnica l-a văzut și a început din nou să le spună celor ce stăteau acolo: „Acesta este dintre ei!” ⁷⁰dar el a negat din nou. După puțin timp, cei care se aflau acolo i-au zis lui Petru: „Cu siguranță că ești unul dintre ei, pentru că ești galileean!” ⁷¹Însă el a început să se blesteme și să jure: „Nu-L cunosc pe acest om despre care vorbiți!” ⁷²Și imediat a cântat cocoșul a doua oară, iar Petru și-a amintit ce-i spusese Isus („Înainte de al doilea cântat al cocoșului vei spune de trei ori că nu Mă cunoști.”) și, gândindu-se la acest lucru, a început să plângă.

15Imediat ce s-a făcut zi, conducătorii preoților, bătrânii, învățătorii Legii și întreg Sinedriul s-au adunat să se sfătuiască și L-au trimis pe Isus legat la Pilat, dându-L în mâinile lui. ²Pilat L-a întrebat: „Ești Tu Regele iudeilor?” Isus i-a răspuns: „Așa cum spui.” ³Conducătorii preoților i-au adus multe acuzații ⁴și Pilat L-a întrebat din nou: „Nu răspunzi nimic? Uite de câte Te acuză ei!” ⁵Dar, spre mirarea lui Pilat, Isus tot n-a răspuns nimic.

⁶La fiecare sârbătoare de Paște, Pilat le elibera un deținut - cel pe care-l

cerceau ei. ⁷Era unul numit Baraba, închis împreună cu răsculații (el comisese o crimă în timpul unei răscuște). ⁸Mulțimea s-a adunat și a început să-i ceară lui Pilat să facă ceea ce făcea de obicei. ⁹Pilat i-a întrebat: „Vreți să vi-L eliberez pe regele iudeilor?” ¹⁰(Pilat știa că din invidie îl dăduseră conducătorii preoților în mâinile lui.) ¹¹Însă conducătorii preoților stărniseră mulțimea să ceară ca să-l elibereze în schimb pe Baraba. ¹²Pilat i-a întrebat iar: „Așadar ce vreți să fac cu Cel pe care-L numiți «regele iudeilor»?” ¹³Însă ei au strigat din nou: „Răstignește-L!” ¹⁴Dar Pilat le-a zis: „De ce? Ce rău a făcut?” Însă ei strigau și mai tare: „Răstignește-L!” ¹⁵Pilat vroia să facă pe placul mulțimii, așa că l-a eliberat pe Baraba, iar pe Isus, după ce a pus să fie biciuit, L-a dat în mâinile lor, ca să-L răstignească.

¹⁶Ostașii L-au dus în curtea palatului guvernatorului (adică în fortăreața romană) și au chemat toată compania. ¹⁷L-au îmbrăcat cu o mantie de purpură și l-au împletit o cunună de spini. ¹⁸Au început să-L salute cu: „Să trăiești, rege al iudeilor!”. ¹⁹Îl loveau peste cap cu o trestie, îl scuipau și îngemuncheau înaintea Lui, închinându-L-se. ²⁰După ce și-au bătut așa joc de El, L-au dezbrăcat de mantia de purpură și L-au îmbrăcat cu hainele Lui, apoi L-au dus afară, să-L răstignească.

²¹Au obligat un trecător (un om care venea de la câmp, și anume Simon din Cirena, tatăl lui Alexandru și al lui Ruf) să ducă crucea lui Isus. ²²L-au dus la locul numit Golgota, care tradus înseamnă „locul craniului”. ²³L-au dat să bea vin amestecat cu smirnă, dar n-a vrut să-l ia. ²⁴L-au răstignit, apoi

și-au împărțit hainele Lui între ei, trăgând la sorți pentru ele, ca să vadă cine ce să ia. ²⁵Era nouă dimineața când L-au răstignit. ²⁶Au pus o inscripție cu acuzația adusă împotriva Lui: „Regele iudeilor”. ²⁷Împreună cu El au răstignit și doi tâlhari, unul la dreapta și unul la stânga Lui. ²⁸Cei care treceau pe acolo îl ocărau, dădeau din cap și ziceau: „Aha! Tu, Cel care dărași Templul și în trei zile îl reconstruiești la loc, ²⁹salvează-Te și dă-Te jos de pe cruce!” ³⁰Tot așa îl batjocoreau între ei și conducătorii preoților și învățătorii Legii, zicând: „Pe alții i-a salvat, dar pe Sine Însuși nu Se poate salva! ³¹«Cristos»!! «Regele lui Israel»!! Să coboare acum de pe cruce, ca să vedem și să credem!” ³²Chiar și cei răstigniți împreună cu El îl insultau.

³³Pe la douăsprezece s-a făcut întineric peste toată țara, până la ora trei, ³⁴iar pe la trei Isus a strigat cu voce tare: „Eli, Eli, lama sabactani?”, care tradus înseamnă *Dumnezeul Meu, Dumnezeul Meu, de ce M-ai părăsit?* ³⁵Cei care se aflau pe acolo L-au auzit și au zis: „Uite că-l strigă pe Ilie!” ³⁶Cineva a alergat și a umplut un burete cu vin acru, apoi l-a pus într-o trestie și l-a dat să-l bea, zicând: „Lăsați să vedem dacă va veni Ilie să-L dea jos!” ³⁷Dar, cu un strigăt puternic, Isus a murit. ³⁸Atunci perdeaua care era înăuntrul Templului s-a despicat în două, de sus până jos. ³⁹Când centurionul care se afla în fața crucii a văzut cum a murit, a zis: „Într-adevăr, acest om era Fiul lui Dumnezeu!” ⁴⁰Erau acolo și niște femei care stăteau și priveau de departe, iar între ele erau și

* Unele manuscrise includ și versetul 28: „Și s-a împlinit Scriptura, care zice: «El a fost socotit la un loc cu cei nelegiuți.»”

Maria Magdalena, Maria - mama lui Iacov cel tânăr și a lui Iose, precum și Salome, ⁴¹care îl urmașcă și care-L slujiseră pe când Se afla în Galileea, și încă multe altele care veniseră cu El la Ierusalim.

⁴²Când se făcuse deja seară, pentru că era ziua pregătirii, adică ziua de dinainte de Sabat, ⁴³Iosif din Arimateea, un om respectat din Sinodiu și care aștepta și el Împărăția lui Dumnezeu, a îndrăznit să se ducă la Pilat și să-i ceară trupul lui Isus. ⁴⁴Pilat s-a mirat că murise deja și l-a chemat pe centurion ca să-l întrebe dacă a murit. ⁴⁵Centurionul l-a asigurat de aceasta, așa că Pilat i-a dăruit lui Iosif trupul. ⁴⁶Iosif a cumpărat pânză, apoi L-a dat jos, L-a înfășurat în pânză, l-a pus într-un mormânt săpat în stâncă și a rostogolit o piatră la ușa mormântului. ⁴⁷Maria Magdalena și Maria (mama lui Iose) au văzut unde fusese pus.

16 După ce a trecut ziua de Sabat, Maria Magdalena, Maria (numa lui Iacov) și Salome au cumpărat alifii și ulciuri parfumate, ca să se ducă să-L ungă ²și, în prima zi după Sabat, foarte de dimineață (încă pe când se crăpa de zi), s-au dus la mormânt, ³zicându-și între ele: „Cine ne va rostogoli piatra de la ușa mormântului?” ⁴Însă, când s-au uitat, au văzut că piatra (care era foarte mare) fusese rostogolită. ⁵Intrând în mormânt, au văzut un tânăr îmbrăcat cu o robă lungă, albă, șezând în partea dreaptă - și s-au speriat. ⁶Însă el le a zis: „Nu vă speriați! Voi îl căutați pe Isus din Nazaret, Cel care a fost răstignit; nu este aici: a fost înviat! Uitați-vă să vedeți locul unde-L pusecără, ⁷apoi duceți-vă și spuneți-le înțeleșilor Lui - și lui Petru - că El merge înaintea voastră în Galileea și

că acolo îl veți vedea, așa cum v-a spus!” ⁸Ele au ieșit afară și au plocat în fugă de la mormânt, pentru că tremurau și erau pline de uimire - și n-au spus nimănui nimic, fiindcă se temeau.

⁹În zorii primei zile de după Sabat, S-a arătat mai întâi Mariei Magdalena, cea din care scosese șapte demoni, ¹⁰iar ca s-a dus și i-a anunțat pe cei care fuseseră cu El și care acum erau triști și plângeau. ¹¹Dar când aceștia au auzit că trăiește și că fusese văzut de ea, n-au crezut.

¹²După aceea, în timp ce doi dintre ei se duceau pe jos la câmp, li S-a arătat sub o înfășurare diferită. ¹³Aceștia s-au dus și i-au anunțat pe ceilalți, dar nici pe ei nu i-au crezut.

¹⁴Mai târziu, li S-a arătat celor unsprezece, pe când stăteau la masă și i-a certat pentru necredința lor și pentru că fuseseră așa de încăpățânați și nu i-au crezut pe cei care L-au văzut după ce înviase. ¹⁵Apoi le-a zis: „Duceți-vă în toată lumea și predicați-le tuturor Evanghelia!” ¹⁶Cel care va crede și va fi botezat va fi salvat, iar cel care nu va crede va fi condamnat. ¹⁷Semnele care-i vor însoți pe cei care cred sunt următoarele: pe baza Numelui Meu vor scoate demoni, vor vorbi în limbi noi, ¹⁸nici o otrăvă aducătoare de moarte nu-i va vătăma, își vor pune mâinile peste cei bolnavi, iar aceștia se vor face bine.”

¹⁹Așadar, după ce le-a vorbit, Domnul Isus a fost luat sus în ceruri și S-a așezat la dreapta lui Dumnezeu. ²⁰Ei s-au dus și au predicat pretutindeni, iar Domnul lucra împreună cu ei și însoțea Cuvântul cu semne, pentru a-l confirma.]

explica Scripturile?"³³ Și s-au ridicat chiar atunci și s-au întors la Ierusalim - i-au găsit pe cei unsprezece și pe ceilalți care mai erau împreună cu ei,³⁴ iar aceștia le-au zis: „Domnul a înviat într-adevăr - și i S-a arătat lui Simon!"³⁵ La rândul lor, ei le-au povestit ce s-a întâmplat pe drum și cum li S-a făcut cunoscut atunci când a frânt pâinea.

³⁶În timp ce ei vorbeau, El însuși li S-a arătat, stând în mijlocul lor, și le-a zis: „Pace vouă!"³⁷ Ei au intrat în panică și s-au umplut de frică. Credeau că văd o stafie.³⁸ El le-a zis: „De ce sunteți neliniștiți și de ce începeți să aveți îndoieli?"³⁹ Uitați-vă la mâinile și la picioarele Mele: chiar Eu sunt! Atingeți-Mă și vedeți: o stafie n-are carne și oase, așa cum vedeți că am Eu!"⁴⁰ Zicând acestea, le-a arătat mâinile și picioarele Lui.⁴¹ Dar pentru că ei, de bucurie, tot nu credeau și se mirau, le-a zis: „Aveți aici ceva de mâncare?"⁴² I-au dat o bucată de pește fript,⁴³ iar El l-a luat și l-a mâncat în fața lor.

⁴⁴Le-a zis: „Acestea sunt lucrurile pe care vi le spuneam când încă eram cu voi, și anume că trebuie să se împlinească tot ceea ce este scris despre Mine în Legea lui Moise, în scrierile profetilor și în psalmi."⁴⁵ Atunci le-a deschis mintea, ca să înțeleagă Scripturile.⁴⁶ Le-a zis: „Cristos trebuia să sufere și a treia zi să fie înviat dintre cei morți -⁴⁷ și trebuie ca pocăința și iertarea păcatelor să fie predicate la toate națiunile, în Numele Lui, începând din Ierusalim."⁴⁸ Voi sunteți martori ai acestor lucruri.⁴⁹ Iar Eu voi trimite peste voi ceea ce a promis Tatăl Meu: să stați în cetate până când va cobori peste voi puterea lui Dumnezeu!"⁵⁰

⁵⁰Apoi i-a condus afară din cetate, spre Betania. Și-a ridicat mâinile și i-a binecuvântat,⁵¹ și în timp ce-i binecuvânta S-a îndepărtat de ei și a fost luat în cer.⁵² Ei l s-au închinat, apoi s-au întors la Ierusalim foarte bucuroși.⁵³ Stăteau tot timpul în Templu și-L laudau pe Dumnezeu.

Evangelhia după Ioan

1 Cuvântul exista încă înainte ca universul să fi fost creat. Cuvântul era cu Dumnezeu și Cuvântul era Dumnezeu.² El era cu Dumnezeu încă înainte ca universul să fi fost creat.³ Toate au fost făcute prin El - nimic din ceea ce a fost făcut n-a fost făcut fără El.⁴ În El era viața, iar viața era lumina oamenilor.⁵ Lumina luminează în întuneric și întunericul n-a învins-o.⁶ Era un om trimis de Dumnezeu (îl cheama Ioan).⁷ El a venit ca să depună mărturie cu privire la lumină, pentru ca, prin el, toți să creadă.⁸ Nu el era lumina, ci el a venit ca să depună mărturie cu privire la lumină.⁹ Lumina adevărată, care îi luminează pe toți oamenii, venea în lume.¹⁰ El era în lume - lumea a fost făcută prin El - dar lumea nu L-a cunoscut.¹¹ A venit la ai Săi, dar ai Săi nu L-au primit.¹² Însă tuturor celor care L-au primit, adică celor care cred în Numele Lui, le-a dat dreptul să devină copii ai lui Dumnezeu, -¹³ născuți nu dintr-un tată uman, nici dintr-o dorință fizică și nici dintr-o hotărâre a vreunui om, ci din Dumnezeu.

¹⁴Cuvântul S-a întrupat și a locuit printre noi - și l-am văzut gloria, glorie ca a singurului Fiu al Tatălui, plin de har și de adevăr.¹⁵ Ioan depunea mărturie cu privire la El - și striga:

„Acesta este Cel despre care am spus: «Cel care vine după mine este mai mare decât mine, pentru că era înainte de mine!»"¹⁶ Noi toți am primit din plinătatea Lui, har după har.¹⁷ Prin Cristos a fost dată Legea - prin Isus Cristos au venit harul și adevărul.¹⁸ Nimeni nu L-a văzut vreodată pe Dumnezeu, ci singurul lui Fiu - El însuși Dumnezeu, Cel care Se află la sânul Tatălui - El este Cel care L-a făcut cunoscut pe deplin.

¹⁹Când iudeii din Ierusalim au trimis la el preoți și leviti ca să-l întrebe: „Tu cine ești?", Ioan a mărturisit astfel:²⁰ (a mărturisit și n-a negat - a mărturisit, spunând): „Nu sunt eu Cristos!"²¹ Ei l-au întrebat: „Atunci cine ești? Ești Ilie?" El a răspuns: „Nu sunt!" „Ești profetul?" El a răspuns: „Nu!"²² Deci i-au zis: „Cine ești? - ca să le dăm un răspuns celor care ne-au trimis! Ce spui tu despre tine?"²³ El a zis:

„Eu sunt vocea care strigă în deșert: «Faceți o cărare dreaptă pentru Domnul!»",

asa cum a spus profetul Isaia."²⁴ Ei fuseseră trimiși de către farisei,²⁵ așa că l-au întrebat: „Atunci, dacă nu ești nici Cristos, nici Ilie și nici profetul, de ce botezi?"²⁶ Ioan le-a răspuns: „Eu botez cu apă, însă în mijlocul vostru

este Unul pe care voi nu-L cunoașteți: ²³Cel care vine după mine - căruia eu nu sunt bun nici măcar să-l dezleg curelele de la încălțăminte. ²⁴Acestea s-au întâmplat în Betania, pe celălalt mal al Iordanului, unde boteza Ioan.

²⁹A doua zi, Ioan l-a văzut pe Isus venind la el și a zis: „Iată-L pe Mielul lui Dumnezeu care îndepărtează păcatul lumii! ³⁰El este Cel despre care spuneam eu: «După mine vine un om care este mai mare decât mine, pentru că era înainte de mine. ³¹Nici eu însumi nu L-am cunoscut așa, dar am venit să botez cu apă tocmai pentru a-L face cunoscut Israelului.» ³²Ioan a depus următoarea mărturie: „L-am văzut pe Duhul coborând din cer ca un porumbel și rămânând peste El. ³³Eu nu L-am cunoscut așa, însă Cel care m-a trimis să botez cu apă mi-a zis: «Cel peste care-L vei vedea pe Duhul coborând și rămânând - Acela este Cel care botează cu Duhul Sfânt!» ³⁴iar eu am văzut și, ca urmare, am depus mărturie că acesta este Fiul lui Dumnezeu.»

³⁵A doua zi Ioan se afla din nou acolo cu doi dintre ucenicii lui ³⁶și, văzându-L pe Isus trecând, a zis: „Iată-L pe Mielul lui Dumnezeu!” ³⁷Cei doi ucenici ai lui au auzit ce a spus și L-au urmat pe Isus. ³⁸Isus S-a întors și văzând că Îl urmează, i-a întrebat: „Ce doriți?” El l-a răspuns: „Rabi (care tradus, înseamnă „Învățătorule”), unde stai?” ³⁹El le-a zis: „Veniiți și vedeți!” Așadar s-au dus și au văzut unde stătea și în ziua aceea au rămas cu El (era cam pe la ora patru după-amiază). ⁴⁰Unul dintre cei doi care-l auziseră pe Ioan și-L urmaseră pe Isus era Andrei, fratele lui Simon Petru. ⁴¹El l-a găsit mai întâi pe fratele lui, Simon, și i-a zis: „Noi L-am găsit

pe Mesia care în greacă este «Cristos» însemnând «Unsul!» ⁴²și l-a adus la Isus. Văzându-L, Isus i-a zis: „Tu ești Simon, fiul lui Ioan - dar te va chema «Chifa» (e același lucru cu Petru și înseamnă «Piatră»!”

⁴³A doua zi Isus a hotărât să se ducă în Galileea. L-a găsit pe Filip și i-a zis: „Urmează-Mă!” ⁴⁴Filip era din Betsaida, din cetatea lui Andrei și a lui Petru. ⁴⁵Filip l-a găsit pe Natanael și i-a spus: „Noi L-am găsit pe Cel despre care au scris Moise (în Lege) și profeții, pe Isus din Nazaret!” ⁴⁶Natanael i-a zis: „Poate ieși ceva bun din Nazaret?” Filip i-a răspuns: „Vino și vezi!” ⁴⁷Isus l-a văzut pe Natanael în timp ce venea la El și a zis despre el: „Uite, într-adevăr, un israelit în care nu este vicieșug!” ⁴⁸Natanael l-a întrebat: „De unde mă cunoști?” Isus i-a răspuns: „Te-am văzut când stăteai sub smochin, înainte ca Filip să te cheme.” ⁴⁹Natanael a exclamat: „Învățătorule, Tu ești Fiul lui Dumnezeu - Tu ești Împăratul lui Israel!” ⁵⁰Isus i-a răspuns: „Crezi pentru că ți-am spus că te-am văzut sub smochin? Vei vedea lucruri mai mari decât acestea!” ⁵¹Și a adăugat: „Vă spun că, într-adevăr, veți vedea cerul deschis și pe îngerii lui Dumnezeu urcând și coborând peste Fiul Omului!”

2A treia zi a fost o nuntă în Cana din Galileea și era acolo și mama lui Isus. ²La nuntă au fost invitați și Isus cu ucenicii Săi. ³S-a terminat vinul, atunci, mama lui Isus l-a spus: „Nu mai au vin!” ⁴El i-a răspuns: „Mamă, ce ne privește aceasta pe tine și pe Mine? Timpul Meu încă n-a sosit!” ⁵Mama Lui le-a zis slujitorilor: „Să faceți orice vă va spune!” ⁶Se aflau

acolo șase vase mari de piatră (din cele care se foloseau pentru curățirile ceremoniale ale iudeilor), în care încăpeau între optzeci și o sută douăzeci de litri. ⁷Isus le-a zis: „Umpleți vasele cu apă!” - și ei le-au umplut până sus. ⁸El le-a mai zis: „Acum scoateți și duceți responsabilității cu servirea la masă!” - și ei i-au dus. ⁹Când acesta a gustat apa devenită vin (el nu știa de unde este, însă slujitorii care scosese apă știa), l-a chemat pe mire și i-a zis: ¹⁰„Orice om servește la masă mai întâi vinul bun, iar după ce oamenii au băut mult, servește și vinul mai puțin bun. Tu, însă, ai ținut vinul bun până acum!”

¹¹Isus a făcut acest început al semnelor Lui în Cana din Galileea și Și-a arătat gloria, iar ucenicii Lui au crezut în El.

¹²După aceea S-a dus la Capernaum - El, mama Lui, frații Lui și ucenicii Lui - și a rămas acolo câteva zile.

¹³Se apropia Paștele iudeilor și Isus S-a dus la Ierusalim. ¹⁴l-a găsit în Templu pe cei care vindeau vite, oi și porumbei și pe cei care schimbau lăzi, stând la mesele lor. ¹⁵A făcut un bici din frânghii și i-a scos din Templu - pe ei, oile și vitele lor, a împrăștiat banii celor care schimbau lăzi și le-a răsturnat mesele, ¹⁶iar celor care vindeau porumbei le-a zis: „Nu faceți din casa Tatălui Meu o piață!” ¹⁷Ucenicii Lui și-au adus aminte că este scris: *Înflăcăvarea pentru casa Tu Mă mistuie!* ¹⁸Ca urmare, iudeii l-au răspuns: „Ce semn poți să ne arăți ca să ne dovedești că ai dreptul să faci acestea?” ¹⁹Isus le-a răspuns: „Îmbrănați acest Templu și în trei zile îl voi ridica din nou!” ²⁰Iudeii l-au zis: „Au fost necesari patruzeci și șase de ani pentru a se construi acest Templu - și

Tu-l vei ridica în trei zile?” ²¹Însă El vorbea despre templul trupului Său. ²²Așadar, când a fost înviat dintre cei morți, ucenicii Lui și-au amintit aceste cuvinte rostite de El și au crezut Scripturile și cuvântul pe care-l spusese Isus.

²³În timpul sărbătorii Paștelui, când Isus era la Ierusalim, mulți au crezut în El, văzând semnele pe care le făcea. ²⁴Însă Isus, la rândul Lui, nu Se încredea în ei, pentru că îi cunoștea pe toți ²⁵și nu era nevoie ca cineva să depună mărturie despre altcineva, pentru că El știa ce era în fiecare.

3Era un om dintre farisei pe care îl chema Nicodim și care era membru al Sinedrului. ²El a venit la Isus noaptea și l-a zis: „Învățătorule, știm că ești un învățător care vine de la Dumnezeu, pentru că nimeni nu poate să facă aceste semne pe care le faci Tu decât dacă este Dumnezeu cu el.” ³Isus i-a răspuns: „Îți spun că, într-adevăr, nimeni nu poate să vadă Împărăția lui Dumnezeu decât dacă se naște din nou!” ⁴Nicodim l-a întrebat: „Cum se poate naște un om bătrân? Oare poate el să intre a doua oară în pântecul mamei lui și să se nască?” ⁵Isus i-a răspuns: „Îți spun că, într-adevăr, nimeni nu poate să intre în Împărăția lui Dumnezeu decât dacă se naște din apă și din Duh!” ⁶Ce se naște din carne este carne, dar ce se naște din Duh este duh. ⁷Să nu te miri că ți-am spus că trebuie să vă nașteți din nou! ⁸Vântul suflă încotro vrea și-i auzi vuietul, însă nu știi nici de unde vine și nici unde se duce. Așa este și cu oricine se naște din Duh.” ⁹Nicodim l-a întrebat: „Cum se poate întâmpla aceasta?” ¹⁰Isus i-a răspuns: „Tu ești învățător al lui Israel și nu înțelegi aceste lucruri?!

¹¹Îți spun că, într-adevăr, vorbim ceea ce știm și depunem mărturie cu privire la ceea ce am văzut - și totuși nu primim mărturia noastră! ¹²Dacă v-am vorbit despre lucruri pământești și nu credeți, cum veți crede dacă vă voi vorbi despre lucruri cerești?! ¹³Nimeni nu s-a urcat în cer în afară de Cel care a coborât din cer - Fiul Omului! ¹⁴Așa cum Moise a înălțat șarpele în deșert, tot astfel trebuie să fie înălțat și Fiul Omului. ¹⁵Pentru că oricine crede în El să aibă viață veșnică.

¹⁶Atât de mult a iubit Dumnezeu lumea, încât Și-a dat singurul Fiu, pentru că oricine crede în El să nu piară, ci să aibă viață veșnică. ¹⁷Dumnezeu L-a trimis pe Fiul Său în lume nu ca să condamne lumea, ci ca să salveze lumea prin El. ¹⁸Cine crede în El nu este condamnat, însă cine nu crede a și fost deja condamnat, pentru că nu a crezut în Numele singurului Fiul al lui Dumnezeu. ¹⁹Iar baza pentru condamnarea lor este aceasta: lumina a venit în lume, însă oamenii au iubit mai mult întunericul decât lumina, pentru că faptele lor erau rele. ²⁰Și oricine face rău urăște lumina și nu vine la lumină, pentru că faptele lui să nu fie aduse la lumină. ²¹Însă cine face ceea ce este adevărat vine la lumină, pentru că faptele lui să fie văzute clar, fiindcă sunt făcute cu Dumnezeu.

²²După aceea, Isus și ucenicii Lui s-au dus în Iudeea. Acolo a petrecut cu ei câțiva timp și boteza. ²³Ioan boteza și el în Enon, lângă Salem - pentru că acolo era apă multă - și oamenii continuau să vină și să fie botezați. ²⁴(Ioan încă nu fusese închis.) ²⁵Unii dintre ucenicii lui Ioan au început o dispută cu un iudeu cu privire la curățire. ²⁶Au venit la Ioan și i-au zis: „Învățătorule,

uite că Cel care era cu tine pe malul celălalt al Iordanului (cel cu privire la care tu ai depus mărturie) botează - și toți se duc la El!” ²⁷Ioan a răspuns: „Nimeni nu poate primi decât ceea ce i-a fost dat din cer. ²⁸Voi înșivă sunteți martori că eu am zis: «Nu sunt eu Cristos, ci eu sunt trimis înaintea Lui.»” ²⁹Mire este cel care are mireasă, însă prietenul mirelui, care stă și-l aude, se bucură foarte mult de vocea mirelui - acesta este motivul pentru care bucuria mea este deplină. ³⁰El trebuie să crească, iar eu să mă micșorez.

³¹Cel care vine de sus este deasupra tuturor, iar cel care vine de pe pământ este de pe pământ și vorbește lucruri de pe pământ. Cel care vine din cer este deasupra tuturor; ³²el depune mărturie cu privire la ceea ce a văzut și a auzit - și totuși nimeni nu primește mărturia Lui. ³³Cel care primește mărturia Lui face cunoscut faptul că Dumnezeu spune adevărul - ³⁴pentru că Cel pe care L-a trimis Dumnezeu vorbește cuvintele lui Dumnezeu, fiindcă El nu dă Duhul cu măsură. ³⁵Tatăl îl iubeste pe Fiul și Lui L-a încredințat toate lucrurile. ³⁶Cine crede în Fiul are viața veșnică, însă cine nu ascultă de Fiul nu va avea niciodată viața, ci mânia lui Dumnezeu rămâne peste el.”

4Când Isus a aflat că fariseii au auzit că El face și botează mulți ucenici decât Ioan - ²cu toate că de fapt nu Isus boteza, ci ucenicii Lui - ³a părăsit Iudeea și a plecat în Galileea. ⁴Trebuia să treacă prin Samaria, ⁵prin urmărirea, a ajuns într-o cetate a Samaritanilor, și anume la Sihar, în apropierea câmpului pe care Iacov i-l dăduse fiului său Iosif. ⁶Acolo se afla

fântâna lui Iacov. Isus, obosit de călătorie, S-a așezat lângă fântână. Era cam pe la amiază.

⁷O femeie din Samaria a venit să ia apă. Isus i-a zis: „Dă-Mi și Mie să beau!” ⁸(Ucenicii plecaseră în cetate să cumpere de mâncare.) ⁹Femeia samariteancă l-a zis: „Cum de Tu, care ești iudeu, ceri să bei de la mine - o femeie samariteancă?!” (pentru că iudeii nu stau de vorbă cu samaritenii). ¹⁰Isus i-a răspuns: „Dacă Ai fi cunoscut darul lui Dumnezeu și dacă ai fi știut cine este Cel care-ți spune: «Dă-Mi să beau!», tu ai fi fost cea care l-ai fi cerut Lui să bea și El ți-ar fi dat apă vie!” ¹¹Femeia l-a zis: „Doamne, n-ai găleată și fântâna este adâncă - așadar de unde ai apă vie?!” ¹²Quare ești Tu mai mare decât Iacov, strămoșul nostru, care ne-a dat fântâna - și care a băut el însuși din ea, el, fiul lui și turmele lui?!” ¹³Isus i-a răspuns: „Oricui bea din apa aceasta îi va fi sete din nou, ¹⁴dar celui care va bea din apa pe care Eu i-o voi da nu-i va mai fi sete niciodată, ci apa pe care l-ai i-o voi da va deveni în el un izvor de apă care va țâșni spre viața veșnică.” ¹⁵Femeia l-a zis: „Doamne, dă-mi și mie această apă, ca să nu-mi mai fie sete și să nu mai vin până aici ca să scot apă!”

¹⁶El i-a zis: „Du-te și cheamă-l pe soțul tău și vino aici!” ¹⁷Femeia l-a răspuns: „N-am soț.” Isus i-a zis: „Ai spus bine: «Nu am soț», ¹⁸pentru că ai avut cinci soți, iar bărbatul pe care-l ai avut nu-ți este soț. Este adevărat ceea ce ai spus.” ¹⁹Femeia l-a zis: „Doamne, văd că Tu ești profet! ²⁰Strămoșii noștri s-au închinat pe muntele acesta, iar voi spuneți că Ierusalimul este locul unde trebuie să se închine oamenii.” ²¹Isus i-a răspuns: „Crede-Mă, femeie, că vine

timpul când nu vă veți mai închina Tatălui nici pe muntele acesta și nici la Ierusalim. ²²Voi vă închinați la ceea ce nu cunoașteți; noi ne închinăm la ceea ce cunoaștem - pentru că salvarea vine de la iudei. ²³Vine timpul - și acum a și venit - când adevărații închinători l se vor închina Tatălui în duh și adevăr, pentru că astfel de închinători caută Tatăl. ²⁴Dumnezeu este Duh - iar cei care l se închină trebuie să l se închine în duh și în adevăr.” ²⁵Femeia l-a zis: „Știu că urmează să vină Mesia, Cel numit și Cristos. Când va veni, El ne va spune toate lucrurile.” ²⁶Isus i-a zis: „Eu sunt Acela, Cel care vorbește cu tine.”

²⁷Chiar atunci au venit ucenicii și s-au mirat când au văzut că vorbește cu o femeie. Totuși nici unul n-a întrebat: „Ce vrei?” sau „De ce vorbești cu ea?” ²⁸Femeia a lăsat găleata, a plecat în cetate și le-a zis oamenilor: ²⁹„Veniți să vedeți un om care mi-a spus tot ce am făcut! Nu este oare acesta Cristos?” ³⁰Ei au ieșit din cetate și au venit la El. ³¹Între timp, ucenicii îl rugau: „Învățătorule, mănâncă ceva!” ³²Însă El le-a răspuns: „Eu am de mâncat o mâncare despre care voi nu știți.” ³³Ca urmare, ucenicii și-au zis unul altora: „Oare l-a adus cineva de mâncare?” ³⁴Isus a continuat: „Mâncarea Mea este să fac voia Celui care M-a trimis și să îndeplinesc lucrarea pe care Mi-a dat-o de făcut. ³⁵Oare nu spuneți voi: «Încă patru luni și vine secerișul!»? Eu însă vă spun: Ridicați-vă ochii și priviți ogoarele: sunt coapte, pregătite pentru seceriș! ³⁶Cel care seceră își primește plata și adună recolta pentru viața veșnică - pentru că și cel care seamănă, și cel care seceră se bucură. ³⁷Fiindcă este adevărată zicala: «Unul seamănă, dar alul seceră!» ³⁸Eu v-am trimis să

secerăți acolo unde nu voi ați trudit: alții au trudit, iar voi ați intrat în truda lor.⁴³

³⁹Mulți samariteni din cetatea aceea au crezut în El din cauza mărturiei femeii („Mi-a spus tot ce-am făcut!“),⁴⁰așadar, când samaritenii au venit la El, l-au cerut să rămână cu ei - și a rămas acolo două zile.⁴¹Mult mai mulți au crezut apoi din cauza a ceea ce spunea El - ⁴²și-i ziceau femeii: „Acum credem nu din cauza a ceea ce ai spus tu, ci din cauza a ceea ce am auzit noi înșine - și știm că, într-adevăr, Acesta este Salvatorul lumii!“

⁴³După cele două zile, Isus a plecat de acolo către Galileea.⁴⁴pentru că El însuși spusese că „un profet nu este onorat în patria lui“. ⁴⁵Așadar, când S-a dus în Galileea, galileenii L-au primit bine, pentru că toți văzuseră ce făcuse în Ierusalim la sărbătoare, fiindcă și ei fuseseră la sărbătoare.

⁴⁶A venit, deci, din nou în Cana din Galileea, unde transformase apa în vin. Era acolo un demnitar al împăratului, al cărui fiu era bolnav în Capernaum.⁴⁷Când demnitarul a auzit că Isus a venit din Iudeea în Galileea, s-a dus la El și L-a rugat să vină să-i vindece fiul, pentru că era pe moarte.⁴⁸Isus i-a zis: „Dacă nu veдеți semne și minuni prevestitoare, nu credeți.“

⁴⁹Demnitarul împăratului l-a zis: „Doamne, vino până nu moare copilul meu!“⁵⁰Isus i-a răspuns: „Du-te, fiul tău va trăi!“ Omul a crezut ceea ce i-a spus Isus și a plecat.⁵¹În timp ce se afla pe drum, l-au întâlnit sclavii lui și i-au zis: „Copilul tău trăiește!“⁵²El i-a întrebat: „La ce oră a început să-i fie mai bine?“ Ei i-au răspuns: „Ieri pe la ora unu după-amiază l-a lăsat febra.“

⁵³Tatăl a recunoscut că era ora la care Isus îi spusese: „Fiul tău va trăi!“ - așa

că a crezut el și toată casa lui.⁵⁴Acesta a fost al doilea semn pe care l-a făcut Isus după ce a venit din Iudeea în Galileea.

5După aceea, a fost o sărbătoare a Iudeilor și Isus S-a dus la Ierusalim.²În Ierusalim, la Poarta Oilor, este un bazin numit în ebrește «Betesda», care are cinci porturi.³În ele zăceau o mulțime de bolnavi, orbi, ologi și paralizați.* ⁴Era acolo un om care era bolnav de treizeci și opt de ani.⁵Isus l-a văzut zăcând și, știind că este bolnav de multă vreme, l-a întrebat: „Vrei să te faci bine?“ ⁶Bolnavul l-a răspuns: „Doamne, nu am pe nimeni care să mă arunce în bazin atunci când este tulburată apa și, până mă duc eu, coboară altul înaintea mea!“ ⁷Isus i-a zis: „Scoală-te, ridică-ți targa și umblă!“ ⁸Imediat omul s-a făcut bine, și-a ridicat targa și a început să meargă.

Acce zi era o zi de Sabat - ⁹așa că iudeii i-au zis celui care fusese vindecat: „Este Sabat - și nu-ți este permis să-ți ridici targa!“ ¹¹Însă el le-a răspuns: „Cel care m-a făcut bine mi-a zis: «Ridică-ți targa și umblă!»“ ¹²Isus l-a întrebat: „Cine este omul care ți-a spus: «Ridică-ți targa și umblă?»“ ¹³dar cel vindecat nu știa cine este pentru că Isus dispăruse în mulțime, care era adunată acolo.¹⁴După aceea Isus l-a găsit în Templu. l-a zis: „Uită-ți te-ai făcut bine! Să nu mă păcătuiești, ca să nu ți se întâmple ceva și mai rău!“ ¹⁵Omul a plecat și i

* Unele manuscrise includ și versetele 3 și 4: „...așteptând tulburarea apei - pentru că un inger al Domnului cobora din cer în când în bazin și tulbura apa, și oricine păsea primul în bazin după tulburarea apei era vindecat de orice boală ar fi avut.“

anunțat pe iudei că Isus este Cel care l-a făcut bine - ¹⁶și de aceea iudeii au început să-L persecute pe Isus: pentru că făcea aceste lucruri în ziua de Sabat.¹⁷Însă Isus le-a răspuns: „Tatăl Meu încă lucrează și, de asemenea, și Eu lucrez!“ ¹⁸Din această cauză, iudeii căutau și mai mult să-L omoare - deoarece nu doar că încălca Sabatul, dar și vorbea despre Dumnezeu ca despre Tatăl Său, făcându-Se astfel egal cu Dumnezeu.

¹⁹Ca urmare, Isus le-a răspuns: „Vă spun că, într-adevăr, Fiul nu poate să facă nimic de la Sine, ci doar ceea ce-L vede pe Tatăl făcând - orice face Tatăl, face și Fiul la fel, ²⁰pentru că Tatăl îl iubeste pe Fiul și-l arată tot ce face El: și li va arăta și lucrări mai mari decât acestea, așa încât voi veți rămâne uluiți.²¹Așa cum Tatăl învie morții și le dă viață, la fel și Fiul dă viață cui vrea! ²²Sau, de asemenea, Întâl nu judecă pe nimeni, ci l-a dat Fiului dreptul de a judeca, ²³pentru ca toți să-L onoreze pe Fiul așa cum îl onorează pe Tatăl. Cine nu-L onorează pe Fiul nu-L onorează nici pe Tatăl, care L-a trimis.²⁴Vă spun că, într-adevăr, elne ascultă Cuvântul Meu și crede în Cel care M-a trimis are viață veșnică și nu vine la judecată, ci a trecut de la moarte la viață.²⁵Vă spun că, într-adevăr, vine timpul - și acum a și venit - când cei morți vor auzi vocea Fiului Omului - și cei care ascultă vor trăi; ²⁶pentru că așa cum Tatăl are viața în Sine însuși, la fel l-a dat și Fiului să aibă viața în Sine însuși - ²⁷și l-a dat Lui autoritatea de a judeca, pentru că este Fiul Omului.²⁸Nu vă mirați de acest lucru, deoarece vine timpul când toți cei din morminte vor auzi vocea lui. ²⁹și vor ieși afară - cei care nu l-au făcut bine vor învia și vor avea viața,

iar cei care au făcut rău vor învia și vor fi condamnați!

³⁰Eu nu pot să fac nimic de la Mine; eu judec după cum aud - și judecata Mea este dreaptă, pentru că nu caut să fac ce vreau Eu, ci ceea ce vrea Cel care M-a trimis.

³¹Dacă eu sunt Cel care depun mărturie cu privire la Mine, atunci mărturia Mea nu este adevărată;

³²Altul este Cel care depune mărturie cu privire la Mine - și știu că mărturia pe care o depune El cu privire la Mine este adevărată.³³Voi ați trimis la Ioan - și el a depus mărturie pentru adevăr.³⁴Nu că Eu așa aveam nevoie de mărturia unui om - însă aceasta o spun pentru ca voi să fiți salvați.³⁵El era o lampă aprinsă care lumina și voi ați vrut să vă bucurați pentru un timp de lumina lui.³⁶Eu însă am o mărturie mai mare decât cea a lui Ioan: lucrările pe care Tatăl Mi le-a dat să le îndeplinesc sunt cele care depun mărturie cu privire la Mine - și anume că Tatăl este Cel care M-a trimis.³⁷De asemenea, Tatăl - care M-a trimis - a depus și El mărturie despre Mine. Voi niciodată nu l-ați auzit vocea și nici nu l-ați văzut înfățișarea.³⁸Iar Cuvântul Lui nu rămâne în voi, pentru că voi nu credeți în Cel pe care L-a trimis El.³⁹Voi studiați Scripturile deoarece credeți că în ele aveți viață veșnică - dar tocmai ele sunt cele care depun mărturie despre Mine!⁴⁰...Și totuși nu vreți să veniți la Mine ca să aveți viață!

⁴¹Nu că așa aveam nevoie de laudă din partea oamenilor - ⁴²dar Eu știu că voi nu-L iubiți pe Dumnezeu... ⁴³Eu am venit în Numele Tatălui Meu - și nu M-ați primit; dacă însă vine altul, în numele lui însuși, pe acela îl veți primi! ⁴⁴Cum puteți să credeți, dacă

voi aveți nevoie de laude unii de la alții - și nu căutați laude de la singurul Dumnezeu?!⁴⁵ Să nu credeți că Eu voi fi Cel care vă va acuza înaintea Tatălui! Cel care vă va acuza este Moise, în care v-ați pus încrederea -⁴⁶ pentru că dacă l-ați crede pe Moise, atunci M-ați crede și pe Mine, pentru că el a scris cu privire la Mine!⁴⁷ Însă, dacă nu credeți ceea ce a scris el, cum veți crede ceea ce spun Eu?!⁴⁸

6 După aceea, Isus a plecat pe celălalt mal al mării Galileii (numită și „marea Tiberiadei”).² L-a urmat o mare mulțime, pentru că văzuseră semnele pe care le făcuse cu cei bolnavi.³ Isus S-a suit pe munte și S-a așezat acolo, cu ucenicii Lui.⁴ Se apropia Paștele, sărbătoarea iudeilor.⁵ Când Isus Și-a ridicat ochii și a văzut că vine la El o mare mulțime, i-a zis lui Filip: „De unde să cumpărăm pâine, pentru ca ei să mănânce?”⁶ (A spus aceasta pentru a-l pune la încercare pe Filip, însă El știa ce urmează să facă.)⁷ Filip l-a răspuns: „Pâinile pe care le-am putut cumpăra cu două sute de dinari n-ar fi de ajuns ca fiecare să primească măcar câte puțin!”⁸ Unul dintre ucenicii Lui - Andrei (fratele lui Simon Petru) - l-a zis: „Este aici un băiețel care are cinci pâini de orz și două buciți de pește - dar ce sunt acestea la atâția?”⁹ Isus a zis: „Puneți-i pe oameni să se așeze!” (În locul acela era multă iarbă.) Deci oamenii s-au așezat - erau cam cinci mii de bărbați.¹⁰ Isus a luat pâinile și a mulțumit, apoi le-a împărțit celor așezați. De asemenea, le-a dat și din pești, cât au vrut.¹² Când s-au săturat, le-a zis ucenicilor Lui: „Adunați firimiturile rămase, ca să nu se piardă nimic!”¹³ Deci ei le-au adunat - și au umplut douăsprezece

coșuri cu firimiturile de la cele cinci pâini de orz, firimituri lăsate de oamenii care mâncaseră.¹⁴ Când oamenii au văzut acest semn pe care l-a făcut El, au zis: „Într-adevăr, acesta este profetul care urma să vină în lume!”¹⁵ Isus, știind că ei vor veni să-L ia cu forța ca să-L facă rege, S-a retras din nou la munte, doar El singur.

¹⁶ Când s-a înserat, ucenicii Lui au coborât la mare, l-au urcat într-o corabie și s-au dus pe celălalt mal al mării, la Capernaum. Se făcuse deja întuneric și Isus încă nu venise la ei, iar marea devenea furtunoasă, pentru că sufla un vânt puternic.¹⁸ Când văduseră cam cinci sau șase kilometri, L-au văzut pe Isus mergând pe mare și apropiindu-se de corabie - și li s-a făcut frică.²⁰ El, însă, le-a zis: „Eu sunt, nu vă temeți!”²¹ Ei au vrut să-L ia în corabie - și imediat corabia a ajuns la țărâmul către care se îndreptau.

²² A doua zi, mulțimea care stătuse pe celălalt țărm al mării a văzut că acolo era doar o singură corabie și că Isus nu Se suise în corabie cu ucenicii Săi, ci că ucenicii plecaseră singuri.²³ Atunci veneau niște corăbii din Tiberiada și se apropiau de locul unde mâncaseră pâinea, după ce Domnul mulțumise.²⁴ Când mulțimea a văzut că nici Isus nu este acolo și nici ucenicii Lui, s-au imbarcat ei înșiși în corăbii și s-au dus la Capernaum, în căutarea lui Isus.²⁵ Când L-au găsit - pe celălalt mal al mării - l-au zis: „Învățătorule, când ai venit aici?”²⁶ Isus le-a răspuns: „Vă spun că, într-adevăr, Mă căutați nu pentru că ați văzut semne, ci pentru că ați mâncat din pâini și v-ați săturat!”²⁷ Lucrați nu pentru mâncarea ce se strică, ci pentru mâncarea ce rămâne

pentru viața veșnică și pe care v-o va da Fiul Omului - pentru că pe El Și-a pus Dumnezeu Tatăl pocetea aprobării Sine!”²⁸ Ca urmare, ei L-au întrebat: „Ce să facem ca să săvârșim lucrările lui Dumnezeu?”²⁹ Isus le-a răspuns: „Lucrarea lui Dumnezeu este aceasta: să credeți în Cel pe care L-a trimis El!”³⁰ Așadar, ei L-au întrebat: „Și ce semn faci Tu, ca să vedem și să credem în Tine? Ce lucrare faci Tu?”³¹ Strămoșii noștri au mâncat mană în deșert, așa cum este scris: *le-a dat să mănânce pâine din cer.*³² Ca urmare, Isus le-a zis: „Vă spun că, într-adevăr, nu Moise v-a dat pâinea din cer, ci Tatăl Meu v-a dat adevărata pâine din cer.”³³ Pentru că pâinea lui Dumnezeu este aceea care coboară din cer și dă lumii viață.”

³⁴ Ei l-au zis: „Doamne, dă-ne întotdeauna această pâine!”³⁵ Isus le-a răspuns: „Eu sunt Pâinea care dă viață; celui care vine la Mine nu-i va mai fi foame niciodată și celui care crede în Mine nu-i va mai fi sete niciodată!”³⁶ Însă vă spun că M-ați văzut și totuși nu credeți!³⁷ Orice îmi dă Tatăl ajunge la Mine - iar pe cel care vine la Mine nu-l voi izgoni afară;³⁸ pentru că am coborât din cer ca să fac nu ceea ce vreau Eu, ci ceea ce vrea Cel care M-a trimis.³⁹ Iar Cel care M-a trimis vrea ca Eu să nu pierd pe nici unul dintre toți aceia pe care Mi i-a dat El, ci să-L învii în ziua de pe urmă,⁴⁰ pentru că iată voia Tatălui Meu: ca oricine Îl vede pe Fiul și crede în El să aibă viață veșnică - iar Eu Îl voi învia în ziua de pe urmă.”

⁴¹ Atunci iudeii au început să murmure cu privire la El, pentru că spusesese: „Eu sunt Pâinea care a coborât din cer.”⁴² Ziceau: „Nu este acesta Isus, fiul lui Iosif, ai cărui tată și mamă îi cunoaștem?” Atunci cum de spune

acum: «am coborât din cer?»!⁴³ Isus le-a răspuns: „Nu murmurați între voi! Nimeni nu poate să vină la Mine decât dacă Tatăl care M-a trimis îl atrage - iar Eu îl voi învia în ziua de pe urmă.”⁴⁵ Este scris în Profeți: *și toți vor fi învățați de către Dumnezeu.* Oricine a auzit și a învățat de la Tatăl vine la Mine.⁴⁶ Nu că cineva L-ar fi văzut pe Tatăl (în afară de Cel care este de la Dumnezeu - Acesta L-a văzut pe Tatăl).⁴⁷ Vă spun că, într-adevăr, cel care crede are viață veșnică.⁴⁸ Eu sunt Pâinea care dă viață.⁴⁹ Strămoșii voștri au mâncat mană în deșert, însă au murit.⁵⁰ Aici este Pâinea care a coborât din cer pentru ca oamenii să mănânce din ea și să nu moară.⁵¹ Eu sunt Pâinea care dă viață, Pâinea care a coborât din cer. Dacă cineva mănâncă din această pâine va trăi veșnic - iar pâinea pe care Eu o voi da pentru viața lumii este trupul Meu.”

⁵² Atunci iudeii au avut o dispută puternică între ei, spunând: „Cum poate omul acesta să ne dea să mâncăm trupul Lui?”⁵³ Dar Isus le-a zis: „Vă spun că, într-adevăr, dacă nu mâncați trupul Fiului Omului și nu beți sângele Lui, nu aveți viață în voi înșivă!”⁵⁴ Cel care mănâncă trupul Meu și bea sângele Meu are viață veșnică - și Eu îl voi învia în ziua de pe urmă;⁵⁵ pentru că trupul Meu este adevărata mâncare, iar sângele Meu este adevărata băutură.⁵⁶ Cel care mănâncă trupul Meu și bea sângele Meu rămâne în Mine, iar Eu rămân în el.⁵⁷ Așa cum Tatăl cel viu M-a trimis și Eu trăiesc datorită Tatălui, tot astfel și cel care Mă mănâncă pe Mine va trăi datorită Mie.⁵⁸ Aceasta este pâinea care a coborât din cer, nu ca aceea pe care au mâncat-o strămoșii voștri murind totuși: cel care mănâncă această pâine va trăi veșnic!”⁵⁹ Aceste

lucruri le-a spus în timp ce dădea învățătură în sinagoga din Capernaum.

⁶⁰Auzind acestea, mulți dintre ucenicii Lui au zis: „Acest lucru este prea greu de acceptat; cine poate să accepte așa ceva?” ⁶¹Isus știa în Sine că ucenicii Lui murmurau cu privire la aceasta, așa că le-a zis: „De aceea nu mai credeți?” ⁶²Dar dacă L-ați vedea pe Fiul Omului înălțându-Se acolo unde era mai înainte?” ⁶³Duhul este Cel care dă viață - natura umană nu este de nici un ajutor. Lucrurile pe care vi le-am spus sunt duh și viață, ⁶⁴dar între voi sunt unii care nu cred (pentru că Isus știa de la început cine sunt cei care nu cred și cine este cel care urma să-L trădeze)?” ⁶⁵A zis: „Acesta este motivul pentru care v-am spus că nimeni nu poate să vină la Mine decât dacă i-a fost dat de către Tatăl.”

⁶⁶Din această cauză mulți dintre ucenicii Lui nu L-au mai urmat și n-au mai mers cu El. ⁶⁷Isus le-a zis celor doisprezece: „Nu vreți să plecați și voi?” ⁶⁸Simon Petru I-a răspuns: „Doamne, la cine să ne ducem? Tu ai cuvintele vieții veșnice - ⁶⁹și noi am crezut și am ajuns să știm că Tu ești Sfântul lui Dumnezeu!” ⁷⁰Isus le-a zis: „Oare nu Eu v-am ales pe voi, cei doisprezece? Și totuși unul dintre voi lucrează din partea Diavolului.” ⁷¹(Vorbea despre Iuda - fiul lui Simon iscarioteanul - pentru că acesta, deși era unul dintre cei doisprezece, urma să-L trădeze.)

7 După aceea, Isus a călătorit prin Galileea. Nu vroia să călătorească prin Iudeea, pentru că iudeii încercau să-L omoare. ²Se apropia sărbătoarea iudaică a Corturilor, iar frații Lui I-au zis: „Plecă de aici și du-Te în Iudeea,

pentru ca și ucenicii Tăi să vadă lucrările pe care le faci - ⁴pentru că nici un om care vrea să fie bine cunoscut nu acționează în secret! Dacă faci aceste lucruri, arată-Te lumii!” ⁵(Deoarece nici chiar frații Lui nu credeau în El). ⁶Isus le-a răspuns: „Timpul Meu încă n-a venit, dar, în ce vă privește, timpul vostru este în totdeauna!” ⁷Pe voi lumea nu vă poate urî, dar pe Mine Mă urăște, pentru că Eu depun mărturie cu privire la ea - și anume că lucrările ei sunt rele. ⁸Duceți-vă voi la sărbătoare; Eu încă nu Mă duc la această sărbătoare, pentru că timpul Meu încă n-a venit pe deplin.” ⁹Spunând aceasta, El a rămas în Galileea.

¹⁰Însă după ce frații Lui au plecat la sărbătoare, a mers și El - dar nu pe față, ci în secret. ¹¹La sărbătoare, iudeii îl căutau și se întreba: „Unde este?” - ¹²și erau multe zvonuri în mulțime cu privire la El. Unii spuneau: „Este un om bun!”, alții spuneau: „Nu, ci înșală mulțimea!” ¹³Totuși, de frica iudeilor, nimeni nu vorbea deschis despre El.

¹⁴Când sărbătoarea trecuse de jumătate, Isus S-a dus în Templu și a început să dea învățătură. ¹⁵Iudeii se mirau și se întreba: „Cum de știe atât de mult, când n-a învățat niciodată?” ¹⁶Isus le-a răspuns: „Învățătura Mea nu este a Mea, ci a Celui care M-a trimis. ¹⁷Dacă cineva vrea să facă ceea ce vrea Acela care M-a trimis, va cunoaște dacă învățătura este de la Dumnezeu sau dacă vorbesc de la Mine. ¹⁸Cel care vorbește de la El caută să fie laudat el însuși, dar acela care caută să fie laudat cel care l-a trimis, acela este cinstit și în el nu este nimic fals. ¹⁹Oare nu v-a dat Moise Legea? Și totuși nici unul dintre voi nu respectă Legea! De ce încercați să Mă

omorâți?” ²⁰Mulțimea I-a răspuns: „Ai demon! Cine încearcă să Te omoare?” ²¹Isus le-a zis: „Am făcut o lucrare și toți vă mirați. ²²Moise v-a dat circumcizia (nu că ea este de la Moise, ci de la patriarhi) și voi circumcideți un om în ziua de Sabat. ²³Însă dacă un om este circumcis în ziua de Sabat ca să nu fie încălcată Legea dată de Moise, atunci de ce sunteți mâniați pe Mine pentru că am înșănătoșit un om în ziua de Sabat?” ²⁴Nu judecați după aparențe, ci judecați drept!”

²⁵Atunci unii dintre oamenii din Ierusalim au zis: „Nu este acesta Cel pe care încearcă ei să-L omoare?” ²⁶Și uite că vorbește deschis, iar ei nu-l zic nimic! Nu cumva conducătorii știu că El este într-adevăr Cristos?” ²⁷Totuși, de unde este omul acesta știm, însă când va veni Cristos nimeni nu va ști de unde este!” ²⁸Isus dădea învățătură în Templu, strigând: „Mă cunoașteți și știți de unde sunt! N-am venit de la Mine însumi; Cel care M-a trimis este adevărat, dar voi nu-L cunoașteți! ²⁹Eu îl cunosc, pentru că Eu sunt de la El și El M-a trimis.” ³⁰Ei încercau să-L prindă, dar nimeni nu L-a arestat, pentru că încă nu-l venise timpul. ³¹Însă mulți din mulțime au crezut în El. Ziceau: „Când va veni Cristos, El va face mai multe semne decât a făcut acesta?”

³²Fariseii au auzit mulțimea murmurând aceste lucruri cu privire la El și, ca urmare, conducătorii preoților și fariseii au trimis niște gărză să-L aresteze. ³³Atunci, Isus a zis: „Voi mai fi cu voi încă puțin timp, iar apoi voi pleca la Cel care M-a trimis. ³⁴Mă veți căuta, dar nu Mă veți găsi, iar unde voi fi Eu voi nu veți putea veni.” ³⁵Iudeii

se întreba: „Unde urmează să Se ducă astfel încât noi să nu-L găsim?” Se va duce oare la iudeii împrăștiați printre greci, ca să-i învețe pe greci?” ³⁶Ce a vrut să spună cu: «Mă veți căuta, dar nu Mă veți găsi, iar unde voi fi Eu, voi nu veți putea veni?»

³⁷În ultima zi - ziua cea mare - a sărbătorii, Isus S-a ridicat și a strigat: „Oricui îi este sete, să vină la Mine și să bea!” ³⁸Așa cum spune Scriptura: din inima celui care va crede în Mine vor curge râuri de apă vie!” ³⁹Spunea aceasta despre Duhul pe care urmau să-L primească cei care cred în El (fiindcă Duhul nu fusese încă dat, pentru că Isus nu fusese încă glorificat).

⁴⁰Când au auzit aceste cuvinte, unii din mulțime ziceau: „Acesta este într-adevăr Profetul!”, ⁴¹alții ziceau: „Acesta este Cristos!”, iar alții ziceau: „Oare din Galileea va veni Cristos?” ⁴²Oare nu spune Scriptura că Cristos va fi un descendent al lui David și că va proveni din Betleem, satul de unde era David?” ⁴³Așa că a fost dezbinare în mulțime din cauza Lui. ⁴⁴Unii dintre ei vroiau să-L prindă, însă nu L-a arestat nimeni.

⁴⁵Apoi gărzile s-au întors la conducătorii preoților și la farisei, iar aceștia le-au întrebat: „De ce nu L-ați adus?” ⁴⁶Gărzile au răspuns: „Niciodată n-a vorbit cineva ca omul acesta!” ⁴⁷Fariseii le-au zis: „Nu cumva ați fost înșelați și voi?” ⁴⁸Oare a crezut în El vreunul dintre conducători sau dintre farisei?” ⁴⁹Însă această mulțime care nu cunoaște Legea este blestemată!” ⁵⁰Nicodim (cel care se dusese la Isus mai înainte - și care era unul dintre ei) le-a zis: ⁵¹„Oare nu ne învăța Legea noastră să nu condamnăm un om

înainte de a-l asculta mai întâi și pe el, pentru a ști ce face?" ⁵²Ei i-au răspuns: „Nu cumva ești și tu din Galileea? Cercetează și vezi că din Galileea niciodată nu s-a ridicat vreun profet!"

⁵³Apoi fiecare a mers acasă, iar Isus S-a dus pe Muntele Măslinilor. ⁵⁴Dis-de-dimineață a venit iarăși în Templu și tot poporul a venit la El. El S-a așezat și a început să-i învețe. ⁵⁵Învățătorii Legii au adus o femeie care fusese prinsă comitând adulter. Au pus-o în mijloc. ⁵⁶Și L-au întrebat: „Învățătorule, această femeie a fost prinsă chiar în timp ce comitea adulterul. ⁵⁷În Lege, Moise ne-a poruncit ca pe astfel de femei să le ucidem cu pietre. Tu ce spui?" ⁵⁸Au spus aceste lucruri ca să-L pună la încercare, pentru ca să aibă cu ce să-L acuze. Isus însă S-a aplecat și a început să scrie cu degetul pe pământ. ⁵⁹Cum ei continuau să-L întrebe, El S-a ridicat și le-a zis: „Acela dintre voi care este fără vină, să arunce primul cu piatra în ea!" ⁶⁰Apoi S-a aplecat din nou și a continuat să scrie cu degetul pe pământ. ⁶¹Când au auzit aceasta, au ieșit unul câte unul, începând de la cei bătrâni - și Isus a rămas singur cu femeia care stătea în mijloc. ⁶²Isus S-a ridicat și a întrebat-o: „Femeie, unde sunt toți? Nu te-a condamnat nimeni?" ⁶³Ea a răspuns: „Nimeni, Doamne!" ⁶⁴Isus i-a zis: „Nici Eu nu te condamn; du-te - și de acum înainte să nu mai păcătuiești!"

⁶⁵Isus le-a vorbit din nou: „Eu sunt Lumina lumii. Cine Mă urmează nu va umbla în întineric, ci va avea lumina vieții." ⁶⁶Fariseii i-au zis: „Tu depui

* Cele mai multe manuscrise timpurii omit 7:53 - 8:11.

mărturie despre Tine - deci mărturia Ta nu este adevărată." ⁶⁷Isus le-a răspuns: „Chiar dacă Eu sunt Cel care depun mărturie cu privire la Mine însumi, mărturia Mea este totuși adevărată, pentru că Eu știu de unde vin și unde Mă duc, dar voi nu știți nici de unde vin și nici unde Mă duc. ⁶⁸Voi judecați după standarde omenești - Eu nu judec pe nimeni. ⁶⁹Însă chiar dacă aș judeca, judecata Mea ar fi adevărată, pentru că nu judec singur, ci judec împreună cu Tatăl Meu, care M-a trimis. ⁷⁰Și chiar în Legea voastră este scris că mărturia a doi oameni este adevărată - ⁷¹cu privire la Mine depun mărturie Eu și cu privire la Mine depun mărturie și Tatăl care M-a trimis." ⁷²Atunci I-au zis: „Unde este Tatăl Tău?" Isus a răspuns: „Nu Mă cunoașteți nici pe Mine și nici pe Tatăl Meu. Dacă M-ați cunoaște pe Mine, L-ați cunoaște și pe Tatăl Meu." ⁷³Aceste cuvinte le-a spus în trezorerie, în timp ce dădea învățătură în Templu, dar nu L-a arestat nimeni, pentru că încă nu-l venise timpul.

⁷⁴Le-a vorbit din nou: „Eu Mă duc, iar voi Mă veți căuta, însă veți muri în păcatul vostru. Voi nu puteți veni acolo unde Mă duc Eu." ⁷⁵Iudeii și-au zis: „Nu cumva are de gând să Se omoare, pentru că spune: «voi nu puteți veni acolo unde Mă duc Eu»?" ⁷⁶El le-a zis: „Voi sunteți de jos - Eu sunt de sus; voi sunteți din lumea aceasta - Eu nu sunt din lumea aceasta. ⁷⁷Vă spun că veți muri în păcatele voastre - dacă nu credeți că Eu sunt, veți muri în păcatele voastre." ⁷⁸Ei L-au întrebat: „Cine ești Tu?" Isus le-a răspuns: „Ce vă spun de la început? ⁷⁹Eu am multe de spus și de condamnat cu privire la voi, însă Cel care

M-a trimis este adevărat, iar Eu spun lumii ceea ce am auzit de la El." ⁸⁰Ei nu și-au dat seama că vorbea despre Tatăl. ⁸¹Isus le-a zis: „Când îl veți mânia pe Fiul Omului - atunci veți cunoaște că Eu sunt și că nu fac nimic de la Mine, ci că spun aceste lucruri așa cum M-a învățat Tatăl." ⁸²iar Cel care M-a trimis este cu Mine - și nu M-a lăsat singur, pentru că Eu fac întotdeauna ceea ce-l este plăcut." ⁸³După ce a spus acestea, mulți au crezut în El.

⁸⁴Atunci Isus le-a zis iudeilor care crezuseră în El: „Dacă rămâneți în Cuvântul Meu, atunci sunteți întru-adevăr adevărații Mei." ⁸⁵Și veți cunoaște adevărul, iar adevărul vă va elibera." ⁸⁶Ei I-au răspuns: „Suntem descendenții lui Avraam și n-am fost niciodată sclavii nimănui - deci cum spui Tu: «veți fi eliberați»?" ⁸⁷Isus le-a răspuns: „Vă spun că, într-adevăr, oricine păcătuiește este sclav al păcatului - ⁸⁸dar sclavul nu rămâne veșnic în casă, însă fiul rămâne veșnic. ⁸⁹Așadar, dacă Fiul vă eliberează, veți fi liberi cu adevărat. ⁹⁰Știu că sunteți descendenții lui Avraam, dar cu toate acestea încercați să Mă omorâți, întrucât Cuvântul Meu nu are loc în voi. ⁹¹Eu spun ceea ce am văzut la Tatăl - iar voi ar trebui să faceți ceea ce ați auzit de la Tatăl."

⁹²Ei I-au răspuns: „Tatăl nostru este Avraam!" Isus le-a zis: „Dacă ați fi copiii lui Avraam, ați face ceea ce a făcut Avraam. ⁹³Însă acum încercați să Mă omorâți - pe Mine, un om care v-a spus adevărul pe care l-a auzit de la Dumnezeu. Avraam n-ar fi făcut aceasta! ⁹⁴Voi faceți deci ceea ce face tatăl vostru!" Atunci i-au zis: „Noi nu suntem născuți din adulter! Avem un

Tată: pe Dumnezeu!" ⁹⁵Isus le-a zis: „Dacă Tatăl vostru ar fi Dumnezeu, atunci M-ați iubi, pentru că Eu de la Dumnezeu am venit aici. Eu n-am venit de la Mine, ci El M-a trimis. ⁹⁶De ce nu înțelegeți ce spun? Pentru că nu puteți să acceptați Cuvântul Meu! ⁹⁷Voi sunteți de la tatăl vostru: Diavolul - și vreți să îndepliniți dorințele tatălui vostru! El a fost de la început ucigaș și n-a rămas în adevăr, pentru că în el nu există adevăr. Când spune o minciună, el face doar ceea ce este natural pentru el, pentru că el este mincinos și tatăl minciunii!" ⁹⁸Însă pentru că Eu spun adevărul, nu Mă credeți! ⁹⁹Care dintre voi Mă poate dovedi vinovat de păcat? Dacă spun adevărul, de ce nu Mă credeți? ¹⁰⁰Cel care este de la Dumnezeu primește cuvintele lui Dumnezeu - de aceea nu le acceptați voi: pentru că nu sunteți de la Dumnezeu!"

¹⁰¹Iudeii I-au răspuns: „Nu spunem noi bine că Tu ești samaritean și că ai demon?" ¹⁰²Isus le-a răspuns: „Eu nu am demon, ci îl onorez pe Tatăl Meu - dar voi nu Mă onorați pe Mine. ¹⁰³Totuși, Eu nu caut glorie pentru Mine - este Unul care o caută și care este judecător. ¹⁰⁴Vă spun că, într-adevăr, cel care ascultă de Cuvântul Meu nu va vedea moartea niciodată." ¹⁰⁵Atunci iudeii I-au spus: „Acum știm cu siguranță că ai demon! Atât Avraam cât și profeții au murit - și totuși Tu spui: «cel care ascultă de Cuvântul Meu nu va gusta moartea niciodată»!" ¹⁰⁶Oare ești Tu mai mare decât strămoșul nostru Avraam, care a murit?! Și profeții au murit! Cine crezi Tu că ești?" ¹⁰⁷Isus le-a răspuns: „Dacă Eu Mă glorific pe Mine, gloria Mea nu înseamnă nimic. Cel care Mă glorifică pe Mine este Tatăl Meu - Cel despre care voi

spuneți: «Este Dumnezeu nostru!»⁵⁵ deși nu-L cunoașteți. Eu însă Îl cunosc, iar dacă aș spune că nu-L cunosc, aș fi mincinos - la fel ca voi. Însă Îl cunosc și ascult de Cuvântul Lui.⁵⁶ Avraam, strămoșul vostru, s-a bucurat nespun că va vedea ziua Mea. A văzut-o - și s-a bucurat.⁵⁷ Atunci iudeii i-au zis: «N-ai nici cincizeci de ani și l-ai văzut pe Avraam?»⁵⁸ Isus le-a răspuns: «Vă spun că, într-adevăr, Eu sunt încă dinaintea ca Avraam să se fi născut!»⁵⁹ Atunci au luat pietre ca să arunce în El, însă Isus S-a ascuns și a ieșit din Templu.

9 În timp ce călătorea din loc în loc, a văzut un orb din naștere.² Ucenicii Lui l-au întrebat: «Învățătorule, cine a păcătuit de s-a născut orb: el sau părinții lui?»³ Isus le-a răspuns: «El nu este orb din cauza păcatului său sau al părinților săi, ci s-a născut așa ca să se arate în el lucrările lui Dumnezeu.⁴ Trebuie ca, atât cât este zi, să lucrăm lucrările Celui care M-a trimis. Vine noaptea, când nimeni nu poate să lucreze.⁵ Cât timp sunt în lume, Eu sunt Lumina lumii.»⁶ După ce a spus aceasta, a scuiat pe pământ și a făcut niște noroi cu saliva, apoi l-a pus pe ochii orbului⁷ și i-a zis: «Du-te și spală-te în bazinul Siloamului (care tradus înseamnă „Trimis”)!»⁸ El s-a dus și s-a spălat - și a venit văzând.⁹ Vecinii și cei care-l văzuseră înainte, pe când era cerșetor, se întrebau: «Nu este oare acesta cel care stătea și cerșea?»¹⁰ Unii ziceau: «El este!», alții ziceau: «Nu, dar seamănă cu el!», iar el zicea: «Eu sunt!»¹¹ Ca urmare, l-au întrebat: «Cine ți-a redat vederea?»¹² El le-a răspuns: «Omul acela pe care-L cheamă Isus a făcut noroi și mi l-a pus pe ochi, apoi mi-a zis: «Du-te la Siloam și spală-te!» Așa că m-am

dus și m-am spălat și apoi am putut vedea.»¹³ L-au întrebat: «Unde este acel om?» «Nu știu», a spus el.

¹⁴ L-au adus la farisei pe cel care fusese orb.¹⁵ (Ziua în care Isus făcuse noroi și i-l pusese pe ochi fusese o zi de Sabat.)¹⁶ Deci fariseii l-au întrebat din nou cum de și-a căpătat vederea. El le-a spus: «A pus noroi pe ochii mei, apoi m-am spălat - și văd!»¹⁷ Unii dintre farisei ziceau: «Acest om nu este de la Dumnezeu, pentru că nu respectă Sabatul!» Alții însă ziceau: «Cum ar putea un om păcătos să facă astfel de semne?» - așa că era dezbinare între ei.¹⁸ L-au zis din nou orbului: «Tu ce spui despre El?» (pentru că ție ți-a redat vederea!)¹⁹ El le-a răspuns: «Este profet.»

²⁰ Iudeii însă nu au crezut că el fusese orb și îi fusese redată vederea până când nu i-au chemat pe părinții lui²¹ și i-au întrebat: «Acesta este fiul vostru, despre care spuneți că s-a născut orb? Atunci cum de vede acum?»²² Părinții lui au răspuns: «Știm că acesta este fiul nostru și că s-a născut orb,²³ însă nu știm cum de acum vede. Nu știm cine i-a redat vederea. Întrebați-l pe el - este mare: va vorbi el cu privire la sine!»²⁴ Părinții lui au spus aceasta fiindcă le era frică de iudei, deoarece iudeii căzuseră deja de acord că dacă cineva va declara în mod public că Isus este Cristos, să fie dat afară din sinagogă.²⁵ Acesta este motivul pentru care părinții lui au spus: «Este mare - întrebați-l pe el!»

²⁶ L-au chemat a doua oară pe omul care fusese orb și i-au zis: «Promite înaintea lui Dumnezeu că vei spune adevărul! Noi știm că acest om este păcătos.»²⁷ El le-a răspuns: «Eu nu știu dacă este păcătos; cu una știu: eram orb, iar acum văd!»²⁸ Ei l-au

întrebat: «Ce ți-a făcut? Cum ți-a redat vederea?»²⁹ El le-a răspuns: «V-am spus deja, dar n-ați ascultat, de ce vreți să auziți din nou? Oare vreți și voi să deveniți ucenicii Lui?»³⁰ Ei l-au insultat și i-au zis: «Tu ești ucenicul Lui! Noi suntem ucenicii lui Moise!»³¹ Noi știm că lui Moise i-a vorbit Dumnezeu, dar acesta nu știm de unde este!»³² Omul le-a răspuns: «Dar totuși acesta este lucrul de mirare: că voi nu știți de unde este - și totuși El mi-a redat vederea!»³³ Știm că Dumnezeu nu-i ascultă pe păcătoși, dar dacă cineva este devotat și face ceea ce vrea Dumnezeu, pe acela îl ascultă.³⁴ Niciodată nu s-a auzit ca cineva să-i redea vederea unui om care s-a născut orb.³⁵ Dacă acesta nu ar fi de la Dumnezeu, n-ar fi putut face nimic.»³⁶ Ei i-au răspuns: «Tu ai fost născut cu totul în păcat - și tu ne înveți?»³⁷ - și l-au dat afară.

³⁸ Isus a auzit că-l dăduseră afară. L-a găsit și l-a întrebat: «Tu crezi în Fiul Omului?»³⁹ El i-a răspuns: «Cine este, Doamne? Spune-mi, ca să cred în El!»⁴⁰ Isus i-a zis: «L-ai văzut - este Cel care vorbește cu tine!»⁴¹ El a răspuns: «Cred, Doamne!»⁴² și l-a închinat.⁴³ Isus i-a zis: «Am venit în această lume pentru judecată, pentru ca cei care nu văd să poată vedea, iar cei care văd să devină orbi.»

⁴⁴ Unii dintre fariseii care erau cu El, auzind acestea, l-au zis: «Nu cumva și noi suntem orbi?»⁴⁵ Isus le-a răspuns: «Dacă ați fi orbi, n-ați avea păcat, dar acum, pentru că spuneți: «Vedem!», păcatul vostru rămâne!»

10 Vă spun că, într-adevăr, cel care nu intră pe poartă în staulul oilor, ci sare prin altă parte, este hoț și tâlhar;² însă cel care intră pe poartă

este păstorul oilor.³ Păzitorul porții îi deschide, iar oile îi aud vocea - el își cheamă oile pe nume și le duce afară.⁴ După ce le-a scos afară pe toate, merge înaintea lor, iar oile îl urmează, pentru că îi cunosc vocea.⁵ Ele nu urmează un străin, ci fug de el, pentru că nu cunosc vocea străinilor.⁶ Isus le-a spus această parabolă, dar ei n-au înțeles ce le spunea.

⁷ Isus le-a vorbit din nou: «Vă spun că, într-adevăr, Eu sunt Poarta oilor.⁸ Toți cei care au venit înaintea mea sunt hoși și tâlhari - dar oile nu i-au ascultat.⁹ Eu sunt Poarta! Cel care intră prin Mine va fi salvat - va intra, va ieși și va găsi pășune.¹⁰ Hoțul nu vine decât ca să fure, să înjunghie și să distrugă. Eu am venit ca ele să aibă viață - și s-o aibă din abundență.¹¹ Eu sunt Păstorul cel bun. Păstorul cel bun este gata să-și dea viața pentru oi.¹² Cel plătit (care nu este păstor - și oile nu sunt ale lui), când vede lupul venind, lasă oile și fuge (iar lupul le prinde și le împrăște),¹³ pentru că el este plătit și nu-i pasă de oi.¹⁴ Eu sunt Păstorul cel bun și Îmi cunosc oile, iar oile Mele Mă cunosc pe Mine.¹⁵ La fel cum Tatăl Mă cunoaște pe Mine, tot așa și Eu Îl cunosc pe Tatăl - și Eu Îmi dau viața pentru oi.¹⁶ Am și alte oi, care nu sunt din staulul acesta. Și pe acelea trebuie să le aduc - și ele vor asculta vocea Mea; și va fi o turmă și un Păstor.¹⁷ De aceea Mă iubesc Tatăl - pentru că Eu Îmi dau viața pentru ca s-o iau din nou.¹⁸ Nu Mi-o ia nimeni, ci Eu o dau, de la Mine. Am autoritate s-o dau și am autoritate s-o iau din nou. Am primit această poruncă de la Tatăl Meu.»

¹⁹ Din cauza acestor cuvinte s-a făcut din nou dezbinare între iudei.²⁰ Mulți dintre ei spuneau: «Are demon și Și-a

ieșit din minți! De ce-L ascultați?!²¹ Alții ziceau: „Aceste cuvinte nu sunt cuvinte de demonizat. Oare poate un demon să deschidă ochii unui orb?”²²

²²A venit atunci timpul sărbătorii dedicării Templului, sărbătoare ținută la Ierusalim. Era iarnă. ²³Isus Se plimba prin Templu, în porticul lui Solomon. ²⁴Iudeii L-au înconjurat și I-au zis: „Până când ne mai ții în încordare? Dacă Tu ești Cristos, spune-ne deschis!” ²⁵Isus le-a răspuns: „V-am spus, dar nu credeți! Lucrările pe care le fac în Numele Tatălui Meu, ele depun mărturie cu privire la Mine. ²⁶Însă voi nu credeți, pentru că nu sunteți dintre oile Mele. ²⁷Oile Mele ascultă vocea Mea; Eu le cunosc, iar ele Mă urmează. ²⁸Și Eu le dau viața veșnică, așa că nu vor pieri niciodată și nimeni nu le va smulge din mâna Mea. ²⁹Tatăl Meu, care Mi le-a dat, este mai mare decât toți - și nimeni nu le poate smulge din mâna Tatălui Meu. ³⁰Eu și Tatăl suntem una.”

³¹Iudeii au luat din nou pietre ca să-L omoare. ³²Isus le-a zis: „V-am arătat multe lucrări bune de la Tatăl; din cauza căreia dintre ele aruncați cu pietre în Mine?” ³³Iudeii I-au răspuns: „Nu pentru o lucrare bună aruncăm cu pietre în Tine, ci pentru o blasfemie - pentru că Tu, care ești om, Te faci Dumnezeu!” ³⁴Isus le-a zis: „Oare nu este scris în Legea voastră: *Eu am zis: „Sunteți dumnezei!”*” ³⁵Dacă cei la care a venit Cuvântul lui Dumnezeu au fost numiți dumnezei - și Scriptura nu poate fi anulată - ³⁶atunci despre Cel pe care Tatăl L-a sfințit și L-a trimis în lume voi spuneți: «Rostește această cuvinte au fost adresate judecătorilor a căror funcție i-a făcut să fie, într-un anumit sens, „dumnezei” pentru că „judecata este a lui Dumnezeu”, Exod 21:6; Deut. 1:17, 19:17.

blasfemii!»), pentru că a zis: «Sunt Fiul lui Dumnezeu!»?!³⁷ Dacă nu fac lucrările Tatălui Meu, atunci să nu Mă credeți! ³⁸Dar dacă le fac - chiar dacă nu Mă credeți pe Mine - credeți lucrările acestea, pentru ca să cunoașteți și să înțelegeți că Tatăl este în Mine și Eu în Tatăl!» ³⁹Au încercat din nou să-L prindă, dar El a scăpat din mâinile lor.

⁴⁰S-a dus din nou pe celălalt mal al Iordanului, în locul unde botezase Ioan mai înainte, și a rămas acolo. ⁴¹Mulți veneau la El și spuneau: „Ioan n-a făcut nici un semn, dar tot ce a spus Ioan cu privire la Acesta era adevărat!” - ⁴²și mulți au crezut în El acolo.

11 Era un om bolnav - Lazăr, din Betania, satul Mariei și al Martei, sora ei; (Maria era cea care L-a uns pe Domnul cu parfum și I-a șters picioarele cu părul ei - și fratele ei, Lazăr, era bolnav). ²Așadar, surorile I-au trimis un mesaj lui Isus: „Doamne, cel pe care-l iubești este bolnav!” ⁴Când a auzit, Isus a zis: „Boala aceasta nu este spre moarte, ci spre gloria lui Dumnezeu - pentru că Fiul lui Dumnezeu să fie glorificat prin ea.” ⁵Cu toate că Isus îi iubea pe Marta, pe sora ei și pe Lazăr, (totuși, când a auzit că este bolnav, a mai rămas în locul unde era încă două zile. ⁷Apoi, la sfârșitul acestora, le-a zis ucenicilor: „Să ne ducem din nou în Iudeea!” ⁸Ucenicii I-au răspuns: „Învățătorule, nu demult iudeii căutau să Te omoare cu pietre - și Tu Te duci din nou acolo?” ⁹Isus le-a răspuns: „Nu sunt oare douăsprezece ore de lumină în zi? Așadar, dacă cineva vede lumina acestei lumi, ¹⁰dar dacă cineva merge noaptea, se împiedică, pentru că în el nu este lumină.” ¹¹După ce a spus acestea a adăugat: „Lazăr,

prietenul nostru, doarme, dar Mă voi duce să-l trezesc din somn.” ¹²Ucenicii I-au zis: „Doamne, dacă doarme, atunci se va face bine!” ¹³Isus vorbește însă despre moartea Lui, dar ei credeau că vorbește doar despre somnul obișnuit. ¹⁴Atunci Isus le-a spus deschis: „Lazăr a murit - ¹⁵și, din cauza voastră, Mă bucur că n-am fost acolo: pentru ca voi să credeți. Dar să mergem la el!” ¹⁶Toma (cel căruia i se zicea „Gemănul”) le-a zis celorlalți ucenici: „Să mergem să murim și noi împreună cu El!”

¹⁷Când Isus a ajuns, Lazăr era deja de patru zile în mormânt. ¹⁸Betania era aproape de Ierusalim - la o distanță ceva mai mare de doi kilometri - ¹⁹și mulți dintre iudeii veniseră la Marta și la Maria ca să le mângâie pentru moartea fratelui lor. ²⁰Când Marta a auzit că vine Isus, s-a dus să-L întâlnească - dar Maria a rămas acasă. ²¹Marta I-a zis lui Isus: „Doamne, dacă ai fi fost aici, fratele meu n-ar fi murit! ²²Dar și acum știu că Dumnezeu îți va da tot ce-l vei cere!” ²³Isus i-a zis: „Fratele tău va învia!” ²⁴Marta I-a răspuns: „Știu că va învia - la învierea din ziua de pe urmă!” ²⁵Isus i-a zis: „Eu sunt Învierea și Viața. Cel care crede în Mine va trăi chiar dacă moare. ²⁶Oricine trăiește și crede în Mine nu va muri niciodată. Crezi aceasta?” ²⁷Ea I-a răspuns: „Da, Doamne, cred că Tu ești Cristos, Fiul lui Dumnezeu, Cel care urma să vii în lume!”

²⁸Spunând aceasta, s-a dus și a chemat-o pe Maria, sora ei, zicându-i în șoaptă: „Învățătorul este aici și te cheamă!” ²⁹Când a auzit aceasta, ea s-a ridicat repede și s-a dus la El. ³⁰Isus încă nu intrase în sal, ci era tot în locul

unde-L întâlnise Marta. ³¹Când iudeii care erau cu ea în casă și o mângâiau au văzut că Maria se ridică repede și iese, au urmat-o, crezând că se duce la mormânt, ca să plângă acolo. ³²Așadar, când Maria a ajuns unde era Isus și L-a văzut, a căzut la picioarele Lui și I-a zis: „Doamne, dacă ai fi fost aici, fratele meu n-ar fi murit!” ³³Isus, văzând-o plângând pe ea și pe iudeii care veniseră cu ea, a fost foarte tulburat în duhul Său și adânc mișcat. ³⁴A întrebat: „Unde l-ai pus?” Ei I-au răspuns: „Doamne, vino și vezi!” ³⁵Isus plângea. ³⁶Atunci iudeii au zis: „Iată cât de mult îl iubea!” ³⁷Însă unii dintre ei ziceau: „Nu putea oare El, care a deschis ochii orbului, să facă în așa fel încât omul acesta să nu moară?”

³⁸Isus, încă foarte tulburat în Sine, a venit la mormânt - care era o peșteră la intrarea căreia fusese pusă o piatră. ³⁹Isus a zis: „Dați la o parte piatra!” Marta, sora celui mort, I-a zis: „Doamne, deja miroase greu, pentru că este de patru zile acolo!” ⁴⁰Isus i-a zis: „Oare nu ți-am spus că, dacă crezi, vei vedea gloria lui Dumnezeu?” ⁴¹Au dat deci piatra la o parte. Isus Și-a ridicat ochii în sus și a zis: „Tată, îți mulțumesc pentru că M-ai auzit. ⁴²Eu știu că întotdeauna Mă auzi, dar am spus aceasta din cauza mulțimii care stă aici - pentru ca ei să creadă că Tu M-ai trimis.” ⁴³După ce a spus acestea, a strigat cu voce tare: „Lazăr, vino afară!” ⁴⁴Mortul a ieșit cu picioarele și mâinile legate cu fâșii de pânză și cu fața înfășurată într-un giulgiu. Isus le-a zis: „Dezlegați-l și lăsați-l să meargă!”

⁴⁵Mulți dintre iudeii care veniseră la Maria și care văzuseră ce făcuse au crezut în El, ⁴⁶dar unii dintre ei s-au dus la farisei și le-au spus ce făcuse

Isus. ⁴⁷Conducătorii preoților și fariseii au convocat Sinedriul și au zis: „Ce să facem? Acest om face multe semne; ⁴⁸dacă-L lăsăm să continue așa, toți vor crede în El - și vor veni romanii și ne vor distruge Templul și națiunea!” ⁴⁹Însă unul dintre ei, Caiafa, care în acel an era mare preot, a zis: „Voi nu știți nimic - ⁵⁰și nici nu vă dați seama că este mai bine să moară un singur om pentru popor și să nu piară întreaga națiune!” ⁵¹Dar nu spunea aceasta de la el, ci, fiind mare preot în acel an, a profetizat că Isus urma să moară pentru națiune - ⁵²și nu doar pentru națiune, ci pentru a-i aduna într-un trup pe copiii risipiți ai lui Dumnezeu. ⁵³Așadar, din ziua aceea au plănuit să-L omoare.

⁵⁴Ca urmare, Isus nu mai mergea pe față printre iudei, ci a plecat de acolo în regiunea din apropierea deșertului, într-un oraș numit Efrataim, și a rămas acolo cu ucenicii.

⁵⁵Se apropia Paștele iudeilor și mulți dintre oamenii din regiune se duceau la Ierusalim înainte de Paște ca să se curățească. ⁵⁶Îi căutau pe Isus și-și spuneau unii altora, în timp ce stăteau în Templu: „Ce credeți, oare va veni la sărbătoare?” ⁵⁷Dar conducătorii preoților și fariseii dăduseră ordine ca, dacă cineva știe unde este, să le spună, așa încât să-L poată aresta.

12 Cu șase zile înainte de Paște, Isus a venit în Betania (unde era Lazăr, cel pe care Isus îl înviase dintre cei morți). ²Au dat acolo o cină pentru El. Marta servea la masă, iar Lazăr era între cei care stăteau la masă împreună cu El. ³Maria a luat cam o jumătate de litru de nard curat (un parfum foarte scump), a uns picioarele lui Isus și i le-a șters cu părul ei. Casa s-a

umplut de mirosul parfumului. ⁴Însă Iuda (iscarioteanul, unul dintre ucenicii Lui - cel care urma să-L trădeze) a zis: „De ce nu s-a vândut acest parfum cu trei sute de dinari, care să fie dați săracilor?” ⁵„Dar spunea aceasta nu pentru că-i păsa de săraci, ci pentru că era un hoț: fiind cel care ținea punga, el fura ce se pune în ea.” ⁷Isus i-a zis: „Las-o în pace; ca l-a păstrat pentru ziua îngropării Mele.” ⁸Pe săraci îi aveți cu voi întotdeauna, dar pe Mine nu Mă aveți întotdeauna.”

⁹Când marea mulțime a iudeilor a aflat că El este acolo, au venit nu doar din cauza lui Isus, ci și ca să-l vadă pe Lazăr, pe care El îl înviase dintre cei morți.

¹⁰Însă conducătorii preoților au plănuit să-l omoare și pe Lazăr. ¹¹Pentru că mulți dintre iudei îi părăsiseră din cauza lui și credeau în Isus.

¹²A doua zi, marea mulțime care venise la sărbătoare, auzind că Isus vine la Ierusalim, ¹³a luat ramuri de palmieri și a ieșit să-L întâmpine. Ei strigau:

*„Laudă Ție!
Binecuvântat este Cel care vine în
Numele Domnului -
Împăratul lui Israel!”*

¹⁴Isus a găsit un măgaruș și a încălecat pe el, așa cum este scris:

*„Nu vă temeți, locuitori ai Ierusalimului!
Împăratul vostru vine
călare pe mănzul unei măgărițe!”*

¹⁶Ucenicii Lui n-au înțeles acestea la început, dar când Isus a fost glorificat și-au amintit că aceste lucruri au fost scrise cu privire la El și că s-au împlinit cu El. ¹⁷Mulțimea care fusesse cu El când îl chemase pe Lazăr afară din mormânt și-l înviase dintre cei morți depunea mărturie în continuare, ¹⁸de aceea

mulțimile L-a întâmpinat, pentru că nuzise că făcuse acest semn. ¹⁹Ca urmare, fariseii au zis între ei: „Vedeți că nu puteți face nimic - uite că lumea se duce după El!”

²⁰Erau și niște greci printre cei care se duceau la sărbătoare ca să se închine. ²¹Aceștia s-au dus la Filip (care era din Betsaida, din Galileea) și i-au cerut: „Domnule, vrem să-L vedem pe Isus!” ²²Filip s-a dus și i-a spus lui Andrei, apoi Andrei și Filip s-au dus și i-au spus lui Isus. ²³Isus le-a răspuns: „A venit timpul ca Fiul Omului să fie glorificat. ²⁴Vă spun că, într-adevăr, dacă bobul de grâu care cade în pământ nu moare, rămâne singur, dar dacă moare, aduce mult rod.” ²⁵Cel care-și iubește viața o va pierde, dar cel care-și urăște viața în lumea aceasta o păstrează pentru viața veșnică. ²⁶Dacă Mă slujește cineva pe Mine, pe Mine trebuie să Mă urmeze. Unde sunt Eu - acolo va fi și slujitorul Meu. Pe cel care Mă slujește pe Mine, Tatăl îl va onora.

²⁷Acum, sufletul Meu este tulburat - și ce-ar trebui să spun? «Tată, salvează-Mă dintr-o astfel de vreme!»? Dar tocmai de aceea am venit în timpul acesta!

²⁸Tată, glorifică-Ți Numele!” Atunci a venit din cer o voce: „L-am glorificat și-L voi glorifica din nou!”

²⁹Mulțimea care stătea acolo și care a auzit-o a zis că tună. Alții ziceau: „I-a vorbit un înger!” ³⁰Isus a zis: „Nu pentru Mine, ci pentru voi a venit această voce!” ³¹Acum este timpul pentru judecata acestei lumi; acum va fi aruncat afară conducătorul acestei lumi! ³²Când voi fi înălțat de pe pământ, îi voi atrage la Mine pe toți.” ³³Dar spunea aceasta pentru a arăta cu ce fel de moarte urma să moară. ³⁴Mulțimea

I-a răspuns: „Noi am auzit din Lege că Cristos rămâne veșnic; cum spui Tu că trebuie ca Fiul Omului să fie înălțat?! Cine este acest «Fiul al Omului»?” ³⁵Isus le-a zis: „Încă puțin timp lumina este cu voi; trăiți ținând seama de faptul că aveți lumină, pentru ca nu cumva să vă cuprindă întunericul! Cel care merge prin întuneric nu știe unde se duce. ³⁶Cât timp aveți lumina, credeți în ea, ca să deveniți fii ai luminii!”

După ce a spus acestea, Isus a plecat și S-a ascuns de ei. ³⁷Dar, cu toate că făcuse atâtea semne înaintea lor, n-au crezut în El. ³⁸ca să se împlinească cuvântul rostit de profetul Isaia:

*„Doamne, cine a crezut mesajul nostru?
și cui i-a fost revelată puterea
Domnului?”*

³⁹De aceea n-au putut crede, pentru că, de asemenea, Isaia spune:

*„Le orbise ochii
și le închisese mintea
ca să nu vadă cu ochii lor
și să nu înțeleagă cu mintea lor -
ca nu cumva să se întoarcă,
iar Eu să-i vindec.”*

⁴¹Isaia a spus aceste lucruri pentru că a văzut gloria Lui - și a vorbit despre El. ⁴²Cu toate acestea au crezut în Isus chiar și mulți dintre conducători, dar, din cauza fariseilor, n-au mărturisit aceasta, ca să nu fie dați afară din sinagogă. ⁴³Au fiut mai mult la aprobarea oamenilor decât la aprobarea lui Dumnezeu.

⁴⁴Isus a strigat: „Cel care crede în Mine crede în Cel care M-a trimis, ⁴⁵iar cel care Mă vede pe Mine îl vede pe Cel care M-a trimis!” ⁴⁶Eu sunt lumina care a venit în lume, pentru ca oricine crede în Mine să nu rămână în

întineric. ⁴⁷Eu nu condamn pe nimeni dintre cei care aud cuvintele Mele și nu le respectă - nu Eu îi condamn, pentru că Eu n-am venit să condamn lumea, ci s-o salvez. ⁴⁸Cel care Mă respinge și nu primește cuvintele Mele are de cine să fie condamnat: Cuvântul pe care l-am spus - acela îl va condamna în ziua de pe urmă; ⁴⁹pentru că Eu n-am vorbit de la Mine, ci Acela care M-a trimis, Tatăl Însuși, Mi-a poruncit ce să vorbesc și ce să spun. ⁵⁰Știu că porunca Lui este viață veșnică, deci ceea ce spun Eu spun așa cum Mi-a spus Tatăl să spun."

13 Înainte de sărbătoarea Paștelui, Isus știa că l-a venit timpul să plece din lumea aceasta la Tatăl. Pentru că îi iubea pe ai Săi din lume, i-a iubit până la capăt. ²În timpul cinei, Diavolul deja pusese în Iuda (fiul lui Simon, iscaroteanul) gândul să-L trădeze. ³Isus, știind că Tatăl l-a încredințat toate lucrurile, că de la Dumnezeu a venit și la Dumnezeu Se duce, ⁴S-a ridicat de la masă, și-a scos haina, a luat un ștergar și S-a încins cu el, ⁵apoi a pus apă într-un lighean și a început să le spele ucenicilor picioarele și să le ștergă cu ștergarul cu care era încins. ⁶Când a ajuns la Simon Petru, acesta l-a zis: „Doamne, Tu să-mi speli picioarele?!“ ⁷Isus i-a răspuns: „Tu nu înțelegi acum ce fac Eu, dar vei înțelege după aceea.“ ⁸Petru l-a zis: „Niciodată nu-mi vei spăla picioarele!“ Isus i-a răspuns: „Dacă nu te spāl, nu vei avea parte cu Mine!“ ⁹Simon Petru l-a zis: „Doamne, nu doar picioarele, ci și mâinile, și capul!“ ¹⁰Isus i-a zis: „Cel care s-a îmbăiat nu are nevoie să se spele decât pe picioare, apoi este curat în întregime. Voi sunteți curăț, dar nu toți.“ ¹¹(Isus știa cine urma să-L

trădeze, de aceea a spus: „Nu toți sunteți curăț.“)

¹²După ce le-a spălat picioarele, și-a luat haina și S-a așezat din nou. Le-a zis: „Înțelegeți ce v-am făcut? ¹³Voi Mă numiți «Învățătorul» și «Domnul» - și este adevărat ceea ce spuneți, pentru că sunt. ¹⁴Așadar, dacă Eu - Domnul și Învățătorul - v-am spălat picioarele, atunci și voi trebuie să vă spălați picioarele unii altora. ¹⁵Eu v-am dat un exemplu, ca să faceți și voi așa cum v-am făcut Eu vouă. ¹⁶Vă spun că, într-adevăr, nici un sclav nu este mai mare decât stăpânul lui și nici un mesager nu este mai mare decât cel care l-a trimis. ¹⁷Când știți aceste lucruri, sunteți fericiți dacă le faceți. ¹⁸Nu vorbesc despre voi toți. Eu îi cunosc pe cei pe care i-am ales, dar, ca să se împlinească Scriptura, *Cel care mănâncă pâinea Mea și-a ridicat călcâiul împotriva Mea!* ¹⁹V-am spus de acum, înainte să se întâmple, pentru ca atunci când se va întâmpla, să credeți că Eu sunt. ²⁰Vă spun că, într-adevăr, cine-l primește pe cel trimis de Mine pe Mine Mă primește, iar cine Mă primește pe Mine îl primește pe Cel care M-a trimis pe Mine.“

²¹După ce a spus acestea, Isus a fost tulburat în duhul Său și a zis: „Vă spun că, într-adevăr, unul dintre voi Mă va trăda.“ ²²Ucenicii s-au uitat unii la alții, întrebându-se neliștiți despre cine vorbește. ²³Unul dintre ucenicii Lui - cel pe care-l iubea Isus - era așezat la masă lângă Isus. ²⁴Simon Petru i-a făcut semn să-L întrebe pe Isus cine este cel despre care vorbește. ²⁵Ca urmare, în timp ce stătea lângă Isus, el L-a întrebat: „Doamne, cine este?“ ²⁶Isus i-a răspuns: „Este cel cărui îi voi da bucata de pâine pe care

un înmuiat-o în farfurie.“ A înmuiat o bucată de pâine și i-a dat-o lui Iuda (fiul lui Simon, iscaroteanul). ²⁷După ce a primit bucata de pâine, Satan a intrat în el. Isus i-a zis: „Ce urmează să faci - fă repede!“; ²⁸însă nimeni dintre cei așezați la masă n-a înțeles de ce i-a spus aceasta. ²⁹Unii credeau că deoarece Iuda era cel care ținea punga, Isus îi spusec: „Du-te și cumpără ceea ce trebuie pentru sărbătoare!“ sau să dea ceva celor săraci. ³⁰Așadar, după ce a luat bucata de pâine, Iuda a ieșit imediat. Era noapte.

³¹După ce a ieșit el, Isus a zis: „Acum Fiul Omului va fi glorificat - și Dumnezeu va fi glorificat în El. ³²Dacă Dumnezeu va fi glorificat în El, atunci și Dumnezeu îl va glorifica în Sine. Însuși - și îl va glorifica imediat. ³³Copilași, mai sunt eu voi doar puțin timp. Mă veți căuta și așa cum le-am spus iudeilor (că «voi nu puteți veni acolo unde Mă duc Eu»), așa vă spun și vouă acum. ³⁴Vă dau o poruncă nouă: să vă iubiți unii pe alții așa cum v-am iubit Eu - așa să vă iubiți și voi unii pe alții. ³⁵Prin aceasta toți își vor da seama că sunteți ucenicii Mei: dacă veți avea dragoste unii pentru alții.“

³⁶Simon Petru l-a zis: „Doamne, unde Te duci?“ Isus i-a răspuns: „Acum tu nu poți să Mă urmezi acolo unde Mă duc, dar Mă vei urma mai târziu.“ ³⁷Petru l-a zis: „Doamne, de ce nu pot să Te urmez acum? Sunt gata să-mi dau viața pentru Tine!“ ³⁸Isus i-a răspuns: „Ești gata să-ți dai viața pentru Mine? Îți spun că, într-adevăr, nu va cânta cocoșul până când vei spune de trei ori că nu Mă cunoști!“

14 Să nu vi se tulbure inima! Credeți în Dumnezeu și credeți

în Mine! ²În casa Tatălui Meu sunt multe locuințe - dacă n-ar fi așa v-aș fi spus oare că Mă duc să vă pregătesc un loc?! ³Iar după ce Mă voi duce și vă voi pregăti un loc, Mă voi întoarce și vă voi lua cu Mine, ca să fiți și voi acolo unde sunt Eu. ⁴Știți calea spre locul unde Mă duc Eu.“ ⁵Toma l-a zis: „Doamne, nu știm unde Te duci - cum putem ști calea?“ ⁶Isus i-a răspuns: „Eu sunt Calea, Adevărul și Viața. Nimeni nu vine la Tatăl decât prin Mine. ⁷Dacă M-ați cunoaște pe Mine, L-ați cunoaște și pe Tatăl Meu - și de acum îl cunoașteți și L-ați văzut.“

⁸Filip l-a zis: „Doamne, arată-mi-L pe Tatăl și ne va fi de ajuns!“ ⁹Isus i-a răspuns: „Am fost eu voi atâtă timp, Filip, și tu nu Mă cunoști? Cel care M-a văzut pe Mine L-a văzut pe Tatăl. Cum de spui: «Arată-mi-L pe Tatăl!»?! ¹⁰Nu crezi că Eu sunt în Tatăl și Tatăl este în Mine? Cuvintele pe care vi le spun nu le spun de la Mine - Tatăl, care locuiește în Mine, își face lucrările Lui. ¹¹Credeți-Mă că Eu sunt în Tatăl și Tatăl în Mine! Dacă nu, atunci credeți din cauza lucrărilor înseși! ¹²Vă spun că, într-adevăr, cel care crede în Mine va face și el lucrările pe care le fac Eu - și va face lucrări mai mari, pentru că Eu Mă duc la Tatăl și voi face orice veți cere în Numele Meu, pentru că Tatăl să fie glorificat în Fiul. ¹⁴Dacă veți cere ceva în Numele Meu, Eu voi face.“

¹⁵Dacă Mă iubiți, veți asculta de poruncile Mele, ¹⁶iar Eu îi voi cere Tatălui și El vă va da un alt Ajutor*, care să fie cu voi întotdeauna: ¹⁷Duhul adevărului. Lumea nu-L poate primi, pentru că nici nu-L vede, nici nu-L * „Paracletos“ - titlu pentru Duhul Sfânt; cineva care ajută prin mângâiere, încurajare și mediere în favoarea celui ajutat.

cunoaște; voi îl cunoașteți, pentru că rămâne cu voi și va fi în voi. ¹⁸Nu vă voi lăsa fără ajutor, ci voi veni la voi. ¹⁹Încă puțin, și lumea nu Mă va mai vedea, însă voi Mă veți vedea; pentru că Eu trăiesc, și voi veți trăi. ²⁰În ziua aceea veți cunoaște că Eu sunt în Tatăl Meu, voi în Mine și Eu în voi. ²¹Cel care are poruncile Mele și ascultă de ele Mă iubește. Tatăl Meu îl va iubi pe cel care Mă iubește. Și Eu îl voi iubi și Mă voi revela lui. ²²Juda (nu iscarioteanul) L-a întrebat: „Doamne, cum este posibil ca Tu să Te revelezi nouă și nu lumii?” ²³Isus i-a răspuns: „Dacă cineva Mă iubește, va asculta de Cuvântul Meu; Tatăl Meu îl va iubi și Noi vom veni la el și vom locui cu el. ²⁴Cine nu Mă iubește nu ascultă de cuvintele Mele - și cuvântul pe care-l auziți nu este al Meu, ci al Tatălui Meu, care M-a trimis.

²⁵V-am spus aceste lucruri cât încă sunt cu voi, ²⁶dar Ajutorul - Duhul Sfânt, pe care Tatăl îl va trimite în Numele Meu - vă va învăța toate lucrurile și vă va reaminti tot ce v-am spus. ²⁷Vă las pace, vă dau pacea Mea. Eu nu v-o dau așa cum o dă lumea. Să nu vi se tulbure inima și să nu vă temeți! ²⁸Ați auzit că v-am spus: «Mă duc și voi veni la voi.» Dacă M-ați iubit, v-ați bucura, pentru că Mă duc la Tatăl - iar Tatăl este mai mare decât Mine. ²⁹V-am spus acum, înainte să se întâmple, pentru că, atunci când se va întâmpla, să credeți. ³⁰Nu voi mai vorbi mult cu voi, pentru că vine stăpânitorul acestei lumi. El nu are nici un drept asupra Mea; ³¹Eu fac așa cum Mi-a poruncit Tatăl, pentru că astfel lumea să-și dea seama că Eu îl iubesc pe Tatăl. Ridicați-vă, să plecăm de aici!

15 Eu sunt adevărata viață, iar Tatăl Meu este vietul. ²El taie din

Mine orice mlădiță care nu aduce rod și curăță orice mlădiță care aduce rod, ca să aducă și mai mult rod. ³Acum, voi sunteți curați, din cauza cuvântului pe care vi l-am spus. ⁴Rămâneți în Mine și Eu în voi! La fel cum mlădița nu poate să aducă rod de la ea, dacă nu rămâne în viță, tot așa nici voi nu puteți, dacă nu rămâneți în Mine. ⁵Eu sunt Vița, iar voi sunteți mlădițele. Cel care rămâne în Mine și în care rămân Eu aduce mult rod, pentru că despărțiți de Mine nu puteți face nimic. ⁶Dacă cineva nu rămâne în Mine, este aruncat afară, ca o mlădiță, și se usucă; acestea sunt adunate, aruncate în foc și arse. ⁷Dacă rămâneți în Mine și dacă rămân în voi cuvintele Mele, atunci cereți orice vreți și se va face pentru voi. ⁸Tatăl Meu este glorificat prin aceasta: prin faptul că voi aduceți mult rod și deveniți ucenicii Mei. ⁹Așa cum M-a iubit Tatăl, așa vă iubesc și Eu; rămâneți în dragostea Mea! ¹⁰Dacă ascultați de poruncile Mele, veți rămâne în dragostea Mea, așa cum și Eu am ascultat de poruncile Tatălui Meu și rămân în dragostea Lui.

¹¹V-am spus aceste lucruri pentru ca bucuria Mea să fie în voi, iar bucuria voastră să fie deplină. ¹²Aceasta este porunca Mea: să vă iubiți unii pe alții așa cum v-am iubit Eu! ¹³Nimeni nu are o dragoste mai mare decât aceasta: să-și dea viața pentru prietenii lui. ¹⁴Voi sunteți prietenii Mei, dacă faceți ce v-am poruncit Eu. ¹⁵Nu vă mai numesc «sclavi», pentru că sclavul nu știe ce face stăpânul lui, ci v-am numit prieteni, pentru că v-am făcut de cunoscut tot ce am auzit de la Tatăl Meu. ¹⁶Nu voi M-ați ales pe Mine, ci Eu v-am ales pe voi și v-am desemnat să mergeți și să aduceți rod, iar rodul vostru să rămână, pentru ca orice-l veți cere Tatălui în Numele Meu să vă

dea. ¹⁷Vă poruncesc aceasta: să vă iubiți unii pe alții!

¹⁸Dacă lumea vă urăște, amintiți-vă că pe Mine M-a urât înaintea voastră! ¹⁹Dacă i-ați aparținut lumii, lumea v-ar iubi ca pe ai ei, dar lumea vă urăște pentru că voi nu-i aparțineți lumii, ci Eu v-am ales din lume. ²⁰Amintiți-vă cuvântul pe care vi l-am spus: «sclavul nu este mai mare decât stăpânul lui». Dacă pe Mine M-au persecutat, vă vor persecuta și pe voi! Dacă au ascultat de cuvântul Meu, vor asculta și de al vostru! ²¹Însă vă vor face toate acestea din cauza Numelui Meu, pentru că nu-L cunosc pe Cel care M-a trimis. ²²Dacă n-aș fi venit și nu le-aș fi spus, n-ar avea păcat, dar acum n-au nici o scuză pentru păcatul lor. ²³Cine Mă urăște pe Mine îl urăște și pe Tatăl Meu. ²⁴Dacă n-aș fi făcut între ei lucrări pe care nimeni altul nu le-a făcut, n-ar avea păcat, dar acum au văzut și Ne-au urât și pe Mine, și pe Tatăl Meu. ²⁵Însă aceasta se întâmplă ca să se împlinească ceea ce este scris în Legea lor: *M-au urât fără nici un motiv.*

²⁶Când va veni Ajutorul pe care-L voi trimite de la Tatăl - Duhul adevărului - El va depune mărturie despre Mine. ²⁷De asemenea, și voi veți depune mărturie despre Mine, pentru că ați fost cu Mine de la început.

16 V-am spus aceste lucruri ca să nu vă pierdeți credința. ²Vă vor da afară din sinagogi - dar vine timpul când oricine vă va omorî va crede că-l aduce închinare lui Dumnezeu! ³Vor face aceasta pentru că nu L-au cunoscut nici pe Tatăl și nu M-au cunoscut nici pe Mine. ⁴V-am spus aceste lucruri pentru ca atunci când va veni timpul lor să vă amintiți că Eu v-am spus despre ele.

Nu v-am spus aceste lucruri de la început, pentru că eram cu voi; ⁵însă acum Mă duc la Cel care M-a trimis - și nici unul dintre voi nu Mă întreabă: «Unde Te duci?»; ⁶dar pentru că v-am spus aceste lucruri, înfristarea v-a făcut să gândiți așa. ⁷Dar Eu vă spun adevărul: este în avantajul vostru să plec, pentru că dacă nu plec, Ajutorul nu va veni la voi, dar dacă Mă duc, îl voi trimite la voi. ⁸Când va veni El, va mustra lumea cu privire la păcat, la dreptate și la judecată. ⁹Cu privire la păcat - pentru că nu cred în Mine și, astfel, vina lor rămâne; ¹⁰la dreptate - pentru că Eu Mă duc la Tatăl și nu Mă veți mai vedea; ¹¹la judecată - pentru că stăpânitorul acestei lumi a fost judecat.

¹²Am încă multe să vă spun, dar acum nu le puteți primi. ¹³Însă când va veni El - Duhul adevărului - vă va conduce în tot adevărul. Nu va vorbi de la El, ci va vorbi ceea ce va auzi și vă va spune ce urmează să vină. ¹⁴El Mă va glorifica pe Mine, pentru că va lua din ce este al Meu și vă va spune. ¹⁵Tot ce are Tatăl este al Meu - de aceea v-am spus că va lua din «ce este al Meu» și vă va spune.

¹⁶Încă puțin - și nu Mă veți mai vedea; și, din nou, încă puțin - și Mă veți vedea. ¹⁷Unii dintre ucenicii Lui și-au zis unii altora: „Ce-a vrut să spună cu: «încă puțin» - și nu Mă veți mai vedea; și, din nou, încă puțin - și Mă veți vedea?” ¹⁸Și «pentru că Mă duc la Tatăl?» ¹⁹El au zis: „Ce vrea să spună cu: «încă puțin»? Nu înțelegem despre ce vorbește!” ²⁰Isus, știind că vroiau să-L întrebe, le-a zis: „Voi discutați între voi ce am vrut să spun cu: «încă puțin» - și nu Mă veți mai vedea; și, din nou, încă puțin - și Mă veți vedea?” ²¹Vă spun că, într-adevăr, voi veți plânge și vă veți jeli. dar lumea se

va bucura. Voi veți fi întristați, dar întristarea voastră se va transforma în bucurie. ²¹Femeia, când naște, se întristează, pentru că i-a venit timpul, dar după ce a născut copilul nu-și mai amintește necazul, din cauza bucuriei că s-a născut un om pe lume. ²²Și voi sunteți triști acum, dar vă voi vedea din nou și inima voastră se va bucura - și nimeni nu vă va lua bucuria. ²³În ziua aceea nu-Mi veți cere nimic. Vă spun că, într-adevăr, orice-l veți cere Tatălui în Numele Meu vă va da. ²⁴Până acum n-ați cerut nimic în Numele Meu; cereți - și veți primi, pentru ca bucuria voastră să fie deplină.

²⁵V-am spus aceste lucruri în parabole. Vine timpul când nu vă voi mai vorbi în parabolă, ci vă voi vorbi deschis despre Tatăl. ²⁶În ziua aceea veți cere în Numele Meu - și nu vă spun că Eu îl voi ruga pe Tatăl pentru voi, ²⁷pentru că Tatăl Însuși vă iubește, fiindcă voi M-ați iubit și ați crezut că Eu am venit de la Dumnezeu. ²⁸Am venit de la Tatăl și am intrat în lume; acum plec din lume și Mă duc la Tatăl. ²⁹Ucenicii Lui l-au zis: „Uite că acum vorbești deschis - și nu mai spui nici o parabolă!” ³⁰Acum știm că Tu știi totul și că n-ai nevoie să Te întrebe nimeni! Prin aceasta credem că ai venit de la Dumnezeu!” ³¹Isus le-a răspuns: „Acum credeți?” ³²Vine timpul - și a și venit - să fiți risipiți fiecare la ale lui, iar pe Mine să Mă lăsați singur... Și totuși nu sunt singur, pentru că Tatăl este cu Mine. ³³V-am spus aceste lucruri ca să aveți pace în Mine. În lume veți avea necazuri, dar - curaj, Eu am învins lumea!”

17 După ce a spus aceste lucruri, Isus Și-a ridicat ochii spre cer și a zis: „Tată, a venit timpul!

Glorifică-Ți Fiul, pentru ca și Fiul să Te glorifice pe Tine! ²I-ai dat autoritate peste toți oamenii, ca să le dea viață veșnică tuturor celor pe care I-ai dat. ³Viața veșnică este aceasta: să Te cunoască pe Tine - singurul Dumnezeu adevărat - și pe Isus Cristos, pe care L-ai trimis Tu! ⁴Eu Te-am glorificat pe pământ, terminând lucrarea pe care Mi-ai dat s-o fac. ⁵Acum, glorifică-Mă Tu, în prezența Ta, cu gloria pe care am avut-o în prezența Ta înainte ca lumea să existe!

⁶Le-am făcut cunoscut Numele Tău oamenilor pe care Mi i-ai dat din lume; erau ai Tăi, iar Tu Mi i-ai dat Mie - și ei au ascultat de Cuvântul Tău. ⁷Acum au cunoscut că tot ce Mi-ai dat este de la Tine; ⁸le-am dat cuvintele pe care Mi le-ai dat Tu, iar ei le-au primit și au cunoscut că am venit într-adevăr de la Tine - și au crezut că Tu M-ai trimis. ⁹Eu Te rog pentru ei - nu Mă rog pentru lume, ci pentru cei pe care Mi i-ai dat, pentru că sunt ai Tăi ¹⁰(și tot ce este al Meu este și al Tău, iar tot ce este al Tău este și al Meu) și am fost glorificat în ei. ¹¹Eu nu mai sunt în lume, dar ei sunt în lume. Eu vin la Tine. Tată sfânt, apără-i, în Numele Tău pe care Mi L-ai dat, ca ei să fie una, așa cum suntem Noi! ¹²Când eram cu ei, i-am apărut Eu în Numele Tău, pe care Mi L-ai dat. I-am păzit - și nici unul n-a pierit, numai cel destinat pierzării, ca să se împlinească Scriptura. ¹³Acum însă, Eu vin la Tine - și spun acestea în lume pentru ca să aibă în ci bucuria mea deplină. ¹⁴Eu le-am dat Cuvântul Tău și lumea i-a urât, pentru că ei nu aparțin lumii, la fel cum nici Eu nu aparțin lumii. ¹⁵Nu Te rog să-i iei din lume, ci să-i aperi de Cel rău! ¹⁶Ei nu aparțin lumii, așa cum nici Eu nu aparțin lumii. ¹⁷Sfințește-i prin adevăr - Cuvântul

Tău este adevărul! ¹⁸Așa cum Tu M-ai trimis pe Mine în lume, tot astfel i-am trimis și Eu pe ei în lume. ¹⁹Eu M-am sfințit pentru ei, pentru ca și ei să fie sfințiți cu adevărat.

²⁰Nu Te rog doar pentru aceștia, ci pentru toți cei care vor crede în Mine prin cuvântul lor - ²¹ca toți să fie una (așa cum Tu, Tată, ești în Mine, iar Eu în Tine), ca și ei să fie în Noi, pentru ca lumea să creadă că Tu M-ai trimis! ²²Eu le-am dat gloria pe care Mi-ai dat-o Tu, ca să fie una, așa cum Noi suntem una - ²³Eu în ei și Tu în Mine - pentru ca să ajungă să fie cu totul una, astfel încât lumea să cunoască faptul că Tu M-ai trimis și că i-ai iubit așa cum M-ai iubit pe Mine! ²⁴Tată, doresc ca aceia pe care Mi i-ai dat să fie cu Mine acolo unde sunt Eu, ca să vadă gloria Mea, pe care Mi-ai dat-o Tu - pentru că M-ai iubit înainte de crearea lumii! ²⁵Tată drept, lumea nu Te cunoaște, dar Eu Te cunosc - și aceștia știu că Tu M-ai trimis; ²⁶le-am făcut cunoscut Numele Tău și li-L voi face cunoscut, pentru ca dragostea cu care M-ai iubit să fie în ei și Eu să fiu în ei.”

18 După ce a spus aceste lucruri, ucenicii Lui pe celălalt mal al văii Chedron, unde se afla o grădină, în care a intrat împreună cu ucenicii Lui. ²Iuda, trădătorul, cunoștea și el acel loc, pentru că Isus Se întâlnise de multe ori acolo cu ucenicii Lui. ³Așadar, Iuda a luat o cohortă de soldați și câțiva slujitori din garda Templului, trimiși de conducătorii preoților și de către farisei, și a venit acolo cu felinare, făclii și ane. ⁴Isus, știind tot ce urmează să I se întâmple, i-a întâmpinat și i-a întrebat: „Pe cine căutați?” ⁵Ei l-au răspuns: „Pe Isus din Nazaret!” El le-a zis: „Eu sunt!”

Iuda, trădătorul, era și el cu ei. ⁶Când Isus le-a zis: „Eu sunt!”, ei s-au dat înapoi și au căzut la pământ. ⁷El i-a întrebat din nou: „Pe cine căutați?” Ei l-au răspuns: „Pe Isus din Nazaret!”

⁸Isus le-a zis: „V-am spus că Eu sunt. Deci, dacă pe Mine Mă căutați, lăsați-i pe aceștia să se ducă!” ⁹(Aceasta, ca să se împlinească cuvântul pe care-l spusese: „N-am pierdut pe nici unul dintre cei pe care Mi i-ai dat.”) ¹⁰Atunci Simon Petru, care avea o sabie, a tras-o din teacă și l-a lovit pe sclavul marelui preot și i-a tăiat urechea dreaptă. Pe sclav îl chema Malchus. ¹¹Atunci Isus i-a zis lui Petru: „Bagă-ți sabia în teacă! Oare nu voi bea paharul pe care Mi l-a dat Tatăl?”

¹²Atunci cohorta, comandantul ei și gărzile iudeilor L-au arestat pe Isus, L-au legat ¹³și L-au dus mai întâi la Ana (socrul lui Caiafa, care era mare preot în anul acela. ¹⁴Caiafa era cel care-i sfătuisă că era în avantajul lor să moară un singur om pentru popor.)

¹⁵Simon Petru împreună cu un alt ucenic L-au urmat pe Isus. Acel ucenic era un cunoscut al marelui preot și a intrat cu Isus în curtea marelui preot, ¹⁶dar Petru a rămas afară, la poartă. Celălalt ucenic - cel care era un cunoscut al marelui preot - a ieșit și a vorbit cu femeia de la poartă și l-a adus și pe Petru înăuntru. ¹⁷Aceasta i-a zis lui Petru: „Oare nu ești și tu unul dintre ucenicii acelui om?” ¹⁸El i-a răspuns: „Nu sunt.” ¹⁹Sclavii și gărzile stăteau la un foc - pe care-l făcuseră pentru că era frig - și se încălzeau. Petru stătea și el cu ei și se încălzea.

¹⁹Marele preot l-a pus lui Isus întrebări cu privire la ucenicii Lui și

cu privire la învățătura Lui. ²⁰Isus i-a răspuns: „Am vorbit lumii în mod public; am dat învățătură întotdeauna în sinagogă și în Templu, unde se adună toți iudeii - n-am spus nimic în secret. ²¹De ce Mă întrebi pe Mine? Întreabă-i pe cei care au auzit ce le-am vorbit! Ei știu ce le-am vorbit!” ²²După ce a spus acestea, una dintre gărzile care stăteau acolo L-a lovit cu palma spunându-i: „Așa-i răspunzi marelui preot?” ²³Isus i-a răspuns: „Dacă am spus ceva rău, depune mărturie cu privire la ceea ce am spus rău, dar dacă am spus bine, de ce Mă bați?” ²⁴Ana L-a trimis legat la Caiafa, marele preot.

²⁵Simon Petru stătea și se încălzea. I-au zis: „Oare nu ești și tu dintre ucenicii Lui?” Dar el a negat, spunând: „Nu sunt.” ²⁶Unul dintre sclavii marelui preot, rudă cu cel căruia Petru îi făcuse urechea, a zis: „Nu te-am văzut eu în grădina cu El?” ²⁷Petru a negat din nou - și imediat a cântat cocoșul.

²⁸De la Caiafa, Isus a fost dus la fortăreața romană. Era în zori și evreii n-au intrat în fortăreață, ca să nu se păngărească și să poată mânca Paștele.

²⁹Așadar, Pilat a ieșit afară la ei și le-a zis: „Ce acuzație aveți de adus împotriva acestui om?” ³⁰Ei i-au răspuns: „Dacă n-ar fi un răufăcător, nu L-am fi dat în mâinile tale!” ³¹Atunci Pilat le-a zis: „Luați-L voi și judecați-L în conformitate cu Legea voastră!” Iudeii i-au răspuns: „Nouă nu ne este permis să omorăm pe nimeni!” ³²„Aceasta ca să se împlinească cele spuse de Isus, când a arătat de ce fel de moarte urma să moară.” ³³Atunci Pilat a intrat din nou în fortăreață, L-a chemat pe Isus și L-a întrebat: „Ești Tu regele iudeilor?”

³⁴Isus i-a răspuns: „De la tine spui aceasta, sau ți-au spus-o alții despre Mine?” ³⁵Pilat i-a răspuns: „Oare sunt eu iudeu?! Națiunea Ta și conducătorii preoților Te-au dat în mâinile mele! Ce-ai făcut?” ³⁶Isus i-a zis: „Împărăția Mea nu este din lumea aceasta. Dacă Împărăția Mea ar fi din lumea aceasta, slujitorii Mei s-ar lupta ca să nu fiu dat în mâinile iudeilor - dar Împărăția Mea nu este de aici.” ³⁷Pilat i-a zis: „Ești deci rege?” Isus i-a răspuns: „Tu ai spus că sunt rege! Eu pentru aceasta M-am născut și pentru aceasta am venit în lume: ca să depun mărturie cu privire la adevăr. Cine aparține adevărului ascultă vocea Mea.” ³⁸Pilat L-a întrebat: „Ce este adevărul?”

Și, spunând acestea, a ieșit din nou la iudei și le-a spus: „Eu nu găsesc nici o vină în El!” ³⁹Dar este în obiceiul vostru ca de Paște să vă eliberez un deținut - vreți, deci, să vi-L eliberez pe «Regele iudeilor»? ⁴⁰Ei au strigat din nou: „Nu pe El, ci pe Baraba!” - Baraba era un răsculă.

19 Atunci Pilat a pus ca Isus să fie biciuit. ²Soldatii au împletit o cunună din spini și i-au pus-o pe cap, L-au îmbrăcat cu o mantie de purpură și veneau la El și-I ziceau: „Te salutăm, rege al iudeilor!” - și-L loveau peste față. ³Pilat a ieșit din nou și le-a zis: „Uite, vi-L aduc afară, ca să știți că nu găsesc nici o vină în El!” ⁴Deci Isus a ieșit afară, purtând cununa de spini și mantia de purpură. Pilat le-a zis: „Iată Omul!” ⁵Când L-au văzut, conducătorii preoților și gărzile au strigat: „Răstignește-L! Răstignește-L!” Pilat le-a zis: „Luați-L și răstigniți-L voi, pentru că eu nu-L găsesc vinovat de nimic!” ⁷Iudeii i-au răspuns: „Noi avem o Lege - și în con-

vențitate cu ea El trebuie să moară, pentru că S-a făcut pe Sine Fiul lui Dumnezeu!”

⁸Când Pilat a auzit aceasta, s-a temut și mai tare; ⁹a intrat din nou în fortăreață și L-a întrebat pe Isus: „De unde ești?” ¹⁰Însă Isus nu i-a dat nici un răspuns. ¹¹Atunci Pilat i-a zis: „Nu vorbești cu mine? Nu știi că am autoritate să Te eliberez și am autoritate să Te răstignesc?” ¹²Isus i-a răspuns: „N-ai avea nici o autoritate asupra Mea dacă nu ți-ar fi fost dată de sus! Acesta este motivul pentru care cel care Mă dă în mâinile tale este vinovat de un păcat și mai mare.” ¹³De atunci Pilat a încercat să-L elibereze, însă iudeii strigau: „Dacă-L eliberezi, nu ești prieten al Cezarului! Oricine se face pe sine rege este împotriva Cezarului!”

¹⁴Când Pilat a auzit aceste cuvinte, L-a dus afară pe Isus și s-a așezat pe scaunul de judecată, în locul numit „Pavajul de piatră”, iar în evreiește: „Gabbatha”. ¹⁵Era ziua pregătirii pentru Paște, cam pe la amiază. Pilat le-a zis iudeilor: „Iată-L pe Regele vostru!” ¹⁶Ei au strigat: „La moarte cu El! La moarte cu El! Răstignește-L!” ¹⁷Pilat le-a zis: „Să-L răstignesc pe Regele vostru?” Conducătorii preoților au răspuns: „Nu avem alt rege în afară de Cezar!” ¹⁸Atunci Pilat L-a dat în mâinile lor să fie răstignit.

L-au luat deci pe Isus, ¹⁷care, ducându-și singur crucea, S-a îndreptat către locul numit „al Craniului”, care în evreiește se numește „Golgota”, ¹⁸unde L-au răstignit - și cu El au răstignit încă doi, câte unul de fiecare parte, iar la mijloc pe Isus. ¹⁹Pilat a scris o inscripție și a pus-o pe cruce. Pe ea era scris: „Isus din Nazaret, Regele iudeilor”. ²⁰Mulți dintre iudei au citit această inscripție,

pentru că locul unde fusese răstignit Isus era aproape de cetate - și era scrisă în evreiește, latinește și grecește. ²¹Atunci conducătorii preoților iudei i-au zis lui Pilat: „Nu scrie: «Regele iudeilor», ci: «El a zis: 'Eu sunt Regele iudeilor'!»” ²²Pilat le-a răspuns: „Ce-am scris, am scris!”

²³Când soldații L-au răstignit pe Isus, i-au luat hainele și le-au împărțit în patru - câte o parte pentru fiecare dintre ei; i-au luat și cămașa, însă cămașa era fără nici o cusătură, fiind țesută ca o singură bucată, întregă, de sus până jos. ²⁴Atunci și-au zis unii altora: „Să n-o sfășiem, ci să tragem la sorți a cui să fie!” (Aceasta, ca să se împlinească pasajul din Scriptură care zice:

Și-au împărțit hainele Mele între ei, iar pentru cămașa Mea au tras la sorți.

Soldații sunt deci cei care au făcut aceasta.) ²⁵Lângă crucea lui Isus stăteau mama Lui, sora mamei Lui, Maria (soția lui Clopa) și Maria Magdalena. ²⁶Când Isus a văzut-o pe mama Lui și, lângă ea, pe ucenicul pe care-l iubea, i-a zis mamei Sale: „Mamă, uite-l pe fiul tău!” ²⁷Iar apoi i-a zis ucenicului: „Uite-o pe mama ta” - și de atunci ucenicul a luat-o acasă la el.

²⁸După aceea, Isus, știind că acum toate se terminaseră, ca să se împlinească Scriptura, a zis: „Mi-e sete!”

²⁹Se afla acolo un vas plin cu vin acru. Au pus într-o ramură de isop un burete plin cu vin acru și i l-au dus la gură.

³⁰Când a primit vinul, Isus a zis: „S-a terminat!” - și a plecat capul și a murit.

³¹Pentru că era ziua pregătirii, iudeii, ca să nu rămână trupurile pe cruce în

timpul Sabatului - pentru că acel Sabat era o zi mare - i-au cerut lui Pilat să le permită să le zdrobească picioarele celor răstigniți și să ia trupurile de pe cruce. ³²Ca urmare, soldații au venit și i-au zdrobit picioarele primului, apoi și ale celui al doilea care fusese răstignit împreună cu El. ³³Însă, când au venit la Isus, au văzut că deja murise și nu l-au mai zdrobit picioarele. ³⁴Ci unul dintre soldați l-a străpuns coasta cu sulita - și imediat a ieșit sânge și apă. ³⁵Cel care a văzut a depus mărturie - mărturia lui este adevărată și el știe că spune adevărul - pentru că și voi să credeți. ³⁶(Aceasta s-a întâmplat ca să se împlinească pasajul din Scriptură unde spune că *Nici unul dintre oasele Lui nu va fi zdrobit* ³⁷de asemenea, un alt pasaj din Scriptură spune: *Îl vor vedea pe Cel pe care L-au străpuns*.)

³⁸După aceea, Iosif din Arimateea (care era ucenic al lui Isus, dar în secret, de frica iudeilor) i-a cerut lui Pilat să-l lase să ia trupul lui Isus și Pilat i-a permis, deci s-a dus și l-a luat trupul. ³⁹A venit și Nicodim (cel care a venit la El noaptea, la început) și a adus un amestec de smirnă și aloe - cam treizeci și trei de kilograme. ⁴⁰Au luat trupul lui Isus și L-au înfășurat în pânză, cu mirodenii, așa cum este obiceiul de înmormântare la iudei. ⁴¹În locul unde fusese răstignit era o grădină, iar în grădină era un mormânt nou, în care nu fusese pus nimeni, niciodată. ⁴²Deci, pentru că era ziua pregătirii iudeilor și pentru că mormântul era aproape, L-au pus pe Isus acolo.

20 În prima zi din săptămână, Maria Magdalena a venit la mormânt dis-de-dimineață, când încă era întuneric. A văzut că piatra fusese

luată de pe mormânt. ^{2A} Alergat și a venit la Simon Petru și la celălalt ucenic - cel pe care-l iubea Isus - și le-a zis: „L-au luat pe Domnul din mormânt și nu știm unde L-au pus!” ³Atunci Petru și celălalt ucenic au ieșit și s-au dus la mormânt. ⁴Au alergat amândoi, dar celălalt ucenic l-a întrecut pe Petru și a ajuns primul la mormânt. ⁵S-a aplecat și a văzut pânzele acolo, dar n-a intrat. ⁶În urma lui a venit și Simon Petru; a intrat în mormânt și a văzut pânzele zăcând acolo, ⁷dar giulgiul care fusese pe capul lui Isus nu era împreună cu pânzele, ci era înfășurat și așezat separat. ⁸Atunci a intrat și celălalt ucenic, care ajunsese primul la mormânt, a văzut și a crezut - ⁹pentru că nu înțeleseseră Scriptura (că El trebuia să învie dintre cei morți). ¹⁰Apoi ucenicii s-au dus din nou acasă.

¹¹Maria însă stătea afară, lângă mormânt, și plângea. În timp ce plângea, s-a aplecat deasupra mormântului ¹²și a văzut doi îngeri în alb, așezați unul la cap și unul la picioare în locul unde fusese pus trupul lui Isus. ¹³Ei au întrebat-o: „Femeie, de ce plângi?” Ea le-a răspuns: „L-au luat pe Domnul meu și nu știu unde L-au pus!” ¹⁴După ce a spus acestea, s-a întors și L-a văzut pe Isus stând acolo - dar nu știa că este Isus. ¹⁵Isus a întrebat-o: „Femeie, de ce plângi? Pe cine cauți?” Crezând că este grădinarul, ea l-a zis: „Domnule, dacă Tu L-ai luat, spune-mi unde L-ai pus - și eu îl voi lua!” ¹⁶Isus i-a zis: „Maria!” Ea s-a întors și l-a zis în evrește: „Rabuni!” (care înseamnă: „Învățătorule!”). ¹⁷Isus i-a zis: „Nu mă ține, pentru că încă nu M-am suit la Tatăl! Du-te însă la frații Mei și spune-le: «Mă sui la Tatăl Meu și

Tatăl vostru, la Dumnezeu Meu și Dumnezeu vostru!»” ¹⁸Maria Magdalena s-a dus și i-a anunțat pe ucenici: „L-am văzut pe Domnul!” și că El i-a spus acestea.

¹⁹În seara acelei zile - prima zi din săptămână - în timp ce acolo unde erau ucenicii ușile erau încuiate de frica iudeilor, Isus a venit, a stat în mijlocul lor și le-a zis: „Pace vouă!” ²⁰Spunând acestea, le-a arătat mâinile și coasta Lui. Ucenicii s-au bucurat când L-au văzut pe Domnul. ²¹Isus le-a zis din nou: „Pace vouă! Așa cum M-a trimis Tatăl pe Mine, așa vă trimit și Eu pe voi!” ²²Spunând acestea, a suflat peste ei și le-a zis: „Primiți Duh Sfânt! ²³Celor cărora le veți ierta păcatele, vor fi iertate, iar celor cărora le veți ține, vor fi ținute.”

²⁴Însă Toma (unul dintre cei doisprezece, cel numit „Geamănul”) nu era cu ei când a venit Isus. ²⁵Ceilalți ucenici i-au spus: „L-am văzut pe Domnul!”, însă el le-a zis: „Dacă nu văd în mâinile Lui semnul cuielor, dacă nu pun degetul meu în semnul cuielor și dacă nu pun mâna mea în coasta Lui - nu voi crede!” ²⁶După opt zile, ucenicii erau din nou înăuntru, iar Toma era cu ei. Isus a venit - deși ușile erau încuiate - a stat în mijlocul lor și le-a zis: „Pace vouă!” ²⁷Apoi i-a zis lui Toma: „Adu-ți degetul aici și privește-Mi mâinile; adu-ți mâna și pune-o în coasta Mea - și nu fi necredincios, ci credincios!” ²⁸Toma l-a răspuns: „Domnul meu și Dumnezeu meu!” ²⁹Isus i-a zis: „Ai crezut pentru că M-ai văzut? Fericiți sunt cei care n-au văzut și au crezut!”

³⁰Isus a făcut multe alte semne înaintea ucenicilor Lui, semne care nu sunt

scrise în această carte; ³¹însă acestea au fost scrise ca voi să credeți că Isus este Cristos, Fiul lui Dumnezeu, și, crezând, să aveți viață în Numele Lui.

21 După aceea, Isus li S-a arătat din nou ucenicilor, la Marea Tiberiadei. Li S-a arătat astfel: ²Simon Petru, Toma (cel numit „Geamănul”), Natanael din Cana din Galileea, cei doi fi ai lui Zebedee și alți doi dintre ucenicii Lui erau împreună. ³Iar Simon Petru le-a zis: „Mă duc să pescuiesc!” Ei i-au răspuns: „Venim și noi cu tine!” Au ieșit și s-au suit într-o barcă, dar în noaptea aceea n-au prins nimic. ⁴Când însă era deja în zori, Isus stătea pe mal (dar ucenicii nu știau că este Isus). ⁵El le-a zis: „Copilași, aveți oare ceva pește de mâncare?” Ei l-au răspuns: „Nu.” ⁶El le-a zis: „Aruncați mreaja în partea dreaptă a bărcii și veți găsi!” Au aruncat-o - și n-au mai putut-o trage din cauza mulțimii peștilor. ⁷Ucenicul pe care-l iubea Isus i-a zis lui Petru: „Este Domnul!” Auzind că este Domnul, Simon s-a îmbrăcat cu ceva haine (pentru că era dezbrăcat) și s-a aruncat în mare. ⁸Ceilalți ucenici au venit cu barca, trăgând mreaja cu pești (nu era mult până la fărâm - doar cam o sută de metri). ⁹Când au coborât pe uscat, au văzut un foc de cărbuni cu pește pe el - și pâine. ¹⁰Isus le-a zis: „Aduceți din pești pe care i-ați prins acum!” ¹¹Simon Petru s-a suit din nou în barcă și a tras mreaja la fărâm - era plină cu o sută cincizeci și trei de pești mari, însă, deși erau atâția, mreaja nu s-a rupt. ¹²Isus le-a zis: „Veniți și mâncați!” Nici unul dintre ucenici nu îndrăznea să-L întrebe: „Tu cine ești?”, pentru că știau că este Domnul. ¹³Isus a venit, a luat pâinea și le-a dat-o; la fel a făcut și cu peștele. ¹⁴Aceasta

era deja a treia oară când Isus li Se arăta ucenicilor Săi după ce fusese înviat dintre cei morți.

¹⁵După ce au terminat de mâncat, Isus l-a întrebat pe Simon Petru: „Simon, fiul lui Ioan, Mă iubești tu mai mult decât ei?” El l-a răspuns: „Da, Doamne, Tu știi că Te iubesc!” Isus i-a zis: „Paște mieii Mei!” ¹⁶L-a întrebat din nou, a doua oară: „Simon, fiul lui Ioan, Mă iubești?” El l-a răspuns: „Da, Doamne, Tu știi că Te iubesc!” Isus i-a zis: „Păstorește oile Mele!” ¹⁷L-a întrebat a treia oară: „Simon, fiul lui Ioan, Mă iubești?” Petru s-a întristat pentru că-i zisese a treia oară: „Mă iubești?” și l-a răspuns: „Doamne, Tu le știi pe toate, Tu știi că Te iubesc!” Isus i-a zis: „Paște oile Mele!” ¹⁸Îți spun că, într-adevăr, când erai mai tânăr, te îmbrăcai și te duceai unde vroiai, însă când vei îmbătrâni, vei întinde mâinile și altcineva te va îmbrăca și te va duce unde nu vei voi!” ¹⁹A spus acestea ca

să arate cu ce fel de moarte îl va glorifica Petru pe Dumnezeu. Apoi i-a zis: „Urmează-Mă!”

²⁰Petru s-a întors și l-a văzut pe ucenicul pe care-l iubca Isus umnându-i - cel care la cină stătuse lângă Isus și-l întrebasese: „Doamne, cine este cel care Te va trăda?”

²¹Văzându-l, Petru l-a întrebat pe Isus: „Doamne, dar cu el ce va fi?”

²²Isus i-a răspuns: „Dacă vreau ca el să rămână până când vin Eu, ce te privește pe tine? Tu urmează-Mă!”

²³Ca urmare, s-a răspândit între frați zvonul că acel ucenic nu va muri - dar Isus nu-i spusese că nu va muri, ci: „Dacă vreau să rămână până vin Eu, ce te privește pe tine?”

²⁴Acesta este ucenicul care depune mărturie cu privire la aceste lucruri și care a scris aceste lucruri; știm că mărturia lui este adevărată.

²⁵Sunt însă multe altele pe care le-a făcut Isus - dar dacă ar fi fost scrise fiecare dintre ele, cred că nici în toată lumea n-ar fi încăput cărțile scrise.

Faptele apostolilor

1 Teofil,

în prima mea carte am scris despre toate lucrurile pe care le-a făcut Isus și despre toate învățăturile pe care le-a dat El, de când Și-a început lucrarea și până când a fost luat în cer. Înainte de a fi fost luat în cer, El le-a dat porunci celor pe care-i alesese ca apostoli și căroră, după suferințele Lui, li S-a arătat viu, prin multe dovezi convingătoare - a fost văzut de ei timp de patruzeci de zile și le-a vorbit despre Împărăția lui Dumnezeu. ⁴Într-o zi, în timp ce Se afla cu ei la masă, le-a poruncit să nu se depărteze de Ierusalim, ci să aștepte ceea ce a promis Tatăl, „promisiune despre care, a spus El, M-ați auzit vorbind. ⁵Ioan boteza cu apă, dar, peste câteva zile, voi veți fi botezați cu Duhul Sfânt”.

⁶Și odată, când s-au adunat, L-au întrebat: „Doamne, în vremea aceasta vei restaura împărăția lui Israel?” ⁷El le-a răspuns: „Nu este treaba voastră să cunoașteți vremea și ziua, pe care Tatăl le-a așezat sub propria Lui autoritate. ⁸Voi, însă, veți primi putere atunci când va veni peste voi Duhul Sfânt - și-Mi veți fi martori în Ierusalim, în toată Iudeea, în Samaria și până la marginile pământului.”

⁹După ce le-a spus aceste lucruri, în timp ce ei îl priveau, a fost ridicat și ascuns de un nor, așa că nu L-au mai văzut. ¹⁰Pe când ei priveau spre cer, iar El pleca, li s-au arătat doi bărbați îmbrăcați în haine albe ¹¹și le-au spus: „Galileenilor, de ce stați și priviți spre cer? Acest Isus, care a fost luat în cer de la voi, va veni în același fel în care L-ați văzut mergând spre cer.”

¹²Atunci au coborât de pe muntele numit „al Măslinilor” (care se află cam la un kilometru de Ierusalim) și s-au întors la Ierusalim. ¹³Au intrat în casă și au urcat în camera de sus, unde erau Petru, Ioan, Iacov, Andrei, Filip, Toma, Bartolomeu, Matei, Iacov (fiul lui Alfeu), Simon (zelotul) și Iuda (fiul lui Iacov). ¹⁴Aceștia se rugau cu perseverență - toți pentru aceleași lucruri (împreună cu femeile, cu Maria - mama lui Isus - și cu frații Lui).

¹⁵În zilele acelea, Petru le-a vorbit astfel fraților (o mulțime de aproximativ o sută douăzeci de oameni): ¹⁶„Fraților, trebuia să se împlinească Scriptura pe care Duhul Sfânt, prin intermediul celor spuse de David, a rostit-o mai dinainte cu privire la Iuda - care a devenit călăuza celor care L-au arestat pe Isus. ¹⁷El era con-